

Divadlo Na zábradlí
příspěvková organizace hl. m. Prahy

Zpráva o hospodaření a umělecké činnosti v roce 2025

Zábradlí

1. část
Umělecké výsledky

Slovo ředitele divadla

3

Základní data společnosti

5

Organizační struktura, zaměstnanci, hosté

6

Umělecké výsledky 2025

12

Premiéry

13

Derniéry

28

Dramaturgický plán 2026

30

Reprízované tituly

32

Zájezdy a festivaly

39

Umělecké projekty a akce

40

Hosté v Eliadově knihovně

45

Podporovatelé, dárci

46

2. část
Hospodářské výsledky DNz v roce 2025

Přílohy

č. 1 – Recenze 2025 v plném znění

č. 2 – Zábradlí v médiích 2025

Slovo ředitele Divadla Na zábradlí

Uplynulý rok patřil v Divadle Na zábradlí opět k těm velmi úspěšným. Píší to s hrdostí nad výsledky naší práce a také s pokorou, neboť zásluhy lze rovným dílem připsat všem zaměstnancům, tedy nejen skvělým a často oceňovaným hercům a herečkám, ale celému administrativnímu a jevištnímu zázemí i hostujícím tvůrcům. Rozhodující podíl na úspěších divadla patří osvědčenému tvůrčímu duu dramaturgyně a umělecké šéfky Dory Štědroňové a režiséra Jana Mikuláška. Díky nápadité a odvážné dramaturgii, výběru atraktivního, angažovaného a nezřídka kontroverzního repertoáru, jeho společnému scénickému zpracování, Mikuláškově následnému režijnímu nastudování, jakož i citlivému výběru hostujících členů tvůrčích týmů jednotlivých inscenací, se daří udržovat vysoký umělecký standart divadla a trvalý divácký zájem.

V roce 2025 jsme odehráli dvě stovky představení na domácí scéně a tuzemských zájezdech, včetně pěti účastí na českých mezinárodních divadelních festivalech v Plzni, Hradci Králové, Ostravě, Olomouci a v Brně.

Nastudovali jsme pět inscenací, které se vyjadřují k dnešnímu světu a jeho aktuálním problémům – často s humorem a s využitím jedinečné muzikálnosti, talentu a nasazení hereckého souboru. Začátkem letošního roku probíhalo zkoušení inscenace *Paní Dallowayová*, která nabízí autorský pohled na zásadní dílo Virginie Woolfové, s režisérkou výrazného rukopisu Annou Klimešovou. Hlavní roli vytvořila s bravurou sobě vlastní dlouholetá členka souboru Magdaléna Sidonová a za svůj výkon byla zařazena do nominací na Ceny Thálie. Následovala k pláči směšná novela Mikuláše Křepelky *Fušeři* z prostředí hobbymarketu, jeho zaměstnanců a zákazníků v režii Anny Davidové. Na konci sezony 2025/26 jsme se ponořili do lidské duše a vztahů ve zpracování jedné ze šesti knih vedléla norského spisovatele Karla Ove Knausgård *Můj boj. Zamilovaný muž*, v drammatizaci Dory Štědroňové a Jana Mikuláška, který se ujal i režie.

Sezonu 2025/26 jsme zahájili tradičním přeplaváním Vltavy a hned v jejím úvodu jsme rozšířili repertoár pro děti o loutkovou pohádku *Konina* Víta Peřiny v režii Michaely Homolové, s výpravou Roberta Smolíka. Poslední, vskutku výjimečnou premiérou je Grassův *Plechový bubínek* v režii německého režiséra a dramatika Armina Petrase. Naše představení na domovské scéně pravidelně titulkujeme. V průběhu roku 2025 Divadlo Na zábradlí nabízelo celkově 14 inscenací s anglickými titulky v English friendly provedení. *Plechový bubínek* nabízíme s německými titulky, inscenace *Vzkříšení* disponuje titulky ukrajinskými, anglickými i německými.

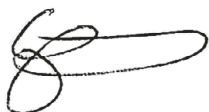
Divadlo Na zábradlí se snaží maximálně otevírat veřejnosti, a to zdaleka nejen večerními produkcemi. Během roku proběhla celá řada doprovodných programů, dramaturgických úvodů, besed hereček, herců a tvůrců s diváky, koncertů, výstav, workshopů či komentovaných prohlídek. Zapojili jsme se do Noci divadel, a protože tématem letošního ročníku bylo „sousedství“, rozhodli jsme se tento divadelní svátek v našem podání zasvětit právě našim východním sousedům. Účastnili jsme se celopražského festivalu *Zažít město jinak (Zažít Zábradlí jinak)* či architektonického svátku *Open House Praha*. V prosinci divadlo opět podpořilo aktivní občanskou solidaritu účastí na Maratonu psaní dopisů na podporu nespravedlivě stíhaných nebo vězněných osob.

Nadále úspěšně probíhá úzká spolupráce s mecenášským spolkem našeho divadla – Klubem štedroňů, který letos opět rozšířil řadu svých členů, kteří mají eminentní zájem o vše kolem Divadla Na zábradlí. Způsob, jakým se jeho členové a členky blíže seznamují s organismem divadla i jeho uměleckou tvorbou, vede velmi často k tomu, že se z podporovatelů stávají našimi blízkými přáteli.

V Eliadově knihovně probíhá čilá spolupráce s hostujícími spolky i jednotlivci, například studenty a pedagogy DAMU, či pravidelně zde hostujícím souborem TisíciHRAN, který pořádá i dopolední představení pro školní mládež.

V prosinci jsme na Zábradlí začali pracovat na inscenaci bulharského dramatika Georgi Gospodinova s názvem *Časokryt*, v Eliadově knihovně nás čeká zkoušení autorské inscenace *Jolene* Kateřiny Císařové, Niny Jacques a Jana Friče o ženském hněvu, odpuštění, dusnu, solidaritě a samotě. V dubnu 2026 plánujeme premiéru inscenace *Hon* Davida Farra a sezonu zakončíme autorskou inscenací Petra Erbese a Borise Jedináka *Konec jara*.

Petr Štedroň
ředitel Divadla Na zábradlí

Základní data společnosti

Název Divadlo Na zábradlí

Právní forma příspěvková organizace

Zřizovatel Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1
na základě Zřizovací listiny ze dne 29. 9. 2025

Sídlo č. p. 209, Anenské nám. 5, 115 33 Praha 1

Telefon 222 868 868

E-mail nazabradli@nazabradli.cz

www.nazabradli.cz

IČ 00064394

DIČ CZ00064394

Předmět činnosti

Veřejné scénické předvádění dramatických či jiných děl výkonnými umělci, a to formou pořádání či spolupřádání divadelních představení nebo jiných kulturních produkcí nebo pohostinskými představeními pro jiné pořadatele v tuzemsku či zahraničí, pořádání výstav v prostorách divadla, vydávání a prodej ne/periodických tiskovin a publikací, poskytování dalších služeb v souvislosti s plněním předmětu činnosti, propagace činností souvisejících s plněním předmětu činnosti organizace.

Doplňková činnost

Propagační a reklamní služby, realitní činnost, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje s výjimkou zboží uvedeného a vyloučeného v příloze Zákona o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů č. 455/1991 Sb., resp. zákon č. 416/2022 Sb.

Statutární orgán doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D. – ředitel

Umělecká šéfká Mgr. Dora Štědroňová, Ph.D. – zástupkyně ředitele, dramaturgyně

Zaměstnanci V roce 2025 činil průměrný počet přepočtených zaměstnanců 48,5 v hlavní činnosti a 1,0 v doplňkové činnosti.

Organizační struktura, zaměstnanci, hosté

A/ Organizační struktura k 31. 12. 2025

ředitel – statutární zástupce (1,0)			
asistentka ředitele (0,5)			
umělecká šéfká, dramaturgyně (1,0)	šéfká produkce (1,0)	šéf ekonomického útvary (1,0)	šéf UTPV (1,0)
herci, herečky (13,0)	produkční (1,0)	referentka PaM – dlouhodobá nemoc (1,0)	technika (5,0)
dramaturg (0,4)	nábor, marketing, PR (1,0)	referentka PaM (záskok 0,8)	krejčovna (4,5)
režisér (1,0)	vedoucí pokladny (1,0)	materiálová účetní (0,2)	maskérna (2,0)
inspicientky (2,0)	IT specialista (externí)	finanční účetní (1,0)	zvukaři (2,5)
tajemnice (1,0)	pokladní (DPČ)	právník (externí)	osvětlovači (2,0)
nápověda, asistentka režie (1,0)	sociální sítě (externí)	fakturantka (DPČ)	rekvizitářky (1,8)
hosté – tvůrci, herci (licenční smlouvy)	uvaděči, uvaděčky (DPČ)		HS + BOZP (0,4)
			uklízečky (externí)

B/ Vedení, administrativa, technika

Jméno	Úvazek	Zařazení
Čechová Marie	1,0	zvukařka
Dohnalová Kamila	1,0	šéfká útvaru produkce
Dvořáková Lenka	1,2	účetní + materiálová účetní
Erbes Petr	0,4	dramaturg
Fišerová Marie	0,5	asistentka ředitele, archivářka
Houdková Renata	1,0	inspicientka
Hybner Max	1,0	technik
Jungvirt Jan	1,0	mistr osvětlovač

Jungvirtová Jana	1,0	nápověda, asistentka režie
Juránková Bára (ukončeno 31. 12. 2025)		kontaktní odd.
Kadrnožka Jonáš	1,0	technik
Kislingerová Lenka	1,0	garderobiérka
Kleplová Klára	1,0	inspicientka
Klimovičová Tereza	1,0	rekvizitářka
Koblížková Veronika	1,0	kontaktní odd.
Kolářek Matěj	1,0	osvětlovač
Kosová Zdeňka	1,0	vedoucí krejčovny
Kozáková Magdaléna	1,0	garderobiérka
Kroupová Zdenka	1,0	referentka PaM – dlouhodobě nemocná
Křížek Lukáš	1,0	vedoucí pokladny
Malaska Jan	1,0	šéf ÚTPV
Mery Tomáš	1,4	jevištní mistr, BOZP
Mikulášek Jan	1,0	kmenový režisér
Novotná Chrastil Magdaléna	1,0	tajemnice
Obluk Lukáš	1,0	technik
Pavelec Petr	1,0	mistr zvuku
Pelechová Pavla	1,0	krejčová
Peterka Tadeáš	1,0	technik
Pokorná Edita	0,8	referentka PAM – záskok za nemoc
Poláková Alexandra	1,0	produkční
Pořtová Helena	0,5	garderobiérka
Průšová Veronika	1,0	maskérka
Rozkovec Richard Juan	1,0	šéf ekonomického útvaru
Řehák Jan	0,5	zvukař
Svobodová Pavlína	0,8	rekvizitářka
Štědroň Petr, doc. Mgr., Ph.D.	1,0	ředitel
Štědroňová Dora, Mgr., Ph.D.	1,0	umělecká šéfka, dramaturgyně

Žid Jakub	1,0	šéfmaskér, vlásenkář
Žitník Ondřej	1,0	technik

C/ Herecký soubor DNz v roce 2025

Herci/herečky	Úvazek	Role v repertoáru 2025
Bednář Michal	1,0	(derniéry 2025: Ztracené iluze, Medvěd s motorovou pilou, Šubyduby) O Pavlovi, Vzkříšení, Bar, Uvnitř banánu, Bůh v Las Vegas, Fušeři, Můj boj. Zamilovaný muž, Časokryt (zkoušení)
Císařová Kateřina	1,0	(derniéry 2025: Ztracené iluze, Medvěd s motorovou pilou, Šubyduby) Discoland, O Pavlovi, Vzkříšení, Bar, Uvnitř banánu, Bůh v Las Vegas, Racek, Ej Áj, Paní Dallowayová, Konina
Kaplanová Dita	1,0	(derniéry 2025: Ztracené iluze, Medvěd s motorovou pilou) Požitkáři, Europeana, Mýcení, Vzkříšení, Bar, Uvnitř banánu, Ej Áj, Můj boj. Zamilovaný muž, Časokryt (zkoušení)
Kameníková Anna	1,0	(derniéra 2025: Šubyduby) Vzkříšení, Uvnitř banánu, Paní Dallowayová, Můj boj. Zamilovaný muž, Plechový bubínek
König Miloslav	1,0	(derniéry 2025: Ztracené iluze, Šubyduby, Hamleti) Požitkáři, Europeana, Macbeth – Too Much Blood, Vzkříšení, Bar, Veřejní nepřítelé, Bůh v Las Vegas, Paní Dallowayová, Fušeři, Můj boj. Zamilovaný muž
Kubátová Anežka	1,0	Požitkáři, Macbeth – Too Much Blood, Europeana, Discoland, O Pavlovi, Bar, Vzkříšení, Franz kavka, Bůh v Las Vegas, Ej Áj, Paní Dallowayová, Fušeři, Časokryt (zkoušení)
Matoušková Johana	1,0	(derniéra 2025: Medvěd s motorovou pilou) Macbeth – Too Much Blood, Mýcení, Discoland, O Pavlovi, Bar, Uvnitř banánu, Racek
Petrželka David	1,0	Uvnitř banánu, Discoland, Macbeth, Ej Áj, Šubyduby, alt. O Pavlovi, Paní Dallowayová, Konina, Časokryt (zkoušení)
Plodková Jana (Ukončeno 31. 7. 2025)		(derniéra 2025: Hamleti, Ztracené iluze) Požitkáři, Mýcení, Persony, Racek
Sidonová Magdaléna	1,0	(derniéry 2025: Ztracené iluze, Medvěd s motorovou pilou, Persony) Požitkáři, Europeana, Mýcení, Discoland, Bůh v Las Vegas, Paní Dallowayová, Fušeři
Vašák Václav	1,0	(derniéra 2025: Hamleti) Požitkáři, Macbeth – Too Much Blood, Mýcení, Discoland, Vzkříšení, Veřejní nepřítelé, Ej Áj, Paní Dallowayová, Časokryt (zkoušení)
Vondráček Vojtěch	1,0	(derniéry 2025: Ztracené iluze, Medvěd s motorovou pilou, Hamleti, Persony, Šubyduby) Macbeth – Too Much Blood, O Pavlovi, Uvnitř banánu, Bůh v Las Vegas, Racek, Ej Áj, Fušeři, Časokryt (zkoušení)

Vyorálek Jiří	1,0	(demiéry 2025: Zlatá šedesátá, Hamleti, Persony, Medvěd s motorovou pilou) Europeana, Discoland, Uvnitř banánu, Racek, Paní Dallowayová, Můj boj. Zamilovaný muž
Žáček Jakub	1,0	(demiéry 2025: Ztracené iluze, Hamleti, Persony, Šbyduby) Požitkáři, Mýcení, Bar, Racek, Fušeři

D/ Aktuální hosté – herci externisté k 31. 12. 2025

Jméno	Zařazení	Inscenace
Černý Jiří	herec	Macbeth – Too Much Blood, Požitkáři, Vzkříšení, Racek
Bartoš Kryštof	herec	Časokryt (zkoušení)
Flemrová Lucie	herečka, hudebnice	Franz a kavka
Hájek Jan	herec	Europeana, Mýcení
Hrabák Vojtěch	herec	Fušeři
Jeništa Petr	herec	Požitkáři, Mýcení
Jungvirtová Jana	herečka	Paní Dallowayová
Kubátová Barbora	herečka	Franz a kavka
Kniha Jiří	herec	Europeana
Kleplová Klára	herečka	Franz a kavka
Klimovičová Tereza	herečka	Bar
Ladin Emilie	dětská herečka	Můj boj. Zamilovaný muž
Lewandowska Simona	herečka	Můj boj. Zamilovaný muž, Časokryt (zkoušení)
Lobachova Valerie	herečka	Discoland
Mezník Samuel	dětský herec	Plechový bubínek
Nováková Josefína	dětská herečka	Bůh v Las Vegas
Nováková Magdaléna	dětská herečka	Bůh v Las Vegas
Pencová Štěpánka	herečka	Plechový bubínek
Pospíšil Tomáš	hudebník	Uvnitř banánu, Racek, Bar

Plodková Jana (j. h. od 9/25)	herečka	Požitkáři, Mýcení, Racek
Ptáčnicková Markéta	herečka, hudebnice	Plechový bubínek
Rašilovová Antonie	herečka	Konina
Skácel Kašpar	dětský herec	Plechový bubínek
Smolová Emílie	dětská herečka	Bůh v Las Vegas
Vaverka Jakub	herec	Macbeth – Too Much Blood

Umělecké výsledky 2025

A/ Premiéry

Paní Dallowayová

1. premiéra roku 2025, 7. února 2025

„Člověk si vymýšlí většinu života; vymýšlí si sám sebe.“

Fušeři

2. premiéra roku 2025, 29. dubna 2025

Nářadí, barvy a laky, zahradní nábytek, svítidla, pot, krev a slzy.

Můj boj. Zamilovaný muž

3. premiéra roku 2025, 13. června 2025

„Poprvé v životě jsem byl naprosto šťastný.“

Konina

4. premiéra roku 2025, 3. října 2025

Příběh o princezně, která se vydala do světa na hřbetu velmi praštěného koně.

Plechový bubínek

5. premiéra roku 2025, 15. listopadu 2025

Divadlo Na zábradlí

Umělecké výsledky

zábradlí

Premiéry roku 2025

Virginia Woolfová

Paní Dallowayová

Režie Anna Klimešová Překlad Kateřina Hilská

Koncept a scénář Anna Klimešová a Kateřina Součková

Dramaturgie Kateřina Součková

Scéna, kostýmy Zuzana Sceranková

Světelný design Pavel Havrda Hudba Dominik Gajarský

Hrají Magdaléna Sidonová, Anežka Kubátová, Anna Kameníková,
Kateřina Císařová, Jiří Vyoralék, Miloslav König, Václav Vašák,
David Petrželka

Premiéra 7. února 2025 v Divadle Na zábradlí

„Člověk si vymýšlí většinu života; vymýšlí si sám sebe.“

Paní Dallowayová chystá večírek. Řekla, že květiny obstará sama. Než dozněla ta věta, něco se stalo. Otevřela dveře. Ted', když už ji nečekala ani svatba, ani děti, měla prapodivný pocit, že je neviditelná, neviděna, neznámá. Inscenace na motivy románu Virginie Woolfové o strachu z času, fenoménu neviditelných žen a jednom dni v červnu. Obraz rozpadajícího se světa, oslava života a přítomnosti. Proč se upínat k minulosti nebo očekávat budoucnost? Kým jsme právě tady a teď? Existuje moment, kvůli kterému potřebujeme žít?

Magdaléna Sidonová v titulní roli Clarissy Dallowayové

Na zábradlí hrají prvotřídní divadlo. Inscenací potvrzuje herecký soubor Divadla Na zábradlí svoji prvotřídní kondici. *Paní Dallowayová* je na koncentraci sice velmi náročná, zato ohromující podívaná. Brilantně oživuje téměř sto let starou předlohu, kterou předává s děsivou aktuálností. Závdkem jí je herecké mistrovství.

Marcela Magdová
Aktualne.cz, 12. 2. 2025

V titulní roli Clarissy Dallowayové exceluje Magdaléna Sidonová, která v Divadle Na zábradlí působí od roku 1993 a nazkoušela zde přes šedesát rolí. Po jejím boku se v inscenaci představil Václav Vašák jako Richard Dalloway. Vašák perfektně vystihuje Richardovu těžkopádnost a neohrabanost. Anna Kameníková zaujala jako jejich dcera Elizabeth. Paralelní příběhovou linii manželů Smithových potýkajících se s posttraumatickou stresovou poruchou a dalšími psychickými potížemi zosobnili čerství držitelé Cen Thálie Miloslav König a Kateřina Císařová. Zajímavý je režijní nápad v případě postavy Petera Walshe.

Petr Brodecký
Ceskoobjektivem.cz, 6. 3. 2025

Přetavit takovou literární látku do představení není jistě jednoduché. Režisérce Anně Klimešové a dramaturgyni Kateřině Součkové se podařilo z mnohovrstevnatého textu vysoustruhovat několik postav, vytěsnit Londýn i konec první světové války, a tak se ocitáme najednou tady a teď. Paní Dallowayová chystá květiny, její manžel ji miluje, ale marně hledá slova lásky, dcera ji má ráda, ale nejradši by někam utekla... Čas plyne. Spousta témat k zamyšlení.

Irena Jirků
HN.cz – Víkend, 21. 2. 2025

Klimešová očekávatelně přichází s řadou hezkých výtvarných obrazů (skvělý je třeba nekonečný pruh modré látky, který shůry klesá na titulní postavu) a přihazuje také pár neironizovaně dojemných pasáží, třeba když se manžel paní Dallowayové dlouho připravuje na to, že své choti řekne, že jí miluje, ale nakonec se zmůže jen na nemastné neslané předání pugétu květin. /.../ K všeprostupující nejistotě přispívá i kombinace živých a nahraných promluv, výše zmíněná postava Petera Walshe je dokonce rozdělena mezi dva herce, takže Jiří Vyoralék a David Petrželka mohou (mimo jiné) vést hlasité vnitřní dialogy nebo se porůznu doplňovat.

Vladimír Mikulka
Nadivadlo, 8. 2. 2025

V anketě Divadelních novin Radosti roku 2025 byla Magdaléna Sidonová vyhodnocena jako Nejlepší herečka roku 2025 bez ohledu na žánry a inscenace Paní Dallowayová se umístila na prvním místě v žebříčku Nejlepších inscenací uplynulého roku.

Paní Dallowayová je žena po padesátce, která neví, co se životem. Má manžela, dceru, přátele, krásný dům, miluje květiny, ale všechno to jaksi není ono. Rozhodne se uspořádat večírek. Ne že by si od toho tolik slibovala, ale aspoň něco.

Když Magdalena Sidonová vstoupí na jeviště pražského Divadla Na zábradlí, nemusí ještě nic říct, aby bylo jasné, že právě ona je paní Dallowayová. Plachý i přeslazený úsměv, nepřilíš padnoucí, leč jistě drahé oblečení, kvalitní kosmetikou udržovaná tvář. A postava ztrácející pomalu, ale jistě svou pružnost.

Režisérka Anna Klimešová dosahuje autentičnosti právě tím, že do postav útlé prózy Virginie Woolfové obsadila typově i vnitřním nastavením odpovídající herce, kteří si s pocity svých postav dokonale rozumějí. /.../ Inscenací prostupuje jemný humor a diváky oslovuje tématy, která jim nejsou nikterak vzdálená.

Radmila Hrdinová
Novinky.cz, 10. 2. 2025, hodnocení 85 %

Anežka Kubátová, Kateřina Císařová, Magdalena Sidonová

Mikuláš Křepelka, Kamila Zlatušková

Fušeři

Režie Anna Davidová

Dramaturgie Boris Jedinák Scéna, kostýmy Marek Cpin

Hudba Ivan Acher

Hrají Anežka Kubátová, Magdaléna Sidonová, Miloslav König, Vojtěch Vondráček, Michal Bednář, Jakub Žáček, Vojtěch Hrabák

Premiéra 29. dubna 2025 v Divadle Na zábradlí

Náradí, barvy a laky, zahradní nábytek, svítidla, pot, krev a slzy.

Hobbymarket. Místo, kam se vydávají lidé před tím, než si pokusí splnit své stavitelské sny, místo, kde člověk rozvíjí svůj vztah k přírodě, kde se stává kutilem. Ale také místo vyhořelých zaměstnanců, frustrovaných zákazníků, nekonečně dlouhých front u pokladen, vynalézavých zlodějů a nenávistných reklamací.

Inscenace Anny Davidové volně vychází ze stejnojmenného knižního debutu Mikuláše Křepelky, který formou deníkového zápisu drze a provokativně zachycuje všednodenní realitu vedoucího hobbymarketu, kterým po mnoho let sám byl. V divadelní inscenaci *Fušeři* je velkoplošná maloobchodní prodejna rozehrávaná jako obraz současné rozdělené společnosti, ve kterém je snadné se ztratit nejen mezi regály, ale i sám sobě.

Jakub Žáček

Inscenace se velice hladce pohybuje mezi žánry a styly. Z metaforické práce se zrcadlem jako jedné ze součástí scénografie se přehrává do pánské „strip show“, kterou předvedou v dokonalém tanečním provedení se štaflemi herci Miloslav König a Michal Bednář. Za zvuků dramatických fanfár se v jednu chvíli okázale, ne-li rituálně, na místo oltáře snáší z provaziště míchačka. Na zbožštění hobbymarketu upomíná i další část výpravy Marka Cpina.

Marcela Magdová
Aktulne.cz, 7. 5. 2025

Na jevišti – nebo spíš v prostorách hobbymarketu – v rámci jednoduché scény obložené výstavními deskami všelijakých prodejních materiálů září všichni. Autentický Michal Bednář v roli lehce neschopného sekuriťáka, který po řadě neúspěšných manželství s nákladem alimentů zase bydlí u mámy, působí v prostředí obchodu naprosto samozřejmě. Vyhořelý a emočně ztrhaný Jakub Žáček, který hraje autora knihy a trochu i průvodce „neutuchajícím tokem šílenství“, většinou tvoří protipól okolnímu veselí (či šílenství?) a zůstává ve své roli systémem ždímaného, ale stále ještě držícího zaměstnance. Příjemné je vidět i nové tváře, které svým talentem již roky přesvědčují jinde: v roli mladého zaměstnance Luboše se všelijakými podivnostmi září Vojtěch Hrabák.

Barbora Schneiderová
Deník N, 7. 5. 2025

Miloslav König, Michal Bednář

Jedním z nejúchvatnějších výstupů inscenace je obraz muže s motorovou pilou (Miloslav König), který pózuje coby antický Diskobolos, pila mu dodává kýženou mužnost a smysl života. Je obdivuhodné, že z tak roztržitého materiálu, glos, které zjevně vznikly za účelem pobavit kamarády, dokáže režisérka stvořit komponovaný tvar právě tímto způsobem.

Jana Machalická
Divadelní noviny 5/25, 29. 4. 2025

Jakub Žáček, Vojtěch Vondráček, Michal Bednář

Karl Ove Knausgård

Můj boj. Zamilovaný muž

Režie Jan Mikulášek

Překlad Klára Dvořáková Winklerová

Dramaturgie Dora Štědroňová Scéna a kostýmy Marek Cpin

Hrají Simona Lewandowska, Miloslav König, Jiří Vyorálek,
Anna Kameníková, Dita Kaplanová, Michal Bednář

Premiéra 13. června 2025 v Divadle Na zábradlí

„Poprvé v životě jsem byl naprosto šťastný.“

Zapsaná reality show, autobiografická zpověď i literární událost 21. století – to vše lze napsat o šestidílné románové sérii *Můj boj* Karla Ove Knausgårda, norského spisovatele žijícího ve Švédsku. Tématem tohoto opusu se stává život samotný, každodenní úkony i výjimečné okamžiky. *Můj boj* lze vnímat nejen jako příběh samotného spisovatele, ale především jako výpověď o nás samotných, o našich pocitech a myšlenkách, které si mnohdy ani nepřiznáváme. Jádrem naší inscenace je 2. díl knihy *Můj boj: Zamilovaný muž*.

Michal Bednář, Miloslav König, Simona Lewandowska

Mým bojem. Zamilovaným mužem pokračuje Zábradlí – po odskoku k Fušerům – v dramaturgii intimních zpovědí. Tentokrát mužskou perspektivou sledujeme krizi pozdního středního věku na pozadí vzniku a vyhasnutí (nikoli snad nutně konce) jednoho manželství. Jan Mikulášek samozřejmě volí podstatně jiné, protože tradičně chladnější a odtažitější výrazové prostředky než Anna Klimešová v *Paní Dallowayové*, ale je nebývale soustředěný, opatrný a „svým způsobem“ i citlivý.

Jakub Škorpil
Nadivadlo.blogspot.com, 14. 6. 2025

Postupně by takhle šlo vyjmenovat a ocenit i všechny ostatní účinkující, kteří se vedle dominantního Königa rozhodně neztrácejí. Přitom se tu neodehrávají žádné překvapivé kreace: Jiří Vyorálek dění na jevišti uzemňuje s fortelnou přímostí, Dita Kaplanová zastupuje zvláště éterické postarší ženy, herci a herečky se tu zkrátka nacházejí v polohách, které jim dobře sedí. V tom je asi nenápadná síla téhle nečekaně vynikající inscenace – v absolutní, nevzrušeně prosté profesionalitě, která přitom nesklouzává k rutinérství.

Vojtěch Voska
Nadivadlo.blogspot.com, 15. 6. 2025

Jan Mikulášek inscenuje křehkou intimní zpověď o životě, manželství i krizi muže středního věku na prknech Divadla Na zábradlí velmi působivě. Pomáhá mu efektní scénografie Marka Cpina, jež dýchá severskou atmosférou a efektně vytváří celou řadu prostředí s vlastní pokaždé trochu jinou náladou. Soustředěným hereckým výkonům, v nichž zůstávají s ohledem na rovinu vyprávění herci stále mírně v odstupu od svěřených postav, vládnou Miloslav König se Simonou Lewandovskou.

Iva Bryndová
iDivadlo, 15. 6. 2025, hodnocení 70 %

V praxi to znamená, že Na zábradlí divák sleduje dospělého muže, který propuká v hysterický pláč, když ho partnerka nutí, aby po sobě uklidil, nebo se obklopen maminkami a batolaty stydí na kurzu takzvané baby rytmiky. A nadto k infantilně žvatlající instruktorce cítí sexuální touhu. Ano, v inscenaci *Můj boj* je dost humoru, partnerských, ale také sousedských konfliktů, studu, ponížení i luxování. Nechybí ani hra ve hře, scéna odkazující k Henriku Ibsenovi se odehraje ve skříni. A jeden obří plyšák s odendávací hlavou.

Jonáš Zbořil
Seznam Zprávy, 18. 6. 2025

Königovi role ve svém nitru neustále se nípajícího Nora sedla dokonale. Dokáže autenticky podat obě jeho nejvýraznější polohy, tedy ironického komentátora světa kolem sebe i do sebe zahleděného melancholika bojujícího s mezilidskými vztahy, komunikací i sám se sebou. Skvělou protihráčkou mu je Simona Lewandovska jako Linda. Podává ji jako možná naivní a dětskou, ovšem ve výsledku krutě šířavou ženu. Pro herečku je to premiéra na Zábradlí a zdá se, že si se zdejším silným souborem a Mikuláškovou poetikou rozumí výborně. Ve skvělých zkratkách pak hrají i další – Jiří Vyorálek jako spisovatelův druh Geir, Dita Kaplanová jako matka i tchyně či Michal Bednář a Anna Kameníková v dalších rolích.

Tomáš Štástka
iDnes, 20. 6. 2025

Miloslav König, Anna Kameníková, Simona Lewandowska

Vít Peřina

Konina

Režie Michaela Homolová

Dramaturgie Vít Peřina Scéna, loutky Robert Smolík

Hudba Filip Homola

Hrají Kateřina Císařová, David Petrželka,
Antonie Rašilovová

Premiéra 3. října 2025 v Divadle Na zábradlí

Pro děti od pěti let a jejich dospělé.

Poblázněný pohádkový příběh o princezně, která se vydala do světa na hřbetu velmi praštěného koně.

V tomto pohádkovém království už dnes není nic takové, jaké bývávalo. Draci přestali chrlit oheň ze svých chřtánů, obři už dávno nenahání hrůzu a čarodějům došla veškerá kouzla. A princ Matěj se navíc odmítá stát králem, protože má úplně jiné plány! Jak tohle všechno dopadne? A jakou roli v tom bude hrát princezna Barbora a jeden mluvící kůň?

Scénograf a loutkář Robert Smolík, autor pestrobarevných dřevěných loutek z této inscenace, vytvořil i doprovodnou karetní hru typu myriorama – sadu karet, které můžete libovolně skládat vedle sebe a vytvářet tak nekonečné panoramatické obrázky a příběhy.

Kateřina Císařová a David Petrželka s loutkami Roberta Smolíka

V každém případě nutno dodat, že zmíněné zádrhele vyvažuje řada hezky zahraniých a velmi dobře vymyšlených situací a jednotlivostí (zásluhy jdou rovným dílem za celou autorsko-režijně-výtvarnickou trojicí Vítek Peřina, Michaela Homolová, Robert Smolík). Nečekanou hvězdou večera je ale již zmíněný mluvící kuň. Hodného, ale malounko tupějšího snaživce, který se mimo mnohé jiné snaží přemluvit princeznu, aby ho políbila (když to vyšlo s žabákem...), hraje David Petrželka zcela nepohádkově, zpomaleně a v zábavném kontrastu ke všem ostatním postavám. I díky němu je *Konina* třičtvrtěhodinkou, kterou si lze vzdor pár výhradám velmi dobře užít – a to bez ohledu na věk.

Vladimír Mikulka
Nadivadlo.cz, 5. 10. 2025

Hlavními postavami hry jsou klasické marionety, které by však neožily bez hereckého vedení. Členové hereckého souboru Divadla Na zábradlí – Kateřina Císařová a David Petrželka, jsou stejně jako hostující Antonie Rašilovová vystudovaní loutkoherci, jakkoli se v současnosti všichni do velké míry věnují činohře.

i-divadlo.cz, 25. 6. 2025

„Bylo jednou jedno království...“, začíná nová pohádka tria Vít Peřina – Michaela Homolová – Robert Smolík, uváděná v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí. Tradičněji už to nejde, a i Smolíkovy krásné dřevěné, leč „obyčejné“ marionety a loutkové kukátko s posuvnými malovanými panely s obrázky hradu, saně či rytíře ve zbroji evokují pohádkovou „klasiku“. Do jisté míry je to pravda. Peřinova *Konina* se v zásadě drží jednoho ze základních pohádkových schémat: unesené princezny a dobrodružného putování za její záchranou. Dokonce končí i příslibem svatby, ovšem poněkud nečekané dvojice. A tak je to v *Konině* se vším, počínaje obrácením genderových stereotypů – muži si v téhle pohádce totiž téměř „neškrtnou“ nejen co do chrabrých výkonů, ale i čistě co do zastoupení. Ženy si tu zkrátka nějak všechno obstarají samy. Emancipační linka je ale natolik neagresivní, samozřejmá, i trochu uhozená, že by snad nedokázala popudit ani radní na Kladně. Přestože nejnovější počín týmu z libereckého Naivního divadla není na první dobrou tak výrazný... pořád jde v rámci tvorby pro děti o nesporný nadstandard – co se vkusu, vtipu i divadelnosti týče.

Ester Žantovská
Svět a divadlo, č.6/2025

Musím ocenit velmi zábavné herectví (převážně Davida Petrželku, který krásně vytrhává diváka z pohádkového klišé), scénografii a nádhernou hudbu, u které jsem musel po celou dobu kývat hlavou do rytmu.

Jakub Vladimír
iDivadlo, Ohlasy diváků, 22. 12. 2025, hodnocení 60 %

Antonie Rašilovová, Kateřina Císařová a David Petrželka s loutkou obryně Rozáry

Loutky Roberta Smolíka

Armin Petras, Günter Grass

Plechový bubínek

Režie Armin Petras Překlad Petr Štědroň Dramaturgie Petr Erbes
Scéna, kostýmy Patricia Talacko

Hrají Anna Kameníková, Vojtěch Vondráček, Miloslav König,
David Petrželka, Kateřina Císařová, Johana Matoušková,
Štěpánka Pencová, Markéta Ptáčnicková, Samuel Mezník /
Kašpar Skácel

Premiéra 15. listopadu 2025 v Divadle Na zábradlí

Dítě, které odmítne vyrůst. Dítě, které svým zpěvem dokáže tříštit realitu. Dítě jménem Oskar Matzerath – vypravěč, provokatér, svědek i žalobce dvacátého století. Inscenace *Plechový bubínek* v dramatinaci německého režiséra a dramatika Armina Petrasy vychází z nejslavnějšího románu Güntera Grasse, který brutálně i groteskně zobrazuje absurditu dějin, jíž nahlíží z jiné perspektivy. Z perspektivy nízkého člověka. Z perspektivy vyloučeného člověka.

Inscenace se odehrává v dnes již zaniklém prostoru, kde se setkávají polské, německé, židovské, maďarské a další vlivy. Na pomezí identit i na hranici jazyků sleduje konec epochy očima člověka, který se rozhodl nevyrůst. Kdo je vlastně Oskar? Obyčejné dítě, které se vzpírá autoritám? Geniální outsider? Psychopat? Symbol společnosti, která se raději obrací k fantazii, než aby čelila své vlastní odpovědnosti? Metafora? Nebo úplně obyčejný člověk jako každý jiný?

Anna Kameníková

Je paradoxní, že o jednatřicetileté herečce Anně Kameníkové, které Armin Petras svěřil tuto roli v inscenaci Divadla Na zábradlí, se dá říct v podstatě totéž. Dokáže spojit Oskarovu dětskou bezprostřednost s jeho přesným úsudkem, hravost s provokativní ironií a vzdorem. Před námi nestojí ani muž, ani žena, ani dítě, ale jakási mezní, bezpředsudečná a zvědavá bytost, zkoumající lidskou společnost, život i vlastní sexualitu.

Marie Reslová
divadelní-net, 11. 12. 2025

Vůbec se dá říct, že Petras blahodárně zapůsobil na herecký soubor Zábradlí, poněkud jej vychýlil z komfortní zóny, kterou mu vybudovaly kmenové režie. Respektive: Vojtěch Vondráček, Miloslav König či Kateřina Císařová dnes už jsou hereckými osobnostmi, jež si danou figuru přivlastní, každé z nich vtisknou něco zásadního ze sebe, ale současně se v ní dokážou v nejlepším slova smyslu rozplynout. Petras využil jejich tvárnosti tak, že je vykloubil – k ostrým konturám, které jsou přitom proměnlivé, vždy totiž jen chvilkové, jak to grassovský průlet dějinami vyžaduje. Do této orchestrace se režisérovi podařilo zasadit také Johanu Matouškovou a Davida Petrželku. Petras rozehrál spektakl bizarní, chvílemi i divoký, ale stále kontrolovaný s ohledem na diváka, aby se dění nerozpadlo v křečovitě akci.

Josef Chuchma
Divadelní noviny, č.10, 2025

Svět v románu je líčen očima Oskara Matzeratha, který ve třech letech odmítl vyrůst a změnil se v monstrum s pronikavou inteligencí v dětském těle. Inscenace má bohatě strukturovanou vizualitu, dravost i velký podíl hudby. Obsazení Anny Kameníkové dodává Oskarovi dráždivou genderovou dvojznačnost i nevinnost kučeravého dítěte.

Radmila Hrdinová
Novinky.cz, 18. 11. 2025

Roli Oskara, vypravěče, provokatéra, svědka i žalobce dvacátého století ztvárnila Anna Kameníková, v dalších rolích účinkuje K. Císařová, J. Matoušková, Š. Pencová, M. Ptáčnicková, V. Vondráček, M. König a D. Petrželka. V režii Armina Petrasy jsou opravdu skvělí. Knihu jsem nedočetla, film nedokoukala, ale z představení jsem odcházela nadšená, snad budou i ostatní.

Radka Rüsterová
Pražský strážník, 1. 12. 2025

Herecké výkony jsou skvělé, zejména je třeba podtrhnout excelentní výkon Anny Kameníkové, hraje Oskara opravdu přesvědčivě, role jí padne jako ulitá. Herci vystupují v několika rolích. Například Vojtěch Vondráček je výborný jako třídní učitelka i hrbatý Bebra. Znamenitě hrají i Kateřina Císařová, Johana Matoušková, Miloslav König, David Petrželka. V roli liliputky Roswithy se uvedla výborně Štěpánka Pencová.

Petr Brodecký
Ceskoobjektivem.cz, 16. 1. 2026

Anna Kameníková, Kateřina Císařová, Vojtěch Vondráček, Johana Matoušková, David Petrželka, Štěpánka Pencová

Anna Kameníková, Miloslav König, Samuel Mezník, Johana Matoušková

Derniéry roku 2025

Honoré de Balzac

Ztracené iluze

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 4. září 2021

Derniéra 23. května 2025, 34 repríz

Pavel Juráček

Zlatá šedesátá aneb Deník Pavla J.

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 20. září 2013

Derniéra 30. května 2025, 84 repríz

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová a kolektiv

Hamleti

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 13. listopadu 2015

Derniéra 26. června 2025, 123 reprízy

Ingmar Bergman, Jan Mikulášek

Persony

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 6. prosince 2018

Derniéra 19. listopadu 2025, 58 repríz

Rosa Liksom

Medvěd s motorovou pilou

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 4. listopadu 2022

Derniéra 19. prosince 2025, 48 repríz

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová a kol.

Šubyduby

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 2. prosince 2024

Derniéra 31. prosince 2025, 10 repríz

Dramaturgický plán na 1. pololetí 2026

Georgi Gospodinov

Časokryt

Zahájení zkoušení 8. prosince 2025

Premiéra 6. února 2026

Překlad David Bernstein Režie Jan Mikulášek

Dramaturgie Dora Štědroňová Scéna, kostýmy Marek Cpin

Hrají Vojtěch Vondráček, David Petrželka, Kryštof Bartoš,
Dita Kaplanová, Anežka Kubátová, Václav Vašák,
Simona Lewandowska, Michal Bednář

Autorská inscenace Jana Mikuláška na půdorysu současného románu Georgije Gospodinova ověřeného Mezinárodní Bookerovou cenou za rok 2023. Hrdina Gaustin, autorovo alter ego, našel způsob, jak vytvořit kliniky času, kde se lidé trpící ztrátou paměti mohou vrátit do doby, kdy se cítili nejlépe.

Kateřina Císařová, Jan Frič, Nina Jacques

Jolene

Zahájení zkoušení: 9. února 2026

Premiéra 7. března 2026 v Eliadově knihovně

Režie Jan Frič Dramaturgie Nina Jacques

Scéna, kostýmy Marek Cpin Hudba Vladimír Mikláš

Hrají Kateřina Císařová, Vladimír Mikláš

David Farr

Hon

Zahájení zkoušení 2. března 2026

Premiéra 17. dubna 2026

Scénář filmu Thomas Vinterberg a Tobias Lindholm

Divadelní adaptace David Farr

Režie Jan Mikulášek Překlad Šimon Dominik

Dramaturgie Dora Štědroňová Scéna, kostýmy Dragan Stojčevski

Hrají Magdaléna Sidonová, Miloslav König, Kateřina Císařová,
Jiří Vyoralék, Jakub Žáček, Anna Kameníková,
Vojtěch Vondráček, Michal Bednář, Vojtěch Hrabák

Petr Erbes, Boris Jedinák a kol.

Konec jara

Zahájení zkoušení 23. dubna 2026

Premiéra 11. června 2026

Režie, dramaturgie Petr Erbes a Boris Jedinák

Scéna, kostýmy Dragan Stojčevski

Hrají Michal Bednář, Kateřina Císařová, Anna Kameníková,
Dita Kaplanová, Miloslav König, Anežka Kubátová,
Johana Matoušková, David Petrželka, Magdaléna Sidonová,
Václav Vašák, Vojtěch Vondráček, Jiří Vyorálek, Jakub Žáček

Autor Časokrytu Georgi Gospodinov se v létě 2025 setkal s vedením Divadla Na zábradlí

Reprízované tituly

Patrik Ouředník

Europeana

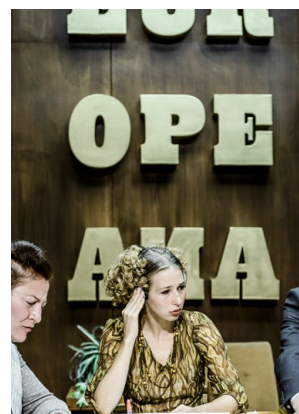
Režie Jan Mikulášek

Premiéra 28. září 2013

Celkem 103 repríz k 31. prosinci 2025

EN UA

Evropské dějiny dvacátého století líčené s nadhledem, humorem i sžíravou ironií. Inscenace úspěšně reprezentovala současné české divadlo na několika zahraničních festivalech. Představení disponuje titulky ve dvou světových jazycích a setkává se se zájmem jak ze strany cizojazyčných návštěvníků Prahy, tak i mladých diváků při školních představeních.

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová

Požitkáři

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 24. října 2014

Celkem 136 repríz k 31. prosinci 2025

Cena divadelní kritiky za Nejlepší scénografii roku 2014 –

Marek Cpin

EN

Groteskní pohled na hluboké téma života a smrti, podpořené nadsázkou, humorem, ale i smutnými tóny.

DJ / Shakespeare

Macbeth – Too Much Blood

Režie David Jařab

Premiéra 7. dubna 2017

Celkem 89 repríz k 31. prosinci 2025

Cena divadelní kritiky za Nejlepší inscenaci roku 2017

CZ

Původní Shakespearův text je tragédií, Jařabova variace má podobu černé komedie. Ať už záměrně či intuitivně, zde vzniká *Macbeth* ve vyhoceném celosvětovém společenském kontextu. Téma sebestředné touhy po moci vidíme všude kolem sebe snad více než kdy dříve.

Hra je v angličtině s českými titulky.

Anglické titulky EN

Německé titulky DE

Ukrajinské titulky UA

České titulky CZ

Thomas Bernhard

Mýcení

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 16. března 2018

Celkem 101 repríz k 31. prosinci 2025

Cena divadelní kritiky za Nejlepší scénografii roku 2018 –

Marek Cpin

Cena Divadelních novin za Nejlepší inscenaci roku 2018

Cena Josefa Balvína za Nejlepší inscenaci německojazyčného textu

Dramatizace románu skandálního a nepohodlného rakouského autora. Malý pokojíček napěchovaný obrazy a hosty se stává dusivě sevřeným dějištěm umělecké večeře s hercem Národního divadla. Ze slavnostního setkání se stane hluboká, ironická i jízlivě zábavná sonda do života lepší společnosti.

Petr Erbes, Boris Jedinák a kol.

Discoland

Scénář, dramaturgie, režie Petr Erbes, Boris Jedinák

Premiéra 29. dubna 2022

Celkem 71 repríz k 31. prosinci 2025

Inscenace *Discoland* mapuje vzpomínky bývalých zaměstnanců, návštěvníků a dalších pamětníků dnes už legendárního klubu Discoland Sylvie. Zatímco postava majitele klubu Ivana Jonáka je notoricky známá, o těch „druhých“ netušíme skoro nic...

Daňa Horáková

O Pavlovi

Režie Anna Klimešová

Premiéra 28. dubna 2023

Celkem 38 repríz k 31. prosinci 2025

Cena divadelní kritiky nejlepší herečka roku 2023 –

Anežka Kubátová

Cena Divadelních novin nejlepší herečka roku 2023 –

Anežka Kubátová

Anketa iDivadlo.cz nejlepší herečka – Anežka Kubátová

O vrstvách paměti a o různých podobách Pavla Juráčka.

EN

L. N. Tolstoj, Armin Petras

Vzkříšení

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 16. června 2023

Celkem 36 repríz k 31. prosinci 2025

Nominace na Ceny divadelní kritiky 2023

nejlepší herec – Miloslav König

nejlepší herečka – Kateřina Císařová

nejlepší inscenace

Ceny Thálie 2024 Kateřina Císařová za roli Káti Maslovové

Rozsáhlé dílo velkého ruského spisovatele mistrovskou formou zachycuje společenskou atmosféru carského Ruska z konce 19. století a zároveň sleduje silný milostný příběh. Strhující vyprávění, mimořádné herecké výkony a černobílá, mnohvrstevnatá scéna dávají vzniknout výjimečnému divadelnímu dílu o společenských poměrech v zemi, kde všichni žijí jen pro sebe a všechna slova o Bohu jsou podvod.

Kolektiv DNz

Bar

Námět a režie Kateřina Císařová, Petr Erbes, Boris Jedinák

Premiéra 14. září 2023

Celkem 28 repríz k 31. prosinci 2025

Co se děje v divadelním baru, když v sále probíhá představení? Site-specific inscenace uváděná přímo v kavárně Divadla Na zábradlí částečně vychází z reálných příběhů, které se po dobu existence DNz odehrály „za zády“ nic netušících diváků.

Michel Houellebecq, Bernard-Henri Lévy

Veřejní nepřátelé

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 27. října 2023

Celkem 41 repríz k 31. prosinci 2025

Ceny Thálie 2024 Miloslav König za roli Michela Houellebecqa

Širší nominace na Ceny Thálie 2024 Václav Vašák za roli Bernarda-Henri Lévyho

Nominace na Cenu Divadelních novin 2024 Miloslav König za roli Michela Houellebecqa

Na jedné straně sebevědomý opálený intelektuál, na straně druhé depresivní romanopisec s věčnou cigaretou v koutku úst – jejich rozdílné názory na svět, které vyjadřují ve vzájemné korespondenci, tvoří vysoce vznětlivou třaskavinu.

Jiří Jelínek, Tereza Lexová

Franz a kavka

Režie Jiří Jelínek

Premiéra 26. ledna 2024

Celkem 37 repríz k 31. prosinci 2025

Pohádkový kabaret pro intoše od 4 let.

Franz Kafka jednou údajně potkal malou plačící holčičku, které se ztratila panenka. „Neztratila, jen se odstěhovala,“ řekl jí. A protože to byl v hloubi duše úředník, začal psát děvčátku dopisy, které podepisoval „Tvá panenka“. Přijďte se podívat světu s Josefem K.!

Jan Klusák

Uvnitř banánu

EN

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 2. února 2024

Celkem 33 repríz k 31. prosinci 2025

Hudba, stejně jako každá jiná oblast, má své slavné, populární a kultovní reprezentanty. Stejně jako každá jiná oblast má ale i ty druhé: zapomenuté, podivínské, zkrachovalé, které zachycuje stejnojmenná kniha Pavla Klusáka.

Anton Pavlovič Čechov

Racek

Režie Jiří Havelka

Premiéra 20. března 2024

Celkem 37 repríz k 31. prosinci 2025

Čechovova ikonická hra rozvíjí téma neopětované lásky a milostného konfliktu i umělecký spor mezi mladou, nadějnou, experimentující generací a tou stárnoucí, legendární.

DE EN

Petr Erbes, Boris Jedinák

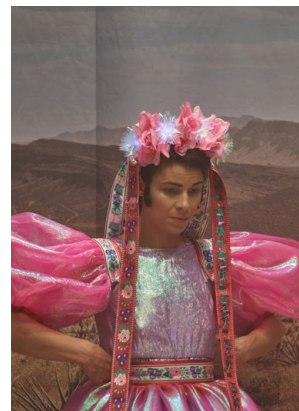
Bůh v Las Vegas

Režie Petr Erbes, Boris Jedinák

Premiéra 5. června 2024

Celkem 23 repríz k 31. prosinci 2025

Inscenace vychází z dobových materiálů a ze vzpomínek účastníků půlročního zahraničního angažmá. Jak na hostující umělce reagovala americká veřejnost? S jakými představami Českoslováci letěli přes oceán a nakolik se naplnily? Jak na samotnou událost umělci vzpomínají a co zůstalo raději zapomenuto?

Jan Mikulášek, Petr Erbes a kol.

Ej Áj

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 8. listopadu 2024

Celkem 18 repríz k 31. prosinci 2025

Inscenace Ej Áj vznikla z textů generovaných ChatGPT a na půdorysu antického mýtu otevírá řadu otázek: Co znamená lidské jednání v době, kdy nás obklopuje virtualita? Kdy ještě jsme lidmi? Co o nás vypovídá potřeba obracet se na stroj v případě bytostně lidských problémů?

Premiéry roku 2025

Virginia Woolfová

Paní Dallowayová

Režie Anna Klimešová

Premiéra 7. února 2025

Celkem 27 repríz k 31. prosinci 2025

Mikuláš Křepelka, Kamila Zlatušková

Fušeři

Režie Anna Davidová

Premiéra 29. dubna 2025

Celkem 13 repríz k 31. prosinci 2025

Karl Ove Knausgård

Můj boj. Zamilovaný muž

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 13. června 2025

Celkem 13 repríz k 31. prosinci 2025

Vít Peřina

Konina

Režie Michaela Homolová

Premiéra 3. října 2025

Celkem 7 repríz k 31. prosinci 2025

Armin Petras, Günter Grass

Plechový bubínek

Režie Armin Petras

Premiéra 15. listopadu 2025

Celkem 6 repríz k 31. prosinci 2025

Výsledky práce DNz v roce 2025

Očima kritiky v anketě Divadelních novin

„Radosti roku 2025“

Inscenační počín v oboru činoherní divadlo

- 1.-2. místo: Paní Dallowayová (DNz, Praha) – 8 hlasů
3. místo: Můj boj. Zamilovaný muž (DNz, Praha) – 7 hlasů

Inscenační počín v oboru loutkové a výtvarné divadlo

- 2.-4. místo: Konina (DNz, Praha) – 3 hlasy

Jistou pikantností je, že mezi čistě loutkářskými soubory uspělo i víceméně na činohru zaměřené Divadlo Na zábradlí s inscenací Konina. Propojenost a oborová soudržnost jsou v tomto směru u nás léty prověřenou tradicí.

Herecký/performerský výkon bez ohledu na žánr a gender

- 1.místo: Magdaléna Sidonová – Clarissa Dallowayová
(Paní Dallowayová, DNz, Praha) – 7 hlasů
5.-6. místo: Miloslav König – Karl (Můj boj. Zamilovaný muž, DNz, Praha) – 4 hlasy

Z činoherních divadel na sebe větší pozornost poutají inscenace pražského Divadla Na zábradlí (Paní Dallowayová, 8 hlasů + Můj boj. Zamilovaný muž, 7 hlasů + Plechový bubínek, 2 hlasy; celkem 17 hlasů)

<https://divadelni.net/radosti-roku-2025/>

Zájezdy a festivaly 2025

13. 1. 2025	Medvěd s motorovou pilou	Liberec	
09. 2. 2025	Franz a kavka	Tábor	
17. 2. 2025	Racek	Tábor	
17. 3. 2025	Racek	Česká Lípa	
16. 4. 2025	Racek	Brno	DSB Plus
15. 5. 2025	Bůh v Las Vegas	Olomouc	Divadelní Flora
27. 5. 2025	Racek	Ostrava	Dream Factory
25. 6. 2025	Veřejní nepřátelé	Hr. Králové	Regiony
12. 9. 2025	Paní Dallowayová	Plzeň	Divadlo
14. 10. 2025	Mýcení	Choceň	
20. 10. 2025	Racek	Brno	
22. 10. 2025	Veřejní nepřátelé	Liberec	

Umělecké projekty a akce DNz

Divácké diskuze s tvůrci a dramaturgické úvody

Setkávání s diváky 45 minut před večerním představením, jakož i diskuze 15 minut po zhlédnutém představení Divadla Na zábradlí umožňují častější a osobnější setkávání a navazování vzájemného otevřeného dialogu divadla a jeho návštěvníků.

Diskuze po večerním představení nabízí vhled do uměleckého záměru při tvorbě inscenací. Scénografové, kostýmní výtvarníci, režiséři, dramaturgové, autoři nebo překladatelé přiblíží divákům práci s inscenovaným textem, průběh plánování a zkoušení inscenace, technologické postupy tvorby scénografie, přípravu návrhů kostýmů a další složky zhlédnuté inscenace, případně zveme hosty, kteří mají co říct k tématu právě zhlédnuté inscenace.

pátek, 10. ledna 2025

Ej Áj (diskuze po představení)

moderace: Lukáš Křížek

hosté: Petr Erbes, Dragan Stojčevski a celé herecké obsazení

pondělí, 20. ledna 2025

Racek (diskuze po představení)

moderace: Boris Jedinák

hosté: Jana Plodková, Jiří Vyorálek

úterý, 25. února 2025

Veřejní nepřátelé (diskuze po představení)

moderace: Petr Erbes

hosté: Miloslav König, Václav Vašák, Dragan Stojčevski

sobota, 1. března 2025

Paní Dallowayová (diskuze po představení)

moderace: Lukáš Křížek

hosté: Magdaléna Sidonová, Kateřina Císařová, Anežka Kubátová, Miloslav König, Václav Vašák, David Petrželka

čtvrtek, 6. března 2025

Ej Áj (dopolední diskuze pro školy)

moderace: Lukáš Křížek

hosté: Petr Erbes, Kateřina Císařová, David Petrželka, Anežka Kubátová, Vojtěch Vondráček

úterý, 1. dubna 2025

Uvnitř banánu (diskuze po představení)

moderace: Petr Erbes

hosté: David Petrželka, Anna Kameníková, Jiří Vyorálek, Kateřina Císařová

čtvrtek, 3. dubna 2025

Ej Áj (diskuze po představení)

moderace: Boris Jedinák

hosté: Petr Erbes, David Petrželka, Kateřina Císařová, Anežka Kubátová

úterý, 13. května 2025
Veřejní nepřátelé (dramaturgický úvod)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Dora Štědroňová

úterý, 17. června 2025
Můj boj. Zamilovaný muž (diskuze po představení)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Miloslav König a Simona Lewandowska

úterý 9. září 2025
Můj boj. Zamilovaný muž (dramaturgický úvod)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Dora Štědroňová

čtvrtek 18. září 2025
Fušeři (diskuze po představení)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Vojtěch Hrabák, Miloslav König, Anežka Kubátová, Magdaléna Sidonová, Vojtěch Vondráček, Jakub Žáček

čtvrtek 9. října 2025
Medvěd s motorovou pilou (diskuze po představení)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Michal Bednář, Magdaléna Sidonová, Vojtěch Vondráček

úterý 21. října 2025
Bůh v Las Vegas (diskuze po představení)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Petr Erbes, Kateřina Císařová, Anežka Kubátová, Vojtěch Vondráček

úterý 25. listopadu 2025
Můj boj. Zamilovaný muž (diskuze po představení)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Miloslav König a Simona Lewandowska

čtvrtek 27. listopadu 2025
Uvnitř banánu (diskuze po představení)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Vojtěch Vondráček, Jiří Vyorálek

úterý 2. prosince 2025
Vzkříšení (scénografický úvod)
moderace: Lukáš Křížek
hosté: Marek Cpin

čtvrtek 11. prosince 2025
Můj boj. Zamilovaný muž – Kdo se bojí Knausgårda? Severský divadelní večer se Zamilovaným mužem (diskuze po představení)
moderace: Karolína Stehlíková
hosté: Marek Cpin, Miloslav König, Simona Lewandowska

Další akce divadla

neděle 16. března
Ceny divadelní kritiky 2025

Divadlo hostilo slavnostní vyhlášení Cen divadelní kritiky za rok 2024.

sobota, 29. března
Noc divadel 2025: Československá divadelní noc

Divadlo Na zábradlí si dlouhodobě zakládá na své pozici instituce nejen kulturní, ale především společenské. Od samého vzniku naší scény zastáváme demokratické hodnoty a jsme přesvědčeni, že svoboda, tolerance a otevřenost je základem zdravé kultury. Hluboce se nás tak dotýká, že na Slovensku je svobodná kultura za současné vlády v ohrožení. A protože tématem letošního ročníku tradiční Noci divadel bylo SOUSEDSTVÍ, rozhodli jsme se tento divadelní svátek v našem podání zasvětit právě našim východním sousedům.

V 18.00 jsme večerní program zahájili reprízou inscenace *Šbyduby*.

Od 19.30 v sále divadla proběhla diskuze se slovenskými divadelníky a divadelnicemi, kteří delší dobu žijí a tvoří v Česku. Došlo jak na reflexi současné situace, tak i na otázky spojené s českou, slovenskou a československou identitou. Debatu moderovali dramaturgové Petr Erbes a Boris Jedinák, kteří si k této výjimečné příležitosti pozvali slovenské režiséry, umělecké šéfy, divadelní ředitele, herce i studenty, kteří působí na české scéně.

Ve 21.30 zakončily večer koncertem slovenská písničkářka Nina Rosa se svou kolegyní a kamarádkou Markétou Zdeňkovou.

sobota 17. a neděle 18. května 2025
Open House Praha

Opět po roce jsme se stali součástí festivalu Open House Praha a dali jsme tak divákům příležitost poznat Divadlo Na zábradlí z jiné perspektivy. Téměř 400 návštěvníků se během festivalového víkendu podívalo na místa, kam se běžně jako diváci nedostanou a od dobrovolníků se dozvěděli informace o historii i rozsáhlé rekonstrukci divadla. Prohlídky probíhaly oba dny od 10.00 do 18.00, a to vždy po půl hodině.

úterý 9. září 2025
Zahájení sezony 2025/2026

Do 68. sezony Divadlo Na zábradlí vstoupilo tradičním zahájením se slavnostním přeplaváním Vltavy ze Střeleckého ostrova na Smetanovo nábřeží. Zpět v divadle následovala vernisáž výstavy zákulisních fotografií Kateřiny Janíkové.

sobota 20. září 2025

Zažít Zábradlí jinak – Zažít město jinak

Divadlo Na zábradlí jako místní organizátor tradičních sousedských slavností Zažít město jinak opět oživilo Anenské náměstí pestrým programem pro děti i dospělé. Během celého odpoledne probíhal ve foyer a před divadlem bazárek rekvizitárek a oděvní swap hereček i inspicientek, návštěvníci si mohli užít sousedský brunch, stolní tenis i občerstvení v divadelní kavárně. Program doplnila rodinná inscenace *Franz a Kafka* v Eliadově knihovně a večerní hudebně-divadelní jízda Šubyduby, v níž exceloval Jakub Žáček. Do devatenáctého ročníku akce, zaměřené na sdílení veřejného prostoru, se zapojily také další instituce na Anenském náměstí včetně komunitního centra Unitaria, Galerie Fotografic a Národního divadla.

pondělí 17. listopadu 2025

Díky, že můžem!

V souvislosti s výročím 17. listopadu Divadlo Na zábradlí připomnělo odkaz Václava Havla i dalších osobností spjatých s bojem za svobodu zapojením do oslav iniciativy Díky, že můžem!. Na Náměstí Václava Havla naši herci a herečky – Antonie Rašilovová, Jiří Vyorálek, Magdaléna Sidonová a Václav Vašák – četli v Obýváku Václava Havla texty o odvaze, lidskosti a svobodě, včetně děl Miloše Doležala, Karolíny Klíkové a samotného Václava Havla. Divadelní kavárna byla otevřena po celý den a pokladna ve svátečním režimu, čímž Divadlo Na zábradlí důstojně přispělo k připomenutí hodnot, které formují naši moderní demokracii.

čtvrtek 4. prosince 2025

Maraton psaní dopisů

Divadlo Na zábradlí se i letos zapojilo do Maratonu psaní dopisů pořádaného Amnesty International, který upozorňuje na případy nespravedlivě vězněných osob a vyzývá k jejich propuštění prostřednictvím ručně psaných apelů. Před, po a během přestávky inscenace *Plechový bubínek* dne 4. prosince měli návštěvníci možnost se ve foyer divadla připojit k celosvětové iniciativě, jež díky společnému tlaku veřejnosti dlouhodobě pomáhá zlepšovat podmínky neprávem vězněných a přispívá k zastavení bezpráví. Veškeré materiály byly účastníkům k dispozici a divadlo tak opět podpořilo aktivní občanskou solidaritu.

Sobota 21. prosince 2025

Vánoční blázinec č.4

V neděli 21. prosince od 11 do 18 hodin jsme nabídli veřejnosti klidné a přátelské útočiště uprostřed předvánočního chaosu, originální dárky od členů souboru, tvůrců a přátel divadla, něco dobrého k jídlu či k pití a pozvali jsme děti a jejich dospělé na autorskou pohádku *Buch* od Aničky a letadýlka pohádkový automat na šatně v průběhu celého dne.

Vánoční blázinec pořádáme vždy ve spolupráci s organizací Koridor UA, která neúnavně zajišťuje materiální pomoc oblastem postiženým válkou na Ukrajině. Stejně jako v minulých letech bude část

výtěžku z prodeje a z dobrovolného vstupného věnována právě této organizaci.

Online projekty

Sérii doprovodných programů doplňují podcasty Úrodná půda a Kulisa dostupné na online platformách Spotify, Soundcloud nebo Apple Podcasts. Projekty vznikly za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Podcasty Úrodná půda

Cyklus rozhovorů o divadle a o všem, co se divadla (alespoň jedním prstem) dotýká. Dramaturgové Petr Erbes a Boris Jedinák se v krátkých rozhovorech setkávají s inspirativními osobnostmi, k jejichž práci se vážou témata z repertoáru Divadla Na zábradlí.

březen 2025: Most přes řeku Forth

Dokážou stroje myslet? Jak naši společnost ovlivňuje umělá inteligence? Rozhovor s filozofem a logikem Filipem Tvrdým, který se ve své knize Turingův test zaměřil na filozofické aspekty AI. Podcast Úrodná půda je společným dílem dramaturgů Petra Erbese a Borise Jedináka. V krátkých rozhovorech se setkávají s inspirativními osobnostmi, k jejichž práci se vážou témata z repertoáru Divadla Na zábradlí. Podcasty jsou dostupné na online platformách Spotify, Soundcloud nebo Apple Podcasts a vznikají za finanční podpory Ministerstva kultury ČR. <https://ceskepodcasty.cz/epizoda/709861>

podcast Kulisa – Letní speciál

Série propagačních spotů k připravovaným inscenacím v podání Anny Kameníkové a Davida Petrželky, nových členů uměleckého souboru Divadla Na zábradlí.

<https://open.spotify.com/show/5d22OIS9kVpm9Dk0IBpQjY>

Hosté v Eliadově knihovně DNz

TisíciHRAn (Dusno, Fialky a mejdlíčka, Tanky na plovárně)

Nová krev na DAMU (My, děti z druhé ruky, Tygr v ohni)

Jan Janča a Tomáš Hájek (Dies Irae)

Ufftenživot (Wonderland)

Večery Radia Ivo

Michaela Váňová, Václav Zimmermann (Rande. Rande? Rande!)

V rámci doplňkové činnosti (pronájmy + spolupráce) bylo v Eliadově knihovně odehráno kolem 50 představení hostujících souborů.

Podporovatelé, dárci, sponzoři

Klub štědroňů

Od roku 2022 existuje v DNz speciální abonentský program Klub štědroňů, který divákům umožňuje podpořit naše divadlo a výměnou za jejich štědrost získat množství výhod i netradičních zážitků, například podívat se do zákulisí, vyzkoušet si divadelní profese a nahlédnout do skrytých zákoutí divadelní budovy. Členství v Klubu nabízíme ve dvou kategoriích dle výše příspěvku.

Každým rokem Klub štědroňů rozšiřuje své řady o další členy. Děkujeme!

www.nazabradli.cz/klub-stedronu

Partneři

ZENOVA services spol. s r.o. – stálá sleva na úklidové práce

KIVA FOTO – stálá sleva na fotografie inscenací

Dárci

Na břehu Rhône – občerstvení na premiéry

Tulipa Praha – květiny do inscenace Paní Dallowayová

Dotace a granty

Hl. m. Praha, Ministerstvo kultury ČR

Mediální podpora

Mediaboard, What, Informuji.cz, Český rozhlas Vltava, i-divadlo.cz

mediaboard

WHAT

informuji.cz

Vltava
Český rozhlas

I-DIVADLO.CZ
ČINOHRA - ALTERNATIVA - MUZIKÁL

Merchandising

Naši diváci nás mohou podpořit zakoupením některého z upomínkových předmětů:

tužky, programy k inscenacím, vinné sklenice, čepice, šály, ponožky, mikiny, dámská, pánská a dětská trička s citáty z inscenací DNz, dárkové poukazy, kupónové předplatné aj.

www.nazabradli.cz/eshop/

Zpracovala: Marie Fišerová

Schválil: doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Divadlo Na zábradlí

Hospodářské výsledky DNz v roce 2025

zábradlí

Rozbor hospodaření – hlavní činnost

DNz v roce 2025 hospodařilo se zhoršeným hospodářským výsledkem ve výši 903,7 tis. Kč. Výši očekávané ztráty z pololetí se do konce roku podařilo snížit o více než padesát procent (očekávaná skutečnost z pololetí ve výši -1.849,2 tis. Kč) díky získání dalších zdrojů financování ve formě darů, koprodukčního vkladu a dotace z Česko-německého fondu budoucnosti. Přesto se nepodařilo očekávanou ztrátu snížit k nule. Důvodem je pravidelný nárůst ostatních osobních nákladů, které rostou přímo úměrně s nárůstem minimální mzdy. Celkově byl nárůst osobních nákladů ve výši 2.709,5 tis. Kč oproti roku 2024 zatímco NIP vzrostl o 1.810,2 tis. Kč, což je rozdíl 899,3 tis. Kč. Ke zhoršenému výsledku hospodaření přispěly také zdražující se služby, které meziročně vzrostly o 384,6 tis. Kč. DNz se velmi dobře dařilo zachovat obdobnou výši výnosů jako v roce 2024, což přispělo, k již zmíněnému snížení očekávaného zhoršeného výsledku hospodaření.

V roce 2025 DNz hospodařilo s NIP ve výši 40 159,6 tis. Kč, což je meziroční nárůst o 1 810,2 tis. Kč. Vlastní výnosy byly v roce 2025 (10 457,1 tis. Kč) srovnatelné s rokem 2024 (10 480,9 tis. Kč). Výnosy ze vstupného meziročně vzrostly o 1 033,8 tis. Kč. Nárůst tržeb ze vstupného ovšem kompenzovalo snížení výnosů ze spolupořadatelství a ze zájezdů, a to díky absenci účasti na zahraničních zájezdech. Z výnosů je třeba ještě zmínit úspěšnost DNz v získávání dalších zdrojů financování ve formě darů ve výši 531,7 tis. Kč a dotací z rozpočtu MKČR ve výši 840,0 tis. a Česko-německého fondu budoucnosti ve výši 376,0 tis. Kč. Dále DNz obdrželo v roce 2025 investiční dotaci od MKČR ve výši 200,0 tis. Kč. Celkový objem investic, které DNz v roce 2025 investovalo do svého vybavení byl ve výši 2 250,9 tis. Kč (bez odvodu do rozpočtu MHMP, který byl použit k navýšení NIP na krytí navýšení platů v DNz ve výši 2 022,0 tis. Kč). Realizace projektu „Rozvoj technologií pro audiovizuální záznam inscenací DNz“, který DNz realizovalo, jak z prostředků MKČR a NPO, tak z vlastní zdrojů, se propsala i do provozních nákladů DNz. Celkový objem realizace veřejné zakázky byl 2 387,4 tis. Kč.

Celkové náklady na provoz DNz byly v roce 2025 52 733,7 tis. Kč, což je meziroční nárůst o 4 368,5 tis. Kč. Nejvíce meziročně vzrostly osobní náklady a to o 2 709,5 tis. Kč a náklady na pořízení drobného dlouhodobého majetku, které meziročně vzrostly o 1 065,0 tis. Kč, a to i díky realizaci již zmíněného projektu rozvoje technologií. Náklady na spotřebované nákupy a na služby meziročně stouply o 249,8 tis. Kč, respektive o 384,6 tis. Kč, což je očekávatelný nárůst vzhledem k obecnému trendu zdražujících se služeb a materiálů.

Výnosy – hlavní činnost

Celkové výnosy z hlavní činnosti dosáhly za rok 2025 hodnoty 10 457,1 tis. Kč, což je meziroční pokles o 23,8 tis. Kč.

Výnosy z vlastních výkonů a zboží

Tržby ze vstupného dosáhly hodnoty 8 575,9 tis. Kč, tj. meziroční nárůst o 1 033,8 tis. Kč.

Tržby ze spolupořadatelství meziročně klesly o 359,6 tis. Kč.

Tato skutečnost je dána tím, že skončila dlouhodobá spolupráce se spolkem Masopust. Navíc také došlo ke změně strategie v poskytování prostor DNz nezávislým souborům. Těm jsou nyní poskytovány prostory formou pronájmů a výnosy se tak dostávají do doplňkové činnosti. DNz zároveň posílilo vlastní produkci i v EK. Tržby ze zájezdů v roce 2024 činily 905,0 tis. Kč, což je meziroční pokles ve výši 1 354,5 tis. Kč. Tento pokles je způsoben abnormalitou v roce 2024, kdy bylo DNz hostem řady zahraničních festivalů.

V rámci Ostatních výnosů se projevilo hlavně čerpání finančních darů z fungujícího mecenášského Klubu štědroňů ve výši 531,7 tis. Kč.

Ostatní výnosy

Čerpání fondů	544,9
Ostatní výnosy z činnosti	342,4

Náklady – hlavní činnost

Celkové náklady dosáhly výše 52 733,7 tis. Kč, což je meziroční nárůst ve výši 4 368,5 tis. Kč. V kontextu růstu nákladů se jedná je očekávatelný nárůst (meziroční nárůst v roce 2024 byl oproti roku 2023 5 777,3 tis. Kč). Nejvýznamnější kapitolou, která oproti roku 2024 rostla, byly osobní náklady – tato kapitola se meziročně navýšila o 2 709,5 tis. Kč. Další navýšení nákladů souvisí převážně s realizací projektu rozvoje technologií v DNz. Náklady na pořízení drobného dlouhodobého majetku, tak meziročně vzrostly o 1 065,0 tis. Kč. Náklady na spotřebované nákupy a na služby pak meziročně stouply o 249,8 tis. Kč, respektive o 384,6 tis. Kč, což je očekávatelný nárůst vzhledem k obecnému trendu zdražujících se služeb a materiálů.

Spotřebované nákupy

Položka zahrnuje náklady za spotřebu materiálu, spotřebu energií, prodané zboží (programy, knihy) a aktivaci DHM. Náklady meziročně vzrostly o 249,8 tis. Kč.

Služby

Tato kapitola meziročně vzrostla o 384,6 tis. Kč, a to díky obecného vlivu zvyšujících se nákladů za všechny služby. Nutno zdůraznit, že se divadlu daří dlouhodobě držet náklady za služby na poměrně nízké úrovni.

Opravy a udržování

Položka zahrnuje pouze běžné opravy a údržbu a je meziročně nižší o 42,6 tis. Kč.

Cestovné

Položka cestovné je meziročně nižší o 477,7 tis. Kč, a to hlavně díky absenci zahraničních zájezdů.

Náklady na reprezentaci

V roce 2025 byly čerpány náklady na reprezentaci v souvislosti s činností Klubu Štědroňů. Celkové náklady v roce 2025 dosáhly výše 27,1 tis. Kč což je pokles o 1,7 tis. Kč. Což ukazuje na dlouhodobě zodpovědný přístup k čerpání prostředků na reprezentaci.

Podrobnější přehled významných položek nákladů na služby	8269,5
Honoráře externistů	1894,7
Tantiémy	1467,9
Propagace	1137,5
Software a IT služby	368,4
Právní služby	179,2
Telefony,internet,poštovné..	214,0
Přeprava dekorací, přeprava externisté	705,8
Nájemné a služby související s nájmem	270,4
Úklid a nakládání s odpady	520,8
Čistírna	68,1

Osobní náklady

Prostředky na platy byly vyčerpány oproti rozpočtu ze 100 %. Počet zaměstnanců byl ve výši limitu. Fond odměn byl čerpán ve výši 7,1 tis. Kč.

Podrobnější přehled položek osobních nákladů	25313,2
Základní mzda	14975,9
Osobní příplatky	2637,0
Příplatek za vedení	534,7
Odměny	4169,6

Ostatní příplatky	377,5
Náhrady – dovolená	2396,6
Doplatky do zaručeného platu	149,2
Náhrady – nemoc	72,7

Ostatní

Další osobní náklady neuvedené v tabulkách byly vynaloženy na úrazové pojištění zaměstnanců, lékařské prohlídky a příspěvek na stravenky.

Úrazové pojištění zaměstnanců	142,7
Lékařské prohlídky	15,5
Stravenky	493,3

Rozbor hospodaření PO za rok 2025

Tabulka č. 1
část 1

Hlavní činnost

v tis. Kč

	Schv. rozp. 2025	Uprav. rozp. k 31. 12. 2025	Skutečnost k 31. 12. 2025	% plnění k UR	Skutečnost k 30. 12. 2024
VÝNOSY celkem (mimo účet 672)	9 386,3	9 925,1	10 457,1	105	10 480,9
60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží	9 230,0	9 230,0	9 569,8	104	10 232,8
z toho: 602 041X vstupné na vl. Scéně	7 500,0	7 500,0	8 575,9	114	7 542,1
602 042X ze spolupořadatelství	100,0	100,0	55,2	55	414,8
602 043X ze zájezdů	1 600,0	1 600,0	905,0	57	2 259,5
64X Ostatní výnosy	156,3	695,1	887,3	128	248,1
66X Finanční výnosy	0,0	0,0	0,0	0	0,0
NÁKLADY celkem	45 301,7	51 334,8	52 733,7	103	48 365,2
z toho vybrané položky					
50X Spotřebované nákupy:	2 190,4	2 804,5	2 230,9	80	1 981,1
z toho: 501 spotřeba materiálu	1 332,0	1 392,9	1 294,9	93	1 249,8
502 spotřeba energie	958,0	1 511,6	1 047,7	69	1 075,3
51X Služby:	6 496,5	7 070,9	8 269,5	117	7 884,9
z toho: 511 opravy a udržování	147,0	147,0	161,9	110	204,5
512 cestovné	340,0	340,0	143,3	42	547,4
513 náklady na reprezentaci	40,0	40,0	27,1	68	28,8
518 031X a 518 038X nájemné a služby (nebyt.prost.)	270,0	393,5	270,4	69	275,4
518 032X úklid a nakládání s odpady	600,0	600,0	588,9	98	550,2
518 037X služby telekom. a infor. a telekom. tech.	1 150,0	1 241,9	1 656,2	133	1 642,3
518 034X autorské honoráře	1 540,0	2 289,5	1 913,3	84	1 554,3
518 035X tantiémy	1 164,5	691,3	1 467,9	212	1 095,6
518 036X propagace	740,0	740,0	1 137,5	154	961,6
52X Osobní náklady:	31 891,0	34 840,5	36 021,5	103	33 312,0
z toho: 521 030X platy zaměstnanců	22 354,8	25 313,2	25 313,2	100	23 369,3
521 031X ostatní osobní náklady	800,0	464,9	1 029,9	222	888,0
524 zákonné soc. pojištění	7 750,7	8 170,9	8 684,5	106	8 054,0
527 030X zák. soc. náklady - FKSP	223,5	18,1	253,1	1 398	234,1
53X Daně a poplatky	10,0	10,0	135,7	1 357	111,1
54X Ostatní náklady - z toho:	189,9	189,9	235,1	124	285,2
z toho: 541 sml.pokuty a úroky z prodlení	0,0	0,0	0,0		0,0
542 jiné pokuty a penále	2,5	2,5	5,1	204	6,4
547 manka a škody	0,0	0,0	8,8		15,4
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	4 521,9	6 417,0	5 823,7	91	4 762,7
z toho: 551 03XX-08XX odpisy jako zdroj 416	3 121,9	3 121,9	3 087,8	99	3 092,0
551 09XX odpisy kryté státní dotací a zahraničí	0,0	0,0	0,0		0,0
558 drobný dlouhodob. majetek	1 400,0	3 295,1	2 735,9	83	1 670,9
56X Finanční náklady	2,0	2,0	17,4	870	28,2
59X Daň z příjmů	0,0	0,0	0,0		0,0
Hospodářský výsledek	-35 915,4	-41 409,7	-42 276,6	102	-37 884,3
Neinvestiční příspěvek	35 915,4	40 193,7	40 159,6	100	38 349,4
Státní dotace		840,0	837,3	100	300,8
Ostatní (672)		376,0	376,0		
Celkový výsledek hospodaření	0,0	0,0	-903,7		765,9

*) Ve sloupci skutečnost uvádějte:

- v řádku **neinvestiční příspěvek** skutečně poskytnuté fin. prostředky v daném roce plus případný průčítaný odvod z fondu investic za současného zvýšení neinvestičního příspěvku
- v řádku **státní dotace** skutečně poskytnuté fin. prostředky ze státního rozpočtu prostřednictvím hl. m. Prahy
- v řádku **ostatní** průčítané fin. prostředky na účtu 672 např. odpisy ze st. dotace, dotace ze stát. fondů, MČ, Agentur atd.

Zpracoval/a: Rozkovec

Schválil/a: doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Dne: 11.2.2026

telefon: 721409699

Rozbor hospodaření – doplňková činnost

Doplňková činnost v roce 2025 skončila se zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 102,4 tis. Kč. Zlepšený hospodářský výsledek je navržen ke krytí zhoršeného výsledku hospodaření v hlavní činnosti za rok 2025.

Výnosy – doplňková činnost

Celkové výnosy za základní aktivity doplňkové činnosti byly v roce 2025 meziročně vyšší o 199,1 tis. Kč.

Výnosy celkem	1405,8
Výnosy z pronájmu	1047,2
Tržby z reklamy workshopů	126,0
Výnosy z prodeje zboží	231,1

Náklady – doplňková činnost

Podstatná část nákladů na služby je kalkulována s ohledem na dosažené výnosy. Náklady za rok 2025 dosáhly výše 1 303,4 tis. Kč, což je nárůst o 303,8 tis. Kč. Zároveň došlo k opravám v prostorách kavárny DNz, což zvýšilo celkové náklady o 46,2 tis. Kč.

Služby	279,6
Propagace, právní služby	155,7
Úklid	52,6
Poštovné, hovorné a internet	25,1
Opravy a udržování	46,2

Osobní náklady

Osobní náklady se významně propsaly do zvýšení celkových nákladů. Meziročně vzrostly o 151,4 tis. Kč, což je dáno hlavně zvýšením tarifů v roce 2025 a změny výpočtu převodů nákladů do doplňkové činnosti, kdy se od roku 2025 převádí místo původního 1,0 úvazku 1,2.

Doplňková činnost

v tis. Kč

	Schválený rozpočet 2025	Skutečnost k 31.12. 2025	% plnění
VÝNOSY celkem	992,5	1 405,8	142
NÁKLADY celkem	992,5	1 303,4	131
z toho vybrané položky			
Spotřebované nákupy	180,0	216,3	120
z toho: spotřeba materiálu	10,0	11,5	0
spotřeba energie	50,0	38,3	77
Služby	148,0	279,6	189
z toho: opravy a udržování	0,0	46,2	0
cestovné	0,0	0,0	0
nájemné a služby (nebyt.prostory)	0,0	0,0	0
úklid	45,0	52,6	117
poštovné, hovorné, internet	23,0	25,1	109
Osobní náklady - z toho:	664,5	800,1	120
mzdové náklady (521 003x)	470,0	592,7	126
ostatní osobní náklady	0,0	0,0	0
zákonné soc. pojištění	189,8	201,5	106
zák. soc. náklady - FKSP	4,7	5,9	126
Daně a poplatky (53x)	0,0	0,0	0
Ostatní náklady - z toho:	0,0	1,5	0
smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,0	0,0	
jiné pokuty a penále	0,0	0,0	
manka a škody	0,0	0,0	
Odpisy dlouhodobého majetku	0,0	0,0	0
z toho: z budov a staveb (551)	0,0	0,0	
zařízení (551)	0,0	0,0	
Drobný dlouhod. majetek (558)	0,0	5,9	0
Daň z příjmů (591 a 595)	0,0	0,0	
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	0,0	102,4	0
(+ zisk, - ztráta)			

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec
telefon: 721489699

Schválil: Doc. Mgr. Petr Přádroň, Ph.D.

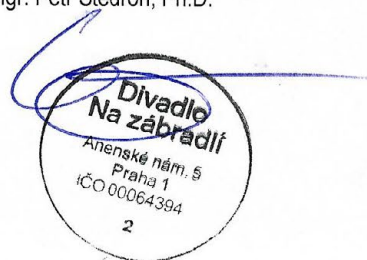

Dne: 11.02.2026

ukazatel	měrná jednotka	plán 2025	skutečnost k 31.12.2025	procento plnění k plánu roku 2025
Představení na vlastní scéně	počet	230	213	92,6%
z toho : vlastním souborem	počet	210	210	100,0%
spolupořadatelství-hostování	počet	20	3	15,0%
Představení na zájezdech	počet	18	13	72,2%
Představení hostujících souborů		0	1	0,0%
tj. pronájem divadla cizím subjektům	počet	0	1	0,0%
Návštěvníci na vl. scéně celkem :	počet	27 500	26 221	95,3%
z toho : vlastním souborem	počet	26 500	25 983	98,0%
spolupořadatelství-hostování	počet	1 000	238	23,8%
z toho: počet diváků - děti	počet	550	622	113,1%
počet diváků - studenti	počet	6 500	6 340	97,5%
počet diváků - senioři	počet	3 950	3 804	96,3%
počet diváků - dospělí	počet	15 000	15 217	101,4%
Tržby - výnosy z hl. činnosti celkem :	tis. Kč	9 386	10 457	111,4%
z toho : ze vstupného na vl. scéně vl. souborem	tis. Kč	7 500	8 576	114,3%
ze spolupořadatelství	tis. Kč	100	55	55,2%
ze zájezdů	tis. Kč	1 600	905	56,6%
ostatní výnosy	tis. Kč	156	887	568,8%
Tržby - výnosy z doplň. činnosti celkem :	tis. Kč	993	1 406	141,6%
z toho : za pronájmy divadel. sálu	tis. Kč	130	482	371,1%
za pronájmy ostatních prostor	tis. Kč	713	563	79,0%
ostatní výnosy z DČ	tis. Kč	150	361	240,7%
Doplatek hl.m.Prahy na 1 představení na vl. scéně	v Kč	156 154	188 543	120,7%
Doplatek hl.m.Prahy na 1 návštěvníka na vl. scéně	v Kč	1 306	1 532	117,3%
Nabídnutá místa, kapacita divadla	počet	31 000	29 931	96,6%
Návštěvnost na vl. scéně	%	87,0%	87,6%	100,7%
Tržebnost na vl. scéně	%	77,0%	78,7%	102,2%
Průměrná cena vstupenky	Kč	310	329,7	106,4%
Počet premiér	počet	5	5	100,0%

Zpracoval / tel: Rozkovec / 721489699
V Praze dne : 11.2.2026

Schválil : doc. Mgr. Petr Stědroň, Ph.D.

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy za rok 2024

U k a z a t e l	Měrná jedn.	R o k 2025 x)	Skutečnost k 31.12. 2025	% plnění	Skutečnost k 31.12. 2024
a	b	1	2	3	4
Hlavní činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	49,9	48,5	97,2	49,9
Prostředky na platy (521,030x)	tis. Kč	25 306,1	25 313,2	100,0	23 324,3
z toho: čerpání fondu odměn xx)	tis. Kč	0,0	7,1		0,0
platové tarify	tis. Kč	14 975,9	14 975,9	100,0	14 776,0
osobní příplatky	tis. Kč	2 637,0	2 637,0	100,0	2 739,0
odměny	tis. Kč	4 169,6	4 169,6	100,0	2 689,0
příplatky za vedení	tis. Kč	534,7	534,7	100,0	523,0
zvláštní příplatky	tis. Kč	377,5	377,5	100,0	519,3
Průměrný plat	Kč	42 261	43 493	102,9	38 951,7
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	464,9	1 029,9	221,5	888,0
Doplňková činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	1,2	x	1
Prostředky na platy	tis. Kč	x	592,7	x	480,6
Průměrný plat	Kč	x	41 156,88	x	40 050,00
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	0	x	0

Poznámka:

Čerpání prostředků na platy bylo ve výši 100 % oproti rozpočtovaným platům.

Počet zaměstnanců byl ve výši jako limit

Vypracoval: Richard Juan Rozkovec

Telefon: 721489699

Datum:

11.02.2026

Schválil : Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Náklady na inscenace v roce 2025

Tabulka č. 6

v tis. Kč

Sál/ zkuš.	Titul	Datum premiéry	Pořizovací náklady		Autorské honoráře			Náklady celkem
			věcné	inscenátoři	hosté / 1 repríza	tantiémy %	tantiemy	
sál	Paní Dallowayová	7. 2. 2025	260,5	312	0	8 %	89,59	662,09
sál	Fušeři	29. 4. 2025	515,80	290,00	4	14 %	87,75	897,55
sál	Můj boj. Zamilovaný muž	13. 6. 2025	548,40	100,00	3,30	17 %	112,12	763,82
EK	Konina	3. 10. 2025	101,30	270,00	2,50	10 %	2,79	376,59
sál	Plechový bubínek	15. 11. 2025	357,10	634,70	6,80	13,7 %	25,96	1 024,56
								3 724,61

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec
Tel.: 721 489 699
Datum: 11. 2. 2026

Schválil: Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

**Divadlo
Na zábradlí**
Anenské nám. 5
Praha 1
IČO 00064394

Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.
ředitel Divadla Na zábradlí

Richard Juan Rozkovec
ekonom Divadla Na zábradlí

V Praze dne 10. 2. 2026

Rozbor hospodaření – závěr

Přestože Divadlo Na zábradlí uzavřelo rok 2025 se zhoršeným hospodářským výsledkem, nelze tento výsledek interpretovat jako důsledek poklesu výkonnosti organizace či snížení objemu realizovaných aktivit. Divadlu se v průběhu roku podařilo udržet stabilní výši vlastních výnosů a zároveň významně snížit původně očekávanou ztrátu, a to zejména díky aktivnímu získávání mimorozpočtových zdrojů financování a odpovědnému řízení provozních nákladů.

Zhoršený hospodářský výsledek je především důsledkem pokračujícího meziročního růstu osobních a provozních nákladů, který nebylo možné v plném rozsahu kompenzovat navýšením neinvestičního příspěvku zřizovatele ani vlastními výnosy. Do hospodaření roku 2025 se dále promítla realizace investičních a rozvojových projektů, jejichž část nákladů měla dopad i do běžného provozu organizace.

Ke krytí zhoršeného hospodářského výsledku za rok 2025 navrhujeme využití zlepšeného hospodářského výsledku dosaženého v doplňkové činnosti ve výši 102,4 tis. Kč. Zbývající část ztráty navrhujeme kryt z investičního fondu Divadla Na zábradlí.

Divadlo
Na zábradlí
Anenské nám. 5
Praha 1
IČO 00064394

Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.
ředitel Divadla Na zábradlí

MgA. Richard Juan Rozkovec
ekonom Divadla Na zábradlí

V Praze dne 10. 2. 2026

Divadlo Na zábradlí

Příloha č. 1 výroční zpráva za rok 2025 Recenze

zábradlí

Virginia Woolfová

Paní Dallowayová

Režie Anna Klimešová

Premiéra 7. února 2025 v Divadle Na zábradlí

Co je to za ženskou?

Tahle inscenace ve mně zanechala hodně rozporuplné pocity. A nemyslím to jako eufemismus, opravdu si nejsem moc jistý dokonce ani v té úplně nejzákladnější kategorii, jestli se mi představení líbilo nebo ne. Nebo trochu jinak: docela často to byla podívaná poněkud nezáživná, stejně tak ale platí, že Anna Klimešová a spol. dokázali navodit skutečně silnou atmosféru. Ani nemluvě o svůdném kouzlu nepravidelného, značně nepředvídatelného prolínání depresivní tíživosti s ironickým žertováním.

Próza Virginie Woolfové nenabízí žádný ucelený příběh, spíš střípky událostí prokládané úvahami a vzpomínkami; vnitřní monology se střídají s popisy, přičemž vyprávěči i čas se mění víceméně asociativními přeskoky. Tohle všechno divadelní adaptace nejenže zachovala, ale ještě dále posílila: mizí nejen konkrétní londýnské zasazení děje, ale i většina osobních příběhů, které odůvodňují, proč se ta která postava chová tak, jak se chová.

Výsledkem je sled setkání osob kolem paní Dallowayové (ta je současně aktérkou i pozorovatelkou dění) doplněné do značné míry samostatnou linkou depresivního válečného veterána a jeho manželky. Všichni jsou tak či onak nešťastní, frustrovaní, snaží se se svými blízkými nějak vyjít, moc se to ale nedaří. Zároveň je to s ohledem na redukci osobních příběhů neštěstí tak trochu bez příčiny (to mi přišlo jako docela aktuální téma), depka tu prostě je, leží na všech jako deka a nedá se s tím nic moc nadělat, jen se občas uchýlit k absurdnímu vtipkování. „Co je to za ženskou?“ optá se například Jiří Vyorálek, možná tak trochu za diváky, který – sám v tu chvíli zcela mimo dění – sleduje sebelítostivé tirády paní Kilmanové, postavy, o níž inscenace jinak neprozradí vůbec nic.

Klimešová očekávatelně přichází s řadou hezkých výtvarných obrazů (skvělý je třeba nekonečný pruh modré látky, který shůry klesá na titulní postavu) a přihazuje také pár neironizovaně dojemných pasáží, třeba když se manžel paní Dallowayové dlouho připravuje na to, že své choti řekne, že jí miluje, ale nakonec se zmůže jen na nemastné neslané předání pugétu květin. Nepokrytá ironie naopak provází hraběcí rady, které vmlouvavým tónem ze záznamu pronáší jakási mentální koučka („Dopřejte si odpočinek bez rodiny, alespoň na půl roku“). K všeprostupující nejistotě přispívá i kombinace živých a nahraných promluv, výše zmíněná postava Petera Walshe je dokonce rozdělená mezi dva herce, takže Jiří Vyorálek a David Petrželka mohou (mimo jiné) vést hlasité vnitřní dialogy nebo se porůznu doplňovat.

Místo závěru zkusím jednu malounko hraběcí radu připojit i za sebe: znalost předlohy je, myslím, při sledování představení docela užitečná. Jenže zároveň se musím jedním dechem přiznat, že sám od sebe bych tuhle vcelku útlou knihu až do konce určitě nedočel.

<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/02/mikulka-pani-dallowayova-divadlo-na.html>

Neklidné odpoledne s paní Dallowayovou

Paní Dallowayová je žena po padesátce, která neví, co se životem. Má manžela, dceru, přátele, krásný dům, miluje květiny, ale všechno to jaksi není ono. Rozhodne se uspořádat večírek. Ne že by si od toho tolik slibovala, ale aspoň něco.

Když Magdaléna Sidonová vstoupí na jeviště pražského Divadla Na zábradlí, nemusí ještě nic říct, aby bylo jasné, že právě ona je paní Dallowayová. Plachý i přelazený úsměv, nepřilíš padnouchý, leč jistě drahé oblečení, kvalitní kosmetikou udržovaná tvář. A postava ztrácející pomalu, ale jistě svou pružnost. Režisérka Anna Klimešová dosahuje autentičnosti právě tím, že do postav útlé prózy Virginie Woolfové obsadila typově i vnitřním nastavením odpovídající herce, kteří si s pocity svých postav dokonale rozumějí.

Platí to i o nesmělém manželovi Richardovi Václava Vašáka, který se složitě chystá, jak sdělit své ženě, že ji stále miluje, ale v rozhodné chvíli toho není schopen, o dceři Elizabeth, kterou Anna Kameníková obdařuje teenagerskou ležérností mládí žijícího právě teď, ale především o nápaditě rozdvojené postavě přítele Petera, kterého v hravé souhře ztvárňují Jiří Vyorálek a David Petrželka.

Zejména Vyorálek vnáší do inscenace ironický humor komentáři na adresu věku. A ještě je tu dvojice do sebe uzavřeného veterána Septima (Miloslav König) a jeho ženy Lucrezie (Kateřina Císařová), jež ale po jisté době začne působit trochu stereotypně.

Ačkoli postavy zůstávají uzavřeny v bublině svých vnitřních světů a přímý dialog vedou jen vzácně, ačkoli nad vším děním visí oblak neklidu a deprese, není třeba se obávat.

Inscenací prostupuje jemný humor a diváky oslovuje témata, která jim nejsou nikterak vzdálená.

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-divadlo-recenze-neklidne-odpoledne-s-pani-dallowayovou-40508325>

Veselá maska Paní Dallowayové. Inscenace nahlíží pod úsměvy stárnoucích žen

Sto let starý román Virginie Woolfové zůstává stále živý. Paní Dallowayová v Divadle Na zábradlí vypráví o ženách, které si ve středním věku začínají připadat neviditelné, i generaci, jež se všechny bolesti duše naučila skrývat.

Clarissa Dallowayová se právě vrátila z květinářství, kde byla koupit výzdobu na večírek, který pořádá pro svého manžela. Zprvu se zdá, že ji přípravy těší. S úsměvem na tváři rázuje po útulné středostavovské domácnosti prosvětlené francouzskými okny a aranžuje kytice do váz. Když se však v jednu chvíli zadívá na svůj odraz v zrcadle, musí si sama připustit, že jsou její věčně našpulené rty poněkud křečovité. Nedávno jí bylo jednapadesát, žije v poklidném vztahu s úspěšným a spolehlivým Richardem, ale zároveň zjevně nedokáže uniknout myšlenkám, že její osud mohl vypadat i jinak. Je v roli pozorné hostitelky, která baví společnost, opravdu sama sebou?

Pochybnosti se jen prohloubí, když několik hodin před večírkem zazvoní u dveří její bývalá láska Peter Walsh, který se právě vrátil z Indie. Zatímco Richard je spíš praktický a neumí vyjadřovat svoje emoce, Peter má naopak podobně sentimentální náturu jako Clarissa a navíc jí dává najevo, že je do ní stále zamilovaný, byť se kdysi rozhodla, že si ho nevezme. Paní Dallowayová je tak najednou konfrontována nejen s nevyhnutelným stárnutím, ale i vlastní minulostí a nepříliš uspokoivými vyhlídkami do budoucnosti.

Citově nemotorného pragmatika Richarda přesvědčivě vystihuje Václav Vašák. Výmluvná je zejména scéna, v níž se Clarisse s pugétem v ruce pokouší vyznat lásku, protože cítí, že ji ztrácí.

Namísto upřímných vyznání jen banální řeči

Slavný román britské spisovatelky Virginie Woolfové, který poprvé vyšel skoro před sto lety, se na jeviště pražského Divadla Na zábradlí rozhodla přenést režisérka Anna Klimešová. Jde o její druhou spolupráci s místním souborem, před dvěma lety na scéně uvedla adaptaci knihy O Pavlovi od novinářky a disidentky Dani Horákové. Do titulní role premiérové inscenace Paní Dallowayové obsadila Magdalenu Sidonovou – dlouholetou členku souboru, která typově dobře odpovídá postavě zralé, bilancující ženy. Čtyřiapadesátiletá herečka navíc zkušeně zachycuje Clarissinu neproniknutelnou masku, pod níž jen občas prosvitnou záblesky skrytého vnitřního života.

Citově nemotorného pragmatika Richarda zase přesvědčivě vystihuje Václav Vašák. Výmluvná je zejména scéna, v níž se Clarisse s pugétem v ruce pokouší vyznat lásku, protože cítí, že ji ztrácí, ale nakonec z něj jako obvykle vyjdou jen banální řeči o každodenních záležitostech. Exmilenec Peter se naopak

při znovushledání s Clarissou rozpláče. Jiří Vyorálek do něj vkládá své nezaměnitelné charisma a navíc je výborně sehraný s Peterovým mladším já v podání Davida Petrželky. Jejich vzájemné dialogy dodávají jinak spíše melancholickému představení osvěžující humornou linku.

Vtipný je například moment, kdy Petrželka svému dospělejšímu já vyčítá jeho sebelítost a Vyorálek mu namítá, že už se za slzy dávno nestydí. Stereotyp, že muži nepláčou, tady paradoxně nezastává stárnoucí kmet, ale mladík. Clarissa své dospívající dceři Elizabeth naopak vyčítá, že jsou dnes mladí přecitlivělí. Možná i proto se přidrzlá a zároveň křehká teenagerka, kterou suverénně ztvárňuje Anna Kameníková, matce čím dál víc vzdaluje. Oporu hledá u své soukromé učitelky, suchopárné slečny Kilmanové, na niž Clarissa nepokrytě žárlí. Jak je možné, že má dcera k téhle šedé myši blíže než k vlastní matce?

Elizabeth v podání Anny Kameníkové nejraději chodí v kraťasech a vytahaném tričku, a když po ní otec vyžaduje, aby si na večírek vzala růžové šatičky, neubrání se otrávenému výrazu.

Usměj se a předstírej, že jsi v pohodě

Clarissa a Elizabeth nemohou být odlišnější. Neustále se usmívající matka si zakládá na tom, aby byla vždycky upravená a elegantní. Dcera si s outfitem nedělá hlavu, nejradši chodí v kraťasech a vytahaném tričku, a když po ní otec vyžaduje, aby si na večírek vzala růžové šatičky, neubrání se otrávenému výrazu. Inscenace se tak dotýká generačního střetu mezi rodiči, kteří před svým okolím a nakonec i před sebou samotnými předstírají, že jejich život je přesně tak idylický, jak si ho vysnili, a dětmi, pro něž se přetvářka stává nesnesitelným vězením. Paní Dallowayová se řídí heslem: „Usměj se a dělej, že jsi v pohodě.“ Její dceři je přitom jasné, že v pohodě není, a nedokáže matčinu divadlu nadále přihlížet.

Divadelní představení navíc stejně jako knižní předloha pracuje také s paralelní dějovou linií, která sleduje válečného veterána Septima a jeho italskou manželku Lucrezii. Bezútěšnost jejich soužití sugestivně navozují loňští držitelé Cen Thálie Miloslav König a Kateřina Císařová. Septimus si z bojiště odnesl posttraumatickou stresovou poruchu, v jejímž důsledku většinu času jen zírá do prázdna, pronásledovaný stíny ve své hlavě. Lucrezia si vedle něj připadá přehlížená, touží po jeho blízkosti nebo alespoň nepatrném projevu náklonnosti, díky němuž by si nepřipadala tak sama.

Jejich společné zoufalství ke konci inscenace ještě umocňují meditační mantry, které psychicky zdevastovaného vojáka vybízí, aby dodržoval zdravou životosprávu a nezapomínal na dostatek spánku a pohybu, jako by se tím jeho vnitřní soužení mohlo vyřešit. U Dallowayových se právě scházejí hosté večírku, když se Clarissa dozví, že Septimus vyskočil z okna. Přestože ho neznala, jeho smrt s ní nečekaně pohne. Jako by ji dohnali vlastní démoni a na její strnulé veselé masce se najednou objevila prasklina.

Bezútěšnost soužití traumatizovaného veterána Septima s jeho ženou Lucrezií sugestivně navozují loňští držitelé Cen Thálie Miloslav König a Kateřina Císařová.

Co se životem, když děti vylétí z hnízda?

Virginia Woolfová, která sama trpěla bipolární poruchou a 16 let po vydání románu se utopila v řece, ostatně původně plánovala, že sebevraždu během večírku spáchá sama Clarissa. Posléze se však rozhodla do textu připsat právě postavu Septima, který představuje její druhé já – člověka, jemuž se už temnotě ve své duši nedaří dál vzdorovat. Téma péče o duševní zdraví je jedním z motivů, které román činí stále aktuálním. Stejně tak může se současným publikem rezonovat otázka ženského stárnutí. Paní Dallowayová je ve věku, kdy pro muže přestává být žádoucí, dcera jí už brzy vylétne z hnízda a zatím netuší, čím jiným by mohla být než matkou a manželkou.

Inscenace v Divadle Na Zábradlí se prostřednictvím klasické literatury vyjadřuje k situaci neviditelných žen i sílícímu konfliktu mezi generací, která si zvykla všechny bolístky silou potlačovat, a generací, pro niž je naopak léčivé o nich mluvit. O soudobých problémech přitom představení nepromlouvá s urputnou doslovností, která by jeho vyznění mohla uškodit. Nestaví na tezí, ale pocitech. Stejně jako Virginia Woolfová pracuje s proudem vědomí, v němž se postavy a jejich životní dilemata postupně odkrývají a ucelený obraz si z drobných náznaků musí poskládat až divák.

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-vesela-masko-pani-dallowayove-inscenace-nahlizi-pod-usmevy-starnoucich-zen-269656>

Paní Dallowayová pořádá večírek. Na zábradlí hrají prvotřídní divadlo

Červnový den v životě padesátileté, v zásadě nijak sečtělé ani atraktivní Clarissy Dallowayové začíná spontánním rozhodnutím koupit květiny. V románu spisovatelky Virginie Woolfové následuje líčení vyvedené ve stylu takzvaného proudu vědomí: proplétají se v něm vzpomínky, aktuální nálady i úvahy o plynoucím čase, jejichž důsledkem je radost z přítomného okamžiku.

Také v adaptaci této knihy, kterou minulý týden uvedlo pražské Divadlo Na zábradlí, však ne všichni v Clarissině okolí bez výjimky přitakávají možnosti být na světě. Nová inscenace stejně jako předloha zdůrazňuje dvě krajní polohy vztahování se k životu – adoraci a odmítnutí. To na jevišti nabírá podobu sugestivní, roztroušené imprese myšlenek či obrazů.

Pro tvorbu Virginie Woolfové, která žila v letech 1882 až 1941, byl výrazný subjektivismus neboli nahlížení hrdinek zevnitř, zaměřování se na jejich emocionální stav, stejně jako popis banalit utvářejících jejich všednodennost. Coby jedna z průkopnic moderního románu upozadovala psychologické motivace jednání a nahrazovala je asociacemi. Vyprávění, a zejména chronologii různě přerušovala či nabourávala, čímž vytvářela dojem zvláštního vnitřního monologu, v němž se myšlenky a vypravěččiny pocity tříští do náhodných úlomků.

Zinscenovat takovou literární látku není snadné. A ne pokaždé se křehkým emocím podaří vtisknout pevný divadelní tvar, jaký jeviště vyžaduje. Důsledkem často bývá zjednodušení či dokonce zlikvidování toho, co je na původním textu specifické. Možná i proto se z děl Virginie Woolfové čeští divadelníci dosud vraceli pouze k románu Orlando – jako první jej s neuvěřitelnou přesností a smyslem pro detail před 11 lety zpracoval spolek Masopust, loni ho naopak popisností zcela zploštilo a zbavilo vzrušivé nejednoznačnosti Divadlo Komedie. Momentálně Orlanda jako absolventskou inscenaci chystá brněnské Studio Marta.

Něco přes 200 stran čítající román Paní Dallowayová, považovaný za vrcholné dílo Woolfové, nyní v Divadle Na zábradlí skvěle zdramatizovaly režisérka Anna Klimešová a dramaturgyně Kateřina Součková. Hrdinčinu spletitou mozaiku úvah, do nichž proniká mnoho figur i londýnských lokalit, zúžily na několik osob z okruhu protagonistky a zcela je zbavily místního ukotvení. Vyhnuly se tak přímé návaznosti událostí na konec první světové války i možným pozůstatkům historických odkazů.

Jejich verze hovoří z pozic tady a teď, přičemž místy je to hodně nepříjemná, bolavá zkušenost. Autorkám zůstala průměrná žena po přechodu, žijící doma mezi rodinou, dále její dávný milenec Peter Walsh s kapesním nožem, na který si ona z nějakého důvodu dodnes pamatuje – jeho osoba je rozdvojena do starého a mladého já, jak o něm Clarissa střídavě přemítá. Mozaiku postav doplňují mladí manželé Lucrezia a Septimus Smithovi, s nimiž se hrdinka nikdy nesešla, avšak dění okolo nich vytváří paralelu k jejímu životnímu postoji.

Septimus má na rozdíl od Clarissina entuziasmu hrůzu z reality. Jeho žena sice pláče, ale k němu její emoce nedoléhá. Nic necítí, z čehož obviňuje svět, který

se podle něho rozpadá. Septimus nechápe, jak do něj někdo může přivádět děti, je tím absolutně znechucen a v závěru z něho dobrovolně odchází. Jeho úvahy, navíc reagující na návrat z války, mohou být v době klimatické krize a několika světových konfliktů blízké nejen mileniálům mezi diváky.

Clarissa Dallowayová naopak miluje přítomný okamžik, nad smrtí uvažuje jako nad něčím nevyhnutelným, přičemž vše, co ji obklopuje, bude pokračovat dál bez ní. Možná se utěšuje tím, že smrtí sice vše skončí, ale v proudu i běhu věcí přežívá také ona sama – jako součást stromů stejně jako lidí, s nimiž se nikdy nesetkala.

Hrdinka se ráno probudí a začne připravovat večírek, aby zastala důležitou roli oblíbené hostitelky. V poledne se vrací z pracovního oběda její manžel, přináší další květiny, chystá se na zásadní citové vyznání, které končí rozpačitým, až trapným předáním pugétu. Party se zdráhá zúčastnit Clarissina dospívající dcera, jež před matkou v myslí prchá do nejbližší stanice metra a kamsi jím odjíždí do tmavého tunelu nekonečna.

Pro inscenaci je určující Dallowayové zvláštní pocit jakéhosi “posouvání se vpřed spolu se všemi ostatními”; obdobně jako konstatování Virginie Woolfové: “Cítila se velmi mladě, zároveň nevýslovně staře. Vším projížděla jako vůz. Zároveň zůstávala vně, pouze přihlížela.”

Před diváky se prolíná mnoho situací i vrstev komentářů. V rámci mizanscény neboli rozestavení herců a předmětů na jevišti sledujeme několik plánů, což umožňuje scénografie Zuzany Scerankové. Porůznu spíš staršími kusy nábytku zařízená hala se dvěma francouzskými okny umožňuje hrát v interiéru, v okenních průhledech za ním i nad ním. Nejpůsobivější obrazy vznikají v prvním patře na pomyslné střeše, kam je prostřednictvím tapety situován obrovský vodopád. Ironicky z něho – jako svatá – vzhlíží trojčlenná rodina Dallowayů, sledující neméně ironickou rozpravu dvou verzí pana Walshe. Jindy tu za zvuků hlučící vody Septimus Smith deklaruje manželce své nihilistické postoje nebo se tu paní Dallowayová opájí květinami a vzpomínkami. Její myšlenky režisérka předává obecenstvu pomocí předtočených zvukových záznamů, které vytvářejí další vrstvu dění.

Clarissu Dallowayovou hraje se zvláštní směsí přítomnosti a nepřítomnosti, stejně jako se svými specifickými minimalistickými prostředky, letitá členka souboru Magdaléna Sidonová. Ta jako by už vlastní biografií zosobňovala něco z hrdinky.

Celou dobu ji dokonale obkružují a pod heslem “a kolem se toho pořád ještě tolik děje” nejen doplňují přesní herečtí kolegové: manžele Smithovy v dokonalé souhře ztvárnili Kateřina Císařová a Miloslav König, zatímco David Petrželka a Jiří Vyoralék obdobně pojali mladšího a staršího Petera Walshe. Mistrem zkratky, mužem odtažitého chladu i emočního výbuchu se ukazuje Václav Vašák coby Clarissin manžel Richard.

Inscenací potvrzuje herecký soubor Divadla Na zábradlí svoji prvotřídní kondici. Paní Dallowayová je na koncentraci sice velmi náročná, zato ohromující podívaná. Brilantně oživuje téměř sto let starou předlohu, kterou předává s děsivou aktuálností. Závadkem jí je herecké mistrovství.

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/pani-dallowayova-divadlo-na-zabradli-recenze/r~6aba2e1ce94c11efbeca0cc47ab5f122/>

Spousta témat k zamyšlení. Paní Dallowayová zve zase na večírek – tentokrát v Praze

Je to přesně 100 let, kdy Virginia Woolfová dokončila svůj nejslavnější román. Že je superlativ opodstatněný a myšlenky v knize nadčasové, dokazuje nejnovější adaptace v Divadle Na zábradlí.

Je krásné červnové ráno. Clarissa Dallowayová taková rána miluje. Vzbudila se, nasnídala a teď chystá květiny. Spoustu květin, vždyť dnes pořádá večírek. A jako dokonalá hostitelka si tedy celý den užije, zvolna, po doušcích. „Nikdy nebyla tak šťastná. Nic nemohlo být dost pomalé; nic nemohlo trvat dost dlouho. Žádná rozkoš se nemohla rovnat – přemýšlela, urovnávala křesla, zastrčila knihu mezi ostatní na polici – tomu, že už skoncovala s triumfy mládí, ztratila se v postupu žití, a pak to nacházela s náhlou radostí, když vycházelo slunce, když se nachýlil den,“ píše Virginia Woolfová.

Její nejslavnější román je proud vědomí, v němž se mísí pocity, nálady, vzpomínky, úvahy stárnoucí paní Dallowayové. Volně plynou, když se ubírá do květinářství, když v londýnských ulicích potkává známé, když přemýšlí o dceři, o Petrovi či Sally – svých dávných láskách, o manželovi Richardovi, o Smithových... S těmi se nikdy nesetkala, ani nemohla, vždyť Septimus Smith nenávidí svět, a dokonce si vezme život, což by Clarissa Dallowayová nikdy, nikdy neudělala.

Přetavit takovou literární látku do představení není jistě jednoduché. Režisérce Anně Klimešové a dramaturgyni Kateřině Součkové se podařilo z mnohovrstevnatého textu vysoustruhovat několik postav, vytěsnit Londýn i konec první světové války, a tak se ocitáme najednou tady a teď. Paní Dallowayová chystá květiny, její manžel ji miluje, ale marně hledá slova lásky, dcera ji má ráda, ale nejradši by někam utekla... Čas plyne. Spousta témat k zamyšlení.

<https://vikend.hn.cz/c1-67621580-spousta-temat-k-zamysleni-pani-dallowayova-zve-zase-na-vecirek-tentokrat-v-praze>

Příběh vnímání

Režisérka Anna Klimešová ve spolupráci s dramaturgyní Kateřinou Součkovou a souborem Divadla Na zábradlí vstoupila do dialogu s experimentální prózou Virginie Woolf Paní Dallowayová. Otevírá nejen složitě průchodnou literární předlohu, ale i závažná témata současnosti. Klimešová nevytváří skličující obraz světa ani s ním cynicky neúčtuje. Jejím záměrem je spíše rozkolísané tísnivosti naslouchat a rozumět. Ohniskem inscenace mají být témata viditelného a neviditelného. Cesta k porozumění světu by pak spočívala v zakoušení příběhu vnímání. Jeho sdílení a znovuožívání – návrat k jeho nerozptýlenému trvání – by pak mohlo být tichým vzkazem inscenace. Do obrazu rozpadajícího se světa jemnou trhlinou možná naivně, rozhodně upřímně a s jemnou ironií prosvítá naděje – oslava vnímání v jeho vyvstávání i zanikání.

Neohraničené chvění zjitřené mysli.

Paní Dallowayová vyšla před sto lety v roce 1925. Týž rok vydala Virginia Woolf esej -manifest Moderní próza. Krom kritiky autorů-realistů (říká jim „materialisté“) a obrany modernistů („spiritualistů“) předložila výklad své „metody“. Autory vyzývala k průzkumu obyčejné mysli za všedního dne. Soustředěným pozorováním teprve tehdy zahlédnou, nakolik je prostupována neohraničeným množstvím vjemů proudících jako „nepřetržitá sprška nesčetných atomů“. Stručněji metodu zformulovala v Paní Dallowayové vnitřním hlasem Clarissy: „Vším projížděla jako nůž; zároveň zůstávala vně, pouze přihlížela.“ Jinde svou techniku popisovala jako „tunelování“, jímž za každou postavou „hloubila krásnou jeskyni“. Důsledkem je prorůstání časových i prostorových rovin, jež pozbývají svá ohraničení. Vnitřek se prolamuje vnějškem, jejich dělení mizí, i když napětí zůstává. V Paní Dallowayové technika splétání a zmnožování perspektiv a hlasů, časů i prostorů uvolňuje koncentrované prožívání světa. Princip vepsaný do neohraničeného proudu asociativního vědomí rozechvělé mysli rozevívá prostor sdílení světa naléhavě se obracejícího ke čtenáři a jeho zakoušení. Woolf toho docíluje konstrukcí dvou narativních pohybů. Prvním je lineární příběh červnového dne naplněného událostmi ukrajovanými „časem odsouhlaseným v Greenwich“. Do něj vplétá pohyb daleko důležitější, jímž vypráví příběh vnímání. Pohyb vnitřních hlasů, jejich odboček, asociací, vzpomínek zaplavuje plán první. Dva pohyby v jednom: tah po přímce a tah podél a mimo ni. Splétání vyvolává pnutí, meziprostor intenzivní zkušenosti. Takto dává Woolf čtenáři nikoli zprávu o světě a vnitřních pochodech postav, ale možnost spoluobjevovat a spoluprožívat svět v jeho nesčetných vrstvách. V doteku se světem spočívá autorčina aktuálnost a političnost, která nemá nic společného s političností prvoplánovou. Politickým polem je zde samo vnímání – to poslední, co zbývá, to první, co čelí útokům „brutality plakátů“ (v inscenaci nahrazeno aktuálnějšími billboardy).

Okraje přítomnosti

Konfigurace *Paní Dallowayové* je pro inscenaci Divadla Na zábradlí důležitá. Naznačovala to již předpremiérová vyjádření autorek. Vedle fenoménu neviditelných žen, strachu z času a vratkého světa zmiňovaly téma pozornosti. Kompozice *Paní Dallowayové* podle slov Anny Klimešové ovlivnila práci s herci i diváckou percepcí. Svět inscenace se má svými simultánními dějovými liniemi neohraničeně rozpínat a prodlužovat mimo čas a prostor divadelního sálu. Nejzřetelněji se autorský záměr projevuje v práci se scénickým prostorem. Ten tvoří v popředí usazený, chladně bílý pokoj domu se dvěma francouzskými okny, nad nimiž je instalována do pozadí ubíhající, vyvýšená terasa – meziprostor mezi předním a zadním plánem. Pozadí dominuje do nekonečna vrůstající jeviště ze všech stran pohlcující monumentální masiv. Jeho povrch prorostlý vlákny různé síly rozhybává neohraničený proud možných asociací, jež se mohou svobodně rozbíhat v závislosti na osvětlení či situaci všemi směry (soumračná obloha, horské štíty, vodopády, útesy, „tělo, z něhož zbyla jen nervová vlákna jako závoj na skalisku“, mohutný mramor rodinné hrobky...). Prostor jeviště zmnožuje Klimešová jeho prolamováním do hlediště a foyer. Specifickou roli hraje obrazovka zavěšená u levého portálu. Promítají se na ni různé obrazy (květiny, detaily rukou, tváří apod.), v závěru pak přenáší útěk dcery paní Dallowayové (Magdaléna Sidonová) Elizabeth (Anna Kameníková) z domu, z divadla. Jednotlivé plány pulzují a prolínají se s různou intenzitou. Náhle zaujme nebo rozostří pozornost na terasu usazený, nepřítomný pohled paní Dallowayové nebo detail paže na obrazovce. Hloubkovou montáž doplňuje zmnožování postav (Peter Walsh je zdvojen Jiřím Vyoralčkem a Davidem Petrželkou: minulost i přítomnost se slévají). Paralelní pohyby mísení, hloubení a změlčování času a prostoru nás připoutávají k okrajům, mizejícím hranám přítomnosti. Hloubení a změlčování je typické i pro Virginii Woolf. Děje se převážně v rozlehlé hloubce vnitřních ponorů postav, které jen občas jednají. To je pro divadlo podstatné. Stejně jako je podstatné, že introspekce nejsou jen informací o psychickém stavu, ale prožitkem vnímání. Transfigurace autorčina světa jako by se v tomto bodě v inscenaci měnila v jeho rekonstrukci. Vnitřní monology jako by se stávaly výpověďmi, jež informují. To, co se daří beze zbytku v práci s prostorem – zakoušení sdíleného prostoru scénickým jazykem –, se tímto postupem ztenčuje. Pokud to má záměrně vzbuzovat kolísavou rovnováhu mezi hloubkou a mělkostí, pak jde o cestu velmi riskantní.

Pokusy o ztišení.

Skrze Woolf prostupuje s mocným přispěním herců zpráva o stavu světa. Shrnutá je v monologu-zvěstování Septima Smithe, trpícího tím, čemu „knězi vědy“ říkají šílenství, obživy pana Bradshawa (v inscenaci zní z reproduktorů jeho současná modifikace) a jiných věrozvěstů péče o zdraví a tzv. wellbeingu. Septimus – hypersenzitivní univerzální mysl, jež nemůže zavřít oči (vtipně, děsivě i tragicky působí nalepené oči na víčkách Miloslava Königa) – káže: „Člověk nemůže přivádět děti do takového světa...“ Do porouchaného prostoru přichází Paní Kilmanová (Anežka Kubátová), aby nabídla záchranu. Hovoří o kanadském hudebníkovi Pierru Tremblayovi a jeho zvukové meditaci „Attempts at Stillness“ (Pokusy o ztišení), jíž vyjádřil svůj postoj k současnému percepčnímu chaosu (asi jen diváci v první řadě si povšimli mikronápisu na triku Petera Walshe „Victory over chaos“). Cestu z jeho spárů vidí v tom, co se nazývá mindfulness – všímavost. Je to návrat ke světu vnímání, v němž může znít s naivní radostí i nostalgií, upřímně i ironicky duet Felicita. Šťastní lidé v neklidné době, běžte a vnímejte. Protože než dozněla tato věta,

così se stalo... ▪

<https://www.divadelni-noviny.cz/recenze/200215-pribeh-vnimani>

Paní Dallowayová je první letošní premiérou Divadla Na zábradlí

Adaptaci románu Virginie Woolfové *Paní Dallowayová*, připravila Anna Klimešová, která se ujala i režie. Román vyšel v roce 1925. Titulní roli ztvárnila dlouholetá členka souboru Magdaléna Sidonová.

Pro Annu Klimešovou jde už o druhou spolupráci s touto pražskou scénou – v dubnu 2023 zde vytvořila úspěšnou inscenaci *O Pavlovi* podle stejnojmenné knihy disidentky Dani Horákové, za jejíž ztvárnění získala herečka Anežka Kubátová Cenu divadelní kritiky i Cenu Divadelních novin. I tentokrát pracuje Klimešová s knižní předlohou výrazné ženské autorky – vůbec poprvé tak přináší na Zábradlí adaptaci díla Virginie Woolfové, anglické modernistické spisovatelky a esejistky první poloviny 20. století. Společně s dramaturgyní Kateřinou Součkovou a scénografkou Zuzanou Scerankovou se v inscenaci *Paní Dallowayová* zaměřuje na nadčasová témata duševního zdraví či mezilidských vztahů, ale také na fenomén „neviditelných žen“. Do velké míry se inscenace zakládá také na tématu práce s pozorností: „*Paní Dallowayovou jsme vybraly zvláště pro fascinující způsob vnímání světa, který Woolfová svým psaním vyvolává. I v běžném životě probíhá spletitý proud vnitřního vědomí – pod každou drobnou pauzou v řeči, pod jednoduchým shrnutím si vlasů z obličeje nebo pohledem člověka, který nás právě míjí na ulici. To obrovské skryté bohatství myšlenek a obrazů buduje napětí mezi vnějším a vnitřním a umožňuje nám prožívat přítomnost kolem nás s velikou zvědavostí a intenzitou. Záleží na tom – zvláště pak v tomhle představení – jak se vlastně díváme a čemu věnujeme svoji pozornost,*“ říká dramaturgyně inscenace Kateřina Součková.

Pro režijní rukopis Anny Klimešové je typická vysoká míra imaginace, asociativní proudy myšlenek a obrazů i osobní vklad do autorské tvorby. V kombinaci s impresionisticky laděným románem odehrávajícím se během jediného dne tak na Zábradlí vzniká divadelní dílo mimořádně koncentrované na vnitřní pochody postav: „*Nezaměřujeme pouze na to, co je vidět nebo slyšet, ale naopak, pracujeme s tím, co zůstává mezi řádky, s tím, co není vysloveno, ale co se odehrává v mysli postav. Záměrně někdy necháváme prostor pro to, aby si divák domýšlel, co se ve vnitřním světě postav odehrává. Tím se snažíme vytvářet sdílený prostor, ve kterém se divák, ať už vědomě nebo nevědomě, propojuje s vnitřními světy protagonistů,*“ popisuje Klimešová. „*Fascinuje nás propojovat více paralelních dějových linií, které se odehrávají na jevišti, ale i mimo něj v reálném světě. Diváci tak mohou získat dojem, že svět inscenace neustále pokračuje i mimo hranice sálu – že se neomezuje pouze na čas a prostor, který tu máme spolu k dispozici, že pokračuje dál, ideálně i poté, co ze sálu odejdou,*“ dodává.

Zdramatizovat román je vždy obtížné a v případě románu Virginie Woolfové to platí dvojnásob. Těžko se hledá nějaká dějová linka, přesto se to úspěšně podařilo. Hra se odehrává v jediném červnovém dni, kdy paní Dallowayová chystá večírek. „*Woolfová buď fixuje vědomí do jednoho bodu a nechá kolem něho kroužit „realitu“ či prostor, anebo fixuje realitu a nechává kolem ní kroužit lidské vědomí. Její román začíná větami, které signalizují vnější, lineární čas a vnější, objektivní prostor: „Květiny obstará sama, řekla paní Dallowayová. Lucy má dost své práce. Musejí se vysadit dveře, přijdou Rumpelmayerovi chlapy...“ Tento pevný bod v čase a prostor však Woolfové slouží jen jako lešení na něž zavěšuje chaotické, fragmentární sekvence proudu vědomí,*“ vysvětluje Martin Hilský.

Herci: V titulní roli Clarissy Dallowayové exceluje Magdaléna Sidonová, která v Divadle Na zábradlí působí od roku 1993 a nazkoušela zde přes šedesát rolí. Po jejím boku se v inscenaci představil Václav Vašák jako Richard Dalloway. Vašák perfektně vystihuje Richardovu těžkopádnost a neohrabanost. Anna Kameníková zaujala jako jejich dcera Elizabeth. Paralelní příběhovou linii manželů Smithových potýkajících se s posttraumatickou stresovou poruchou a dalšími psychickými potížemi zosobnili čerství držitelé Cen Thálie Miloslav König a Kateřina Císařová. Zajímavý je režijní nápad v případě postavy Petera Walshe. David Petrželka hraje mladšího a Jiří Vyorálek a staršího Petera Walshe. Jsou skvělé sehraní a jako dvojice si vyměňují názory. Slečnu Kilmanovou přesvědčivě zahrála Anežka Kubátová.

Další tvůrci Hraje se v překladu Kateřiny Hilské. Dramaturgyně Kateřina Součková, Scéna a kostýmy Zuzana Sceranková, Scéna představuje typický anglický pokoj, s inscenací souzní hezké kostýmy. Inscenační tým doplňují vedle trojice žen také light designer Pavel Havrda a hudebník Dominik Gajarský.

<https://www.ceskoobjektivem.cz/pani-dallowayova-je-prvni-letosni-premierou-divadla-na-zabradli/>

Chvála plynutí

Modernistický román Virginie Woolf *Paní Dallowayová* nechává stranou příběh, ale o to pozorněji se věnuje drobným vjemům a pocitům svých hrdinů či průzkumu tékové lidské mysli. Lze vůbec autorčiny impresivní hry s vnímáním, prostorem a časem inscenačně uchopit a zhmotnit? V Divadle Na zábradlí proměnila režisérka Anna Klimešová experimentální text anglické spisovatelky společně s herci v místy až „meditativní“ zážitek jednoho obyčejného dne.

Výtvarnici Zuzaně Scerankové se podařilo na stísněné scéně Zábradlí vyvolat iluzi vzdušného, elegantního pokoje v prostorném domě. Za dvojími prosklenými dveřmi tušíme terasu a výhled do zahrady. Vešla se i příroda, vyhlídka od vodopádu stékajícího po mohutné skále je umístěna vtípně „do patra“ nad pokojem. Ze stěny mezi dveřmi trčí vodovodní kohoutek, pod ním plastový kbelík, které se příležitostně proměňují v kašnu, a z pokoje se spoustou váz a květin, které má paní Dallowayová tak ráda, se stává park, v němž se procházejí manželé Smithovi...

Ve chvílích ticha se zdá, jako by scéna žila vlastním životem, vodopád šumí, na zdi se v paprscích slunce mihotá vodní hladina, v pokoji se střídají světelné nálady onoho červnového dne, kdy se Clarissa Dallowayová (Magdaléna Sidonová) chystá uspořádat večírek. Paní domu, padesátnice s téměř dospělou dcerou a zaneprázdněným manželem, se ve chvílích klidu odevzdává vlnám jakéhosi zenového plynutí. Nepříjemné myšlenky a pocity ze svého stárnutí, uvadajícího těla či nepozvání na oběd dokáže rychle zaplašit rozkošnou vzpomínkou, pohledem na květiny nebo do zahrady. Ostatní postavy do jejího flow vstupují, narušují ho řečmi, napětím, nervozitou... Přesto se paní Dallowayová pokaždé vrátí do svého mentálního útočiště a splývá v proudu života.

Nejsilnější disonance, zvukové i emoční, přináší na scénu přítomnost Septima Smithe (Miloslav König). Postava je součástí paralelní dějové linky, jež sleduje vztah mladých manželů. Jeho vnímání je „poškozené“ válečnou zkušeností a uzavřené do sebe, jako by se zuby nehty bránilo radosti a vůbec prožitkům a emocím: „*Nic necítím.*“ V mučivém stavu deprese se Septimovi svět jeví jako místo, kde nemá smysl žít, natož plodit potomky. Když zavře oči, má na víčkách ještě jiné otevřené dokořán. Vidí, co jiným zůstává skryto. Sebedestruktivní pocity přenáší i na svou láskyplnou manželku Lucrezii (Kateřina Císařová), která se ho naivně pokouší vrátit do života pouštěním meditačních nahrávek. Vyčerpaná jeho negativismem uniká sebezáchovně do samoty nebo k pojídání sušenek cantuccini za doprovodu italského šlágru.

Paní Dallowayová a Septimus jsou v inscenaci jako jin a jang, protiklady, které na konci, po jeho sebevraždě, splynou v jednotě: v objetí a tanci, jenž přináší katarzi. Ostatně obě postavy údajně nesou autobiografické rysy autorky, která trpěla bipolární poruchou a svůj život dobrovolně ukončila v řece.

Peter Walsh, kdysi zamilovaný do paní Dallowayové, neúspěšný sok jejího manžela, se po dlouhé době objeví v jejich domě rozdvojen ve své stárnoucí (Jiří Vyorálek) a mladé já (David Petrželka). Oba Peterové se mezi sebou špičkují,

probírají se vzpomínkami a svým ne zcela uspokojivým životem. Jejich zájem paní Dallowayové lichoť, vzrušuje ji vzpomínka na dávnou blízkost, kterou už v manželství postrádá. Zestárli a jejich setkání je zábavné i dojemné, když prožívají romantickou chvíli a shůry se na ně spouští světlemodrý závěs.

Nejdřív se zdá, že pan Dalloway (Václav Vašák) jen automaticky, bez emocí plní své pracovní povinnosti a zajišťuje rodinu. Později si lze všimnout, že mu není návštěva Petera Walshe zcela lhostejná, a definitivně ho polidští trapnosměšná scéna, v níž nese své ženě kyticí růží a rád by jí řekl, že ji miluje, ale nedokáže to. Nejsympatičtější působí v závěru jako milující otec dospívající Elizabeth (Anna Kameníková) stresovaný hektickou přípravou večírku.

Zakomplexovaná Elizabethina učitelka Doris Kilmanová (Anežka Kubátová) má o své osobě tak špatné mínění, že ji to společensky zcela ochromuje. Ani na večírek ji nepozvali, přitom by tak ráda vzbudila zájem ostatních.

Postavy, které právě nejsou ve středu dění, pozorují ostatní – hlavně z vyhlídky pod vodopádem. V popředí Jiří Vyoralék a David Petrželka coby Peterovo stárnoucí a mladé já, vzadu rodina Dallowayových: Elizabeth (Anna Kameníková), Clarissa (Magdaléna Sidonová) a Richard (Václav Vašák).

Spletité meandry mysli

Soubor Divadla Na zábradlí se v inscenaci *Paní Dallowayové* představuje ve špičkové kondici. Způsob, jakým herci vytvářejí postavy, je analogický tomu, jak se autorka před sto lety pokusila specifickou literární formou nahlédnout do nitra svých románových hrdinů a objevit pro čtenáře meandrující proud jejich vědomí. Bezprostřední, nejvnitřnější pocity se asociativně propojují s těmi, které postavy zažívaly někdy v minulosti a jež se vynořují v jejich vzpomínkách. Zároveň se ovšem každý stává pozorovatelem sebe sama, vypravěčem svého příběhu, nahlíží se a popisuje jakoby nezúčastněně, zvenčí.

Režisérka používá pro odlišení různých rovin vnímání, sebevyjádření či vnitřního komentáře amplifikaci i předtočené zvukové nahrávky a také jemnou ironii naznačující odstup. Na jevišti se skutečné a mentální prostory přirozeně prostupují, stejně jako vnitřní a vnější světy postav. Vzpomínky se zhmotňují v situaci, která se na scéně zrovna odehrává. Ti, kdo právě nejsou ve středu dění, pozorují ostatní – hlavně z vyhlídky pod vodopádem, ale i z hlediště nebo zpoza dveří na terasu. Všechno tak dostává ještě další kontext. A aby toho nebylo málo, přidala režie ještě lehké, zcizující interakce postav s publikem, které upozorňují na divadelní dimenzi toho, co právě sledujeme.

Mnohvrstevnatá struktura, jež se snaží přiblížit složitou „anatomii“ lidského vnímání, přitom v inscenaci působí naprosto přirozeně a běžný divák si ji ani neuvědomí, je pouze fascinován silnou atmosférou a neobvyklou plasticitou hereckých výkonů.

„*A kolem se toho tolik děje.*“ Jedna z posledních vět inscenace zazní doprostřed večírku, kde se právě tančí tuším na italský hit Felicita. Ten poukaz na světlo přítomného okamžiku, na naši všímavost, jíž se oddává Clarissa Dallowayová a ke které režie Anny Klimešové směřuje naši pozornost, se možná dá brát i jako dobrý způsob přitakání životu.

<https://divadelni.net/chvala-plynuti/>

Květiny obstarám sama. Nadčasová Paní Dallowayová na Zábradlí

Herecké výkony, působivé detaily, protichůdná atmosféra. To vše přináší vydařená *Paní Dallowayová* v pražském Divadle Na zábradlí. V ústřední roli divadelní adaptace nejslavnějšího díla Virginie Woolfové se představila přesná Magdaléna Sidonová.

Za jediný den lze uchopit celý lidský život. Trefně shrnuje nejslavnější počín britské spisovatelky Virginie Woolfové dvacet let staré české vydání *Paní Dallowayové*, které vyšlo v památné edici Světová literatura Lidových novin.

Paní Dallowayovou, která se zhruba v téže době, jako vyšla zmíněná kniha, dočkala filmového zpracování s názvem *Hodiny*, nyní zadaptovali i pro jeviště. Konkrétně pro pražské Divadlo Na zábradlí, kde se nesnadného úkolu chopily režisérka Anna Klimešová a dramaturgyně Kateřina Součková. A oné větě z úvodu dostála jejich divadelní verze naplno.

Paní Dallowayová na Zábradlí totiž nepopisuje jen jeden obyčejný den stárnoucí ženy, která si vzala do hlavy, že uspořádá večírek a že dojde nakoupit květiny. V nádherné nadčasové zkratce popisuje zároveň život a smrt či naději i strach z nich současně. Autorky adaptace zde dílo Woolfové osekaly o dobové a místní realie, aniž přitom nějak utrpěla atmosféra plynoucí z modernistické novely.

Do ústřední role Clarissy Dallowayové tvůrkyně obsadily Magdalénu Sidonovou. Dlouholetá tvář zdejšího souboru tak po delším čase dostává zaslouženou velkou roli. A zhostila se jí skvěle. Stejně jako ostatní inscenace zdejší tvůrčí dílny i *Paní Dallowayová* na Zábradlí může těžit ze skvělých hereckých výkonů a téměř hmatatelné provázanosti mezi jednotlivými členy souboru. Nad tím vším se specifickým nevyřčeným tajemstvím (které má tato herečka prostě vetknuté do tváře) právě dlí postava Sidonové. A shlíží na ostatní herce i diváky podobně, jako je tomu na plakátě k inscenaci.

Zatímco paní Dallowayová obstarává záležitosti na večerní oslavu a útrpně sleduje odpoutávání své dospívající dcery (Anna Kameníková) od rodiny, prožívají diváci zdánlivě zcela paralelní děj dvou manželů. Tedy rozervaného válečného veterána Septima Smitha (Miloslav König) a jeho zoufale milující ženy Lucrezie (Kateřina Císařová). Smithovo počínání je v naprostém kontrastu k přístupu hlavní hrdinky. Tam, kde ona pokojně přijímá plynoucí čas, on se zmítá a nehodlá se s ničím smířit. Tam, kde ona poklidně přivírá oči, on je sice zavírá naplno, ovšem pouze proto, aby ukázal, že má na víčkách namalovanou další. To je ostatně drobný a přitom velice výmluvný detail, který tak nějak charakterizuje celou divadelní *Paní Dallowayovou*.

Podobně kreativně tvůrkyně pojaly postavu ženina dávného milence Petera Walshe: hrají jej totiž současně Jiří Vyoralék a David Petrželka. Hrdinka se tak střetává s odkvetlou verzí svého někdejšího nápadníka, aniž by přitom přišla o svou původní vzpomínku. Souhra obou herců a jejich vzájemná interakce patří k nejlepším částem večera. Stejně jako třeba moment, kdy pan Dalloway (Václav Vašák) přichází domů a dlouze si dodává kuráž, aby své ženě vyznal trvající lásku. Místo toho jí však nakonec pouze mlčky vrazí květiny.

Podobných drobných situací nabízí únorová novinka Divadla Na zábradlí mnoho. Jde o divadlo náročné na pozornost, ovšem pokud divák vydrží pomalu plynoucí tempo zdánlivé nedějovosti, je bohatě odměněn.

Režisérce a hercům se toto mnohvrstevnaté dílo povedlo zavinout do specificky konejšivé atmosféry. Konejšivé tak, že je paradoxně až zneklidňující. Podobně se možná cítili lidé po první světové válce, kdy Woolfová své dílo psala. A podobně se možná cítíme i my dnes. Nejen proto novinka Divadla Na zábradlí tak rezonuje a patrně ještě rezonovat bude.

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/pani-dallowayova-divadlo-na-zabradli-recenze.A250321_164926_divadlo_ts?h=546C09D8EDA4D7087187A229A8668AC2

Neviditelné stárnutí Clarissy Dalloway

Divácké i kritické nadšení sklízí i režijní návrat Anny Klimešové do Divadla Na zábradlí, aby tu po dvou letech uvedla své pojetí Paní Dalloway, divadelní adaptaci možná nejslavnějšího románu Virginie Woolf. Režisérka Klimešová dříve na scéně na Anenském náměstí uvedla inscenaci O Pavlovi podle románu Dani Horákové, který vypráví o režisérovi Pavlovi Juráčkovi.

Tentokrát se Klimešová obrací k ženské hrdince a osudu stárnoucí ženy z lepších poměrů, která navzdory dobrému bydlu prožívá vědomí nezadržitelného mizení. Na malé scéně se před zraky publika pomalu odvíjí líné londýnské odpoledne a v jeho tempu i atmosféře Klimešová skvěle zachycuje pocity, které dokáže vyvolat předloha Virginie Woolf: skrze emocionální proud výjevů si sami skládáme banalitu dne, během kterého chystá Clarissa Dalloway svůj večírek. Květiny, které v románu spouští celý den, provází postavu i na jevišti: opakují se na televizní obrazovce, hrdinka se o ně stará i mimo své útočiště v obývacím pokoji.

Hlavní linka na jeviště přivádí téma žen, které často žijí mimo centrum společnosti: se svým stárnutím, přechodem, zájmy a nezájivostí už téměř nikoho nezajímají, a přesto musí důstojně čelit vlastnímu životu, protivným dětem nebo mírně chladnému zájmu jinak skvělého manžela. Ostatní postavy fungují trochu mimoděk: kromě Clarissiny rodiny na jeviště přichází z Indie navrátilivší se Peter Walsh, Clarissina mladická láska a vzpomínka na vášnivější mládí. V inscenaci je rozdvojen na mladší a starší já, které ztvárňují David Petrželka a Jiří Vyoralék. Tato dvojice jako jedno z mála výraznějších gest doplňuje scénu i určitým humorem, když fungují coby flegmatický pozorovatel. Zároveň nabízí komiku v rozhovorech sami se sebou – zvláště když si oponuje mladé já s tím starým. Příliš se ale o Walshově příběhu nedozvíme – je spíš občasným glosátorem dění onoho líného červnového odpoledne. Jinak se na jevišti objevuje už jen mladý pár, který v podání Kateřiny Císařové a Miloslava Königa do hry vnáší tematiku psychických nemocí a poválečného PTSD, které se s realitou dnešních válečných konfliktů nepříjemně aktuálně vrací do společnosti i dnes.

Obrácení do tragické minulosti nebo naivně do snad lepší budoucnosti, která nepříjde, tvoří jakýsi protiklad Clarissina prožívání tady a teď. Vrstvy scénografie Zuzany Scerankové umožňují několik dějů naráz – nebo jejich přihlížení zpoza skleněných dveří či francouzských oken. Střecha nad Clarissiným obývacím pokojem umožňuje například rodině Dallowayových poněkud odtazité shlížet na okolní dění.

Přestože se režisérce Klimešové a dramaturgyni Kateřině Součkové daří nenásilný přenos románu z roku 1925 do současnosti bez obtíží, celý kus je velmi divácky náročný. Pomalé tempo sice upomíná na líné, slunečné odpoledne, ale také štěpí pozornost, která se má kromě Clarissy soustředit na vedlejší linie manželského páru nebo Clarissininy dcery s podivínskou Doris Kilman. Tematizace neviditelného stárnutí a společenskou pozorností odložených žen je skvělá, ale v hlavě se rojí i množství aktuálnějších textů

s větším spádem. Jako dramatizace ikonické knihy samozřejmě pražská Dalloway obstojí velmi slušně, je ale otázkou, jestli se téma nedá vyprávět naléhavěji skrz jiný materiál.

Herecké obsazení je tradičně skvělé: nedá se ale mluvit tak docela o nečekaných polohách či překvapeních. König ztvárňuje psychicky rozervaného mladíka s určitou nepřítomností a apatií jako mnohokrát předtím, podivínská Doris Anežky Kubátové je skvělá svou zvláštní odpudivostí i křehkostí, ale též je celkem typově předvídatelná.

Dík patří hlavně za obsazení Magdalény Sidonové, které angažmá Na zábradlí přináší kreativní, ale ne vždy tak docela titulní role. Clarissu Dalloway zvládá s přehledem a lehkostí: tvoří ji jako podvědomě blízkou, ale zároveň trochu snobskou členku vyšší společenské třídy; stejně tak ji kreslí s určitou moudrostí matky a starší ženy, jako s odtažitostí a křehkostí, kterou vyvolává její vědomí nezadržitelného stárnutí a posun do společností ohraničeného manévrovacího prostoru.

Paní Dalloway doplňuje místní dramaturgii Divadla Na zábradlí dalším kusem obráceným dovnitř lidství: pozoruje ho skrze emoce a banální situace, zevnitř a bez mnoha slov. Co si z Clarissinina příběhu odnese, je proto víceméně na nás.

<https://denikn.cz/1681925/v-evrope-o-rusku-nevime-nic-mame-ale-cechova-tri-nove-divadelni-premiery-prinaseji-silne-herecke-vykony/?ref=list>

Mikuláš Křepelka, Kamila Zlatušková

Fušeři

Režie Anna Davidová

Premiéra 29. dubna 2025 v Divadle Na zábradlí

Tu železnou krávu musíme táhnout dál

Režisérka Anna Davidová a Boris Jedinák zdramatizovali zápisky a postřehy Mikuláše Křepelky z velkoprodějny pro kutily. Inscenace *Fušeři* v Divadle Na zábradlí podle jeho stejnojmenné knihy glos, jejichž společným jmenovatelem je ryzí absurdita, se vyklenula do výpovědi o obludné agresivitě a snižující se duchovní úrovni, neřkuli tuposti dnešní společnosti.

Hobbymarket je zařízení nové doby, za komunistů existovala nanejvýš železářství nebo prodějny Řempe. Jedinec hodlající se na tyto firmy obrátit, jelikož hotové zboží nesehnal, a tak se z nutnosti rozhodl pro samovýrobu, v nich zpravidla mnoho nepořídil a uchýlil se tudíž k zoufalým řešením. Mnoho občanů tak našlo „novou komponentu svých životů“ a už se této činnosti nepustilo. Bastlení se stalo národním sportem, který totalita povýšila do alternativního modu vivendi: zavřít se před světem doma nebo na chatě a propadnout

kutilskému šílenství bylo pro mnoho lidí řešením. Ostatně obliba Přemka Podlahy, guru všech kutilů, byla výmluvná stejně jako nehynoucí. Nová doba otevřela velkolepé chrámy v podobě specializovaných velkoobchodních řetězců, které k nám dorazily zejména od německých sousedů. Všechny ty Obi, Hornbachy, Bauhausy nabízejí neuvěřitelný sortiment a představují svět sám pro sebe, a i když by svým širokým sortimentem měly stimulovat kreativitu, probouzejí spíše agresivitu a vyvolávají komunikační bloky. To si na vlastní kůži ověřil Mikuláš Křepelka (vystupující pod pseudonymem Metoděj Holub), který v takovém zařízení strávil dvacet let a od prodáváče postoupil do manažerské pozice. Práce v hobbymarketu ho frustrovala, ale nikdy ji neopustil. Aby se rovnou nezbláznil, ulevoval své duši blogem, který byl určen užšímu okruhu přátel. Nepochybně by ale podobné zápisky mohly vzniknout v libovolném pracovním prostředí současnosti, napadá mě, že čím by bylo sofistikovanější, tím by mohla být zpráva o něm hrůznější a depresivnější.

Dramatizátoři z Křepelkových zápisů vygenerovali řadu postav, z nichž některé získaly i náznaky charakterů, režie pak postupovala metodou řazení kratších uzavřených situací, v nichž dotyční prožívají konkrétní epizody. Je to také metoda na Zábradlí dobře zavedená Janem Mikuláškem, herci s ní mají letitou zkušenost a je blízka i Anně Davidové. Ta pro zesílení účinku některé výstupy opakuje, jiné zase rozkošatí do velkolepých kreací. Vznikají tak pozoruhodné asociativní řetězce, v nichž se vynalézavě mísí vysoké s nízkým.

Jedním z nejúchvatnějších výstupů inscenace je obraz muže s motorovou pilou (Miloslav König), který pózuje coby antický Diskobolos, pila mu dodává křehkou mužnost a smysl života. Je obdivuhodné, že z tak roztráštěného materiálu, glos, které zjevně vznikly za účelem pobavit kamarády, dokáže režisérka stvořit komponovaný tvar právě tímto způsobem. Některé výjevy mají sice slabší intenzitu a divák pochopitelně vnímá i určitou útržkovitost sdělení, ale celek se rýsuje velice dobře, uzavřený svět hobbymarketu funguje jako absurdní univerzum, v němž se určité jevy ve své šílené podstatě pravidelně a nezvratně opakují a tento stav nelze ani zlepšit, ani zhoršit, je to neměnný status quo vyvolávající bezmoc. Původní strukturu deníkových zápisů dramaturgie ruší, čas neexistuje, vše pokračuje se stejnou ubíjející úporností, po 31. prosinci přichází 32. prosinec, nelze se zachránit. Stejný pocit se dostavuje při sledování jevů současné společnosti.

Počítám, že to asi nejvíc dohánělo autora *Fušeřů* k šílenství a v dramatickém ztvárnění podpořeném hereckou vynalézavostí získávají všechny děsivosti na síle. Je to přehlídka emocí, agrese, sprostáren, hlouposti, podivínství a několika stupňů ulitlosti až ke zřetelným projevům šílenství. Muž (Jakub Žáček v propracované etudě úpornosti), který přináší krucifix a hystericky trvá na tom, aby mu z něj odřízli „tu panenku“; jelikož on potřebuje pořádné dřevo, a ne nějakou překližku, je jen opačným pólem zákazníka, který přišel reklamovat zrcadlo, v němž se nevidí. Ukáže se ovšem, že opomněl sundat fólii, což ho existenciálně těžce rozhodí až do schizoidního stavu.

Zákazníci i zaměstnanci jsou ovšem z jednoho těsta, je tu stoická pokladní se ztuhlým úsměvem (Magdaléna Sidonová), kterou od její kasy nic a nikdo neodtrhne, třímá etiketovací kleště jako zbraň, která ji má ochránit, a rezignovaným hlasem provolává své storno a s podivně ustrnulou empatií řeší malér s chybějící cenovkou lampičky. Bloumající soucitná, ale v jakési zastavené křeči dlící asistentka Anežky Kubátové. Člen ochranky (Michal Bednář), jenž hystericky řve na svoji matku, která mu přinesla oběd, a očividně by ji nejradši zmlátil. Pak je tu defilé zlodějů, kteří vysvětlují, proč kradou, což jsou rovněž značně bizarní vstupy. Objevují se další pracovní nástroje, jedna z postav se prořeže stěnou, zaměstnanci poskakují po žebřících a z nebe se spustí sytě červená míchačka jako oltář, božstvo. Scénograf Marek Cpin vyšel z vybavení typických hobbymarketů (desky, vzorníky, instalační materiál, žebříky), které se ovšem proměňují v symbolické artefakty. Všichni aktéři ztrácejí schopnost normální lidské komunikace a jako by se vraceli k prvobytné pospolitosti, aby ne, když i jejich šéfi patří do zvířecí říše a na firemním večírku v džungli nonšalantně konverzují coby gorily s tenkými šampuskami v tlapách.

S postupem času se inscenace „připozdívá“, agrese vzrůstá, na jeviště vstoupí papundeklový tank, mihne se hákový kříž. Je překvapivé, že výstupy se liší žánrově i silou emocí, a přesto drží pohromadě, je to jednou čirá groteska, podruhé něco jako surreální sen, pak zase návod na složení ptačí budky nebo jen rozvedený a herecky dotvořený vtip.

A to je další velké plus inscenace – perfektní sešranost a tvořivost všech herců, kteří z banality dokážou složit vrcholně komickou situaci i mrazivou absurditu. Davidová je režisérka, která má cit pro vizuální působivost a divadelnost situací a zároveň dbá na precizní scénickou interpretaci. S Křepelkovou tříští postřehů ve formě deníkových záznamů si poradila výborně a rozhodně ji povýšila na výpověď o rozeštvané, egomaniakální společnosti. Korunuje ji přízračný i výsměšný závěr, kdy horečnatá aktivita vyústí ve skládání abstraktního železného monstra, jakési železné krávy, na níž je pak posazen jako na mučidlo nový šéf. Není úniku.

<https://www.divadelni-noviny.cz/recenze/200132-tu-zeleznou-kravu-musime-tahnout-dal>

Mikulášek light

Fušeři v režii Anny Davidové do repertoáru Divadla Na zábradlí vlastně skvěle sedí. Hned ve dvojím připomínají úspěšné inscenace zdejšího kmenového režiséra Jana Mikuláška, jakými jsou například *Hamleti* nebo *Požitkáři*. Jednak principem krátkých výstupů vzájemně volně provázaných širším tématem. A jednak kritickým pohledem na malost a sebestřednost lidského konání, byť v podání Davidové o poznání poťouchleji komičtější. Přesto jsem se s nejnovější premiérou úplně nepotkal.

A vlastně s podobnou výhradou, jakou jsem měl vůči zmíněným Mikuláškovým kasařům. I na nevelké, přibližně devadesátiminutové ploše, která je všem vyjmenovaným počinům společná, jejich princip může působit poněkud repetitivně. Zde je tento problém zastoupen například opakovaně pojednávaným, čím dál úmornějším tématem krádeží v obchodě. Největší vytržení pak přináší hlavně očekávání, jestli další scénka bude zábavná, drsná či jiným způsobem zajímavá – anebo ne. *Fušeři* navíc i přes proklamace v programu trochu postrádají jakýsi temnější spodní proud, je to spíš série různě zábavných historek z prostředí hobbymarketových regálů.

Moje dosavadní brblání však neznamená, že nová inscenace je úplně marná. Zmíněná nevyrovnanost střípků z každodenního dění velkoobchodu pro kutily s sebou nese i několik opravdu povedených výstupů. Asi nejsilněji utkví ten, v němž si zákazník (Jakub Žáček) zcela suverénně přeje odříznout „panenku od toho dřeva“ – aniž by mu docházelo, že v ruce drží Ježíše na kříži – a mezi zaměstnanci vypukne diskuze, jak se k situaci postavit. Nebo když za hlídkujícím pracovníkem (Michal Bednář) přichází jeho neodbytná matka a dialog graduje až do překvapivě drastického fyzického konfliktu. Tradiční oporu v podobě špičkového ansámblu DNz netřeba připomínat.

Po vynikajících inscenacích *Nie sme doma* a *Škvíry existence* mi tahle novinka Anny Davidové přijde až nečekaně popíková. Ne, že by to vadilo samo o sobě, avšak možná i v kombinaci s nekomplikovaným námětem zanechávají *Fušeři* dojem jisté banality. Ovšem suverénní nejen řemeslně, ale též řemeslnicky. (Náradí v této inscenaci nehodlá sedět v koutě.)

<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/04/voska-fuseri-divadlo-na-zabradli.html>

Svět končí a Češi berou hobbymarket útokem. Nové divadelní premiéry zoufají nad tragikomičností dneška.

Tři nové inscenace z pražských divadelních scén vypovídají o tom, že mezi největší kvality Čechů bezesporu patří brát vše perspektivou specifického humoru. Skrze něj pak často poukazují na něco tragičtějšího a smutnějšího uvnitř nás nebo ve společnosti – třeba i na svět ženoucí se do záhuby. To platí o novince Divadla Na zábradlí, tedy Fušerech z hobbymarketu, i o dvou ambiciózních projektech nejmladší generace divadelních tvůrců, které vlastní optikou vyhlíží konec světa, jak ho známe. Brňan Mikuláš Křepelka zaznamenával své tragikomické příhody a zkušenosti z hobbymarketu, ve kterém se z řadového zaměstnance vypracoval až na ředitelskou pozici, zhruba dvacet let.

Své absolutní zoufalství z lidského druhu a dalších všednodenností, jež ho dovedlo k několika vyhořením, ventiloval ve facebookových statusech. Toto svědectví vloni vydalo nakladatelství Větrné mlýny souhrnně pod názvem *Fušeři*.

Právě tato kniha inspirovala Annu Davidovou, kmenovou režisérku brněnské Husy na provázku, k vytvoření nové inscenace pro pražské Zábradlí. Textově na ní spolupracovala s dramaturgem Borisem Jedinákem.

A formálně kus skvěle sedí do zdejší dramaturgie: mozaika roztržitých krátkých příběhů, charakterových i scénických miniatur a spíš jen naznačených linek několika postav skvěle zapadá do repertoáru a dává opět zazářit zejména pilíři scény Anenského náměstí: hereckému souboru.

Češi ztraceni mezi regály

Na jevišti – nebo spíš v prostorách hobbymarketu – v rámci jednoduché scény obložené výstavními deskami všelijakých prodejních materiálů září všichni.

Autentický Michal Bednář v roli lehce neschopného sekuriťáka, který po řadě neúspěšných manželství s nákladem alimentů zase bydlí u mámy, působí v prostředí obchodu naprosto samozřejmě.

Vyhořelý a emočně ztrhaný Jakub Žáček, který hraje autora knihy a trochu i průvodce „neutuchajícím tokem šílenství“, většinou tvoří protipól okolnímu veselí (či šílenství?) a zůstává ve své roli systémem ždímaného, ale stále ještě držícího zaměstnance.

Příjemné je vidět i nové tváře, které svým talentem již roky přesvědčují jinde: v roli mladého zaměstnance Luboše se všelijakými podivnostmi září Vojtěch Hrabák, známý především z inscenací pražského Divadla X10.

Hrabák je i autorem unikátních básniček, které zamilovaně trousí na jevišti; že

atmosféra Čechy zbožňovaných hobbymarketů probouzí kreativitu a skutečné vlastenectví tu znamená opěvovat naši kutilskou tvořivost, je tímto konečně hotová věc.

Obsahově jsou nicméně *Fušeři* v něčem snazším diváckým kouskem než formálně podobné inscenace jako *Uvnitř banánu*, *Discoland* nebo *Bůh v Las Vegas*.

Přináší víc bezprostřední zábavy; samozřejmě také nemají za úkol napravovat falešný obraz určité dějinné etapy, stejně tak v nich není latentně přítomná tíha psychických nemocí či tragédie zapomenutých osudů.

To ale neznamená, že v nové inscenaci stejná témata jako ve zmíněných kusech nenajdeme. *Fušeři* ale spíš zobrazují všednodenní a aktuální nás Čechy: marné a ztracené mezi regály, kde si často hledáme zaměstnaneckou oběť našich aktuálních frustrací nebo debilních otázek. V zaměstnancích také spatřujeme sebe: jak se snažíme zapojit do kapitalistického kolečka nekončící práce, nevypustit vnitřního démona nesnášejícího cyklisty či odolat snahám ublížit vlastní matce.

Zdánlivě pouhé „historky“ z uliček hobbymarketu odkrývají určitou tragédii lidského druhu z časů pozdně kapitalistické společnosti. Nekončící směny, alkoholové závislosti zaměstnanců, osamělost zaměstnankyň, neustálé krádeže. Ale všechno je to velmi legrační a publikum se málokdy přestává smát.

Režie i text místy docházejí na hranu, zkoumají, co ještě divák snese – a on většinou pořád hlasitě burácí. Trochu nadbytečná je snad míra vulgárnosti: v množství jak k absurditě dováděného násilí, tak sprostých slov, které na publikum působí všude stejně (říct nečekaně „prdel“ na jevišti zkrátka zabere pokaždé).

I to o nás ale koneckonců něco vypovídá. Jestli se diváci zprohýbaní smíchem nezapomenou nad hořkosladkým podtónem inscenace zamyslet, není jisté. Ale šanci mají.

<https://denikn.cz/1723703/svet-konci-a-cesi-berou-hobbymarket-utokem-nove-divadelni-premiery-zoufaji-nad-tragikomickosti-dneska/>

Hobbymarket jako paralelní vesmír. Na zábradlí ironizují absurditu lidského snažení

Svoji dvacetiletou pracovní zkušenost v jednom z brněnských hobbymarketů vtiskl Mikuláš Křepelka do svérázných mikro příběhů, které postupně zveřejňoval na svém facebookovém profilu. Pro nakladatelství Větrné mlýny je vloni edičně poskládala producentka Kamila Zlatušková. Kuriózní knížka *Fušeři* inspirovala tým režisérky Anny Davidové ke stejnojmenné inscenaci, kterou uvádí Divadlo Na zábradlí.

Kutilské vášně, před revolucí silně povzbuzované vlastnictvím chat, kam se namísto původně zamýšlené rekreace přijížděli Češi rukodělně realizovat, explodovaly po revoluci vznikem velkoplošných prodejen, nabízejících širší produktů od hlíny po vysokozdvížený vozík. Obdobně jako se dříve chalupáři schovali před světem za ploty svépomocí kultivovaných zahrad, uzavřeli se fušeři nové doby za zdmi hobbymarketového univerza. Zákazníci s prodávajícími zde vytvořili specifický paralelní vesmír, který referuje o stavu českého postkapitalismu, stejně jako tehdejší luffáci o normalizační společnosti.

Autor *Fušeři*, který v původních zápiscích vystupuje pod pseudonymem Metoděj Holub, zobrazuje tento hodnotově a vůbec lidsky zvrácený svět s jazykovou expresivitou, drsným humorem a smyslem pro absurditu. To je možná důvod, proč si jej jako výchozí zvolila právě režisérka Anna Davidová. Své inscenace totiž často vytváří vrstvením obrazů vyrůstajících ze série kratších, uzavřených textů.

V *Huse na Provázku*, kde působí jako kmenová režisérka, loni uvedla Nie sme doma, korespondenci kultovního slovenského hudebníka a dokumentaristy Deža Ursiniho s jeho zápisky a živě hranými písněmi. V pražském Studiu Hrdinů se zase ve Škvírách existence inspirovala souborem esejí filozofky Jolanty Brach-Czaina, a vizualizovala tak autorkou pojmenovanou každodennost. V leccems mohou *Fušeři* připomínat i Davidové velice úspěšnou inscenaci *Báby* uvedenou před devíti lety právě v Divadle Na zábradlí.

Izolované glosy z „chrámu kutilů“

Křepelkovy *Fušeři* jsou trochu jiným materiálem. Spíše, než o velkou literaturu jde o autorské glosy chtějící návštěvníka sociální sítě rozptýlit, pobavit, trochu rýpnout. Obstojí jako izolované postřehy než jako rozsáhlý sled do jisté míry se dokola opakujících situací. Davidová spolu s dramaturgem Borisem Jedinákem proto přebírají především ideu života v hobbymarketu, který zobrazují jako svět sám pro sebe, avšak v základních principech nepodobný tomu venku.

V provozovně funguje zaměstnanecká hierarchie, prostor vyhrazený mužům a ženám, taky se v ní hodně krade a o to záladněji se zde zdůvodňují pokusy o zcizení. Tento motiv prostupuje celou inscenací jako vracející se bumerang.

Přes veškerou vynalézavost a jeho všemožné jevištní variace ale nemá šanci z hlediska dramaturgie hodinu a půl dlouhou produkci utáhnout. Inscenace se tak rozpadá do jednotlivých impresí, do sebe uzavřených výstupů, které by měla, avšak neděje se tak, dynamizovat cykličnost. I když jistý oblouk se v ní dá vysledovat. Vede přes přepjatou citlivost a ohleduplnost (v úvodu probíhá instruktáž ke stavbě ptačí budky) až ke zdivočelé vypravěčově misantropii, která směřuje k touze smést provozovnu se všemi jejími obyvateli z povrchu zemského. Najdeme tu i narážky na zástupce zvířecí říše, s nimiž jsou lidé porůznu asociováni. Jako třeba lidoopi coby pohlaváři na firemním večírku. Trefně se zde střetává vysoké s nízkým, atributy řemeslné upocenosti se sklenkami šampaňského v “distingované” společnosti.

Slevové akce jako desatero

Inscenace se velice hladce pohybuje mezi žánry a styly. Z metaforické práce se zrcadlem jako jedné ze součástí scénografie se přehrává do pánské “strip show”, kterou předvedou v dokonalém tanečním provedení se štaflemi herci Miloslav König a Michal Bednář. Za zvuků dramatických fanfár se v jednu chvíli okázale, ne-li rituálně, na místo oltáře snáší z provaziště míchačka. Na zbožštění hobbymarketu upomíná i další část výpravy Marka Cpina. Hrací prostor na zdech lemují deskové vzorníky obkladů, které když se rozevřou, skýtají soupis slevových akcí připomínající zdejší reformované desatero. Naopak s krucifixem se zde zachází jako s panenkou, kterou požaduje demagogicky jeden ze zákazníků (Jakub Žáček) odstranit od dřevěného kříže, aby jej jako materiál mohl následně lépe využít.

Dílčí přesnost herců Zábradlí, kteří jsou v posledních letech s podobnými fragmentárními tvary především skrze poetiku Jana Mikuláška srostlí, se samozřejmě výrazně podepisuje na celkové řemeslné virtuozitě tvaru. Přesto se vkrádá myšlenka, zdali není na čase vrátit se k celistvějším a hlubším námětům než dorovnávat blogerské ironické plkání extrémním uměleckým úsilím.

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/divadlo/fuseri-v-divadle-na-zabradli-divadlo-recenze/r~fbfd2a002ab511f0801c0cc47ab5f122/>

„Zrcadlo nefunguje.“ Hra z hobbymarketu líčí frustraci nad lidskou blbostí

V posledních letech začaly mít ohlas odlehčené inscenace inspirované internetovými blogy či „statusy“ ze sociálních sítí. V pražském Divadle Na Zábradlí k nim nyní přibyla komedie z prostředí hobbymarketu nazvaná Fušeři.

Autor předlohy Mikuláš Křepelka sice blog nepíše, zážitky a postřehy z 20 let práce v brněnském hobbymarketu ale pod pseudonymem Metoděj Holub pravidelně sdílel ve formě ironických, leckdy nevybíravých příspěvků na facebooku. Producentku Kamilu Zlatuškovou zaujaly natolik, že mu před třemi lety pomohla je knižně vydat v nakladatelství Větrné mlýny pod názvem Fušeři.

Syn známého disidentského básníka Karla Křepelky není literát, z intelektuálního prostředí se volbou „odrodil“ a po vyhazovu z kutilského velkoobchodu provozuje v Brně nalévárnu U Hořkého konce. Přesto nezapře stylistickou obratnost a schopnost pointovat či vystupňovat absurdní scénku.

Co ale pobaví jako jednotlivost při „scrollování“ sítěmi, se v knize rychle stává poměrně ubíjející četbou. Spolu se stále opakovaným přívlastkem „nehobbyčejný“, který Křepelka ironicky připisuje zaměstnancům, sortimentu i zákazníkům, se postupně začne zajídat i jaksi plošná, přiznaně hospodská vulgarita a jistá pohrdavost, s níž autor tepe každého, kdo mu přijde v hobbymarketu do cesty.

Výron frustrace nad lidskou blbostí, kterou se cítí být obklopen, je částečně pochopitelný. Mezi letargickými zaměstnanci, sobeckými zákazníky s otravnými požadavky, hloupými krádežemi a ještě hloupějšími výmluvami bude jistě těžké připadat si „konečně doma“, jak hlásá slogan obchodu. Přes veškerý nadhled ale neúprosné zesměšňování veškerého okolí vyznívá arogantně.

Právě tímto rysem se předloha liší od jiných už také divadelně zpracovaných blogů – 1000 věcí, co mě s*rou a Žena filmového kritika, které v Divadle pod Palmovkou uvedl Tomáš Dianiška, nebo brněnského kasařtyku Pravidla bincárny, jež v Huse na provázku zinscenovala režisérka Fušeřů Anna Davidová.

Vyčpělý humor

Výsostně nekorektní blog anonymní brněnské skupiny KKR boys, roku 2017 dokonce vyznamenaný ve své kategorii cenou Magnesia Litera, také nešel daleko pro hrubost. Ke komentování vztahů, sexu i alkoholových excesů ale používal natolik extrémní nadsázku a výsostně stylizovaný jazyk, jakousi „hardcore“ formu brněnského hantecu, že se stal svého druhu poezií. Navíc většinou nakládal všem rovným dílem, spíše pak jevům než konkrétním osobám.

Ani autorka blogu Žena filmového kritika svého manžela, nepraktického intelektuála, nešetřila, avšak činila tak z pozice rovného s rovným. To zaměstnanci hobbymarketu, jako namátkou chodící pohroma Lenka nebo

členové ochranky, kteří dle Křepelkova líčení disponují minusovým IQ, se mohou vůči legraci na svůj účet vymezit jen těžko.

Autor se nadto občas neubrání humoru, jenž nejen překračuje hranice vkusu, ale byl vyčpělý už v 90. letech minulého století. Když například do „nehobbyčejného marketu“ zavítá muž stereotypně homosexuálního vzezření, status končí suše pointou: „Týden nebudeme muset topit.“ Zákaznice toužící zachraňovat papoušky zavěšené v klecích zase „evidentně sama dlouho žádného ptáka nikde neměla“ a tak dále.

Kutil kutilu kutilem

Fušeři v Divadle Na Zábradlí tyto vulgárně pohrdavé hrany do značné míry obrušují a budiž jim to ke cti. Režisérka rozdělila text mezi více postav, čímž sice ztrácí břitkost a údernost, ale zároveň tak repliky pozbývají arogantní nadřazenost jediného mluvčího. Davidová se soustředí na budování podivně otupělé atmosféry a leckdy až mimozemské odosobněnosti lokálně nespécifikovaného místa, kde si nikdo ani sám nerozsvítí, pokud to nedostane výslovně za úkol.

Volně provázané výstupy i vracející se motivy jsou dle předlohy komponovány jako sled deníkových záznamů a mnohdy nekončí Křepelkou předepsanou pointou. Divadelníci spoustu situací dále rozehrávají či domýšlejí ad absurdum. Právě tam, kde opouští předlohu, je inscenace nejsilnější. Táhne ji především mimořádná sešranost a komediální timing celého hereckého souboru.

Michal Bednář v roli sekuritáka, který je tu oproti předloze spíše laskavě terapeutický než padlý z výšky na hlavu, má s ubíjejícím defilé drobných zlodějíčků a jejich výmluvami nekonečnou trpělivost. Nahromaděnou frustraci si ale o to agresivněji vybije na své matce, když mu donese oběd.

Scénka s pánem, jenž přijde reklamovat zrcadlo, protože „nefunguje“, zase nekončí pointou v podobě plastové fólie, kterou zapomněl sundat, ale přechází do jakéhosi existenciálního zmatení a tápání. Jakub Žáček se vyděšeně lepí k soustavě zrcadel a hledá svůj odraz. V zoufalství, že ho nenachází, urputně objímá zaměstnankyni oddělení, přičemž ale brání se prodavačce neustále opakuje, ať ho nechá být, že on utěšit nepotřebuje.

Výtečná je Magdaléna Sidonová v roli zpomalené pokladní. Její mantra „storno“, pronášená s pohledem upřeným kamsi k nebesům, pokaždé zastaví dění přibližně na týden. Dočista se pak od předlohy odpoutává vrcholný „kristovský“ výstup, v němž Jakub Žáček přichází do oddělení přířezu s obřím krucifixem – a chce ho nechat seříznout i za cenu, že mu z něj zaměstnanci sundají tu „panenku“.

V úvodu osazenstvo za doprovodu výtahové hudby korzuje se šampaňským mezi třemi stěnami ověšenými takzvanými OSB deskami jako na vernisáži. Kutilství je tu tvůrci povýšeno na národní kulturu. Ke konci už jsme ale svědky lítého boje s nářadím, sprostých buranů i zmrzačených prodavačů. Zaměstnanec, který na začátku bádá nad výrobou „bohulibé“ ptačí budky, napře svou snahu do výroby ničivého „Killdozeru“, s jehož pomocí hodlá poslat celý hobbymarket k zemi.

V hobbymarketu bere civilizovanost za své.

Tvůrci se namísto všeobecné idiocie zaměřují spíš na jakousi regresi lidského druhu. Hobbymarket líčí coby mikrokosmos, kde civilizovanost bere za své, protože i ti úplně nahoře jsou jen velká zvířata.

Obsahově řídká a monotónní předloha nicméně nedovoluje uspokojivě vyzdvihnout jakékoliv téma nad rámec přehlídky marnosti.

Problémem je také deníková struktura inscenace. Jednotlivé dny mohou podobně jako původní statusy obsahovat více či méně humornou anekdotu, žádný vývoj ale očekávat nelze. Zhruba v létě začne být jasné, že celá věc ani tak neskončí, jako spíš přestane s koncem kalendářního roku. Když tedy po 31. prosinci následuje ještě 32. či 84. prosinec, je to sice úměrné inscenovanému bezčasu, které nerespektuje dramatický oblouk, samotné téma – pokud lze vůbec o nějakém hovořit – už je ale dávno vyčerpané.

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-fuseri-divadlo-na-zabradli-recenze-276491>

Karl Ove Knausgård

Můj boj. Zamilovaný muž

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 13. června 2025 v Divadle Na zábradlí

Můj boj. Zamilovaný muž

Mým bojem. Zamilovaný mužem pokračuje Zábřadlí – po odskoku k *Fušeřům* – v dramaturgii intimních zpovědí. Tentokrát mužskou perspektivou sledujeme krizi pozdního středního věku na pozadí vzniku a vyhasnutí (nikoli snad nutně konce) jednoho manželství. Jan Mikulášek samozřejmě volí podstatně jiné, protože tradičně chladnější a odtažitější výrazové prostředky než Anna Klimešová v *Paní Dallowayové*, ale je nebývale soustředěný, opatrný a „svým způsobem“ i citlivý.

Také herce v čele s vynikajícím Miloslavem Königem a na první premiéře zprvu trochu nejistou, ale nakonec neméně silnou Simonou Lewandowskou vede většinou spíše k lehkému komentujícímu odstupu od postav (což odpovídá autofikční formě předlohy), ale dovolí jim i výrazné emocionální výstupy. *Můj boj* nemá tak křehký emoční náboj jako *Dallowayová*, je na první pohled obyčejnější, ale v jádru o nic méně působivý.

<http://nadivadlo.blogspot.com/2025/06/skorpil-muj-boj-zamilovany-muz-divadlo.html>

Vítězný boj

Vlastně to vypadá hrozně banálně – očima spisovatele Karla Oveho Knausgärda (Miloslav König) sledujeme jeho život se všemi naprosto běžnými peripetemi. Křehký vztah s manželkou Lindou (Simona Lewandowska) zažívá každodenní situace svázané s rodinnými a přátelskými vztahy, rodičovstvím nebo třeba řešením rušení nočního klidu z bytu o pár pater níž. Akorát že to celé je v inscenaci Jana Mikuláška neobyčejný požitek sledovat.

Zčásti se o to zasloužil samotný Knausgärdův text v překladu Kláry Dvořákové Winklerové, z něhož se nenápadně, jakoby mimochodem, na podkladě oněch běžných situací vylupují širší témata od neschopnosti komunikace přes podoby maskulinity až po úskalí uměleckých životů. To všechno se Mikuláškově inscenaci daří otevírat s ironickým, někdy až drsným humorem, jako třeba když se Linda svému muži přiznává, že chtěla spáchat sebevraždu, a do toho zpovzdálí zní infantilní píseň z dětské oslavy.

Klíčovou devizou jsou tu však herci a herečky. Přes dva tři drobné úlety do svých oblíbených manýr („jako klidně jako“) je to především Miloslav König v hlavní roli. Vychází knihu jsem nečetl, vyrozuměl jsem ale, že autor sám sebe nepřekvapivě trochu vyzdvihuje. König naproti tomu důsledně drží nejednoznačnost postavy, chvíli je okouzlujícím intelektuálem, pak sebestředným vzteklíkem, potom utahaným rodičem, jindy zase zakřiknutým synem tápajícím ve vztahu k vlastní matce (Dita Kaplanová). V jeho projevu se střídá civil až podehrávání s vyhrocenou expresí v poměru, který je – řeknu to znovu – radost pozorovat a zapisovat si do anketních nominací.

Postupně by takhle šlo vyjmenovat a ocenit i všechny ostatní účinkující, kteří se vedle dominantního Königa rozhodně neztrácejí. Přitom se tu neodehrávají žádné překvapivé kreace: Jiří Vyoralék dění na jevišti uzemňuje s fortelnou přímostí, Dita Kaplanová zastupuje zvláště éterické postarší ženy, herci a herečky se tu zkrátka nacházejí v polohách, které jim dobře sedí. V tom je asi nenápadná síla téhle nečekaně vynikající inscenace – v absolutní, nevzrušeně prosté profesionalitě, která přitom nesklouzává k rutinérství.

<http://nadivadlo.blogspot.com/2025/06/voska-muj-boj-zamilovany-muz-divadlo-na.html>

iDivadlo, 15. 6. 2025, Iva Bryndová 70 %

Můj boj. Zamilovaný muž

Jan Mikulášek inscenuje křehkou intimní zpověď o životě, manželství i krizi muže středního věku na prknech Divadla Na zábradlí velmi působivě. Pomáhá mu efektní scénografie Marka Cpina, jež dýchá severskou atmosférou a efektně vytváří celou řadu prostředí s vlastní pokaždé trochu jinou náladou. Soustředěným hereckým výkonům, v nichž zůstávají s ohledem na rovinu vyprávění herci stále mírně v odstupu od svěřených postav, vládne Miloslav König se Simonou Lewandowskou. Formálně je to dokonalé a radost sledovat, ale pro obsah nejsem ten správný adresát.

<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-na-zabradli/muj-boj-zamilovany-muz>

iDivadlo, 15. 6. 2025, Helena Grégrová 80 %

Můj boj. Zamilovaný muž

Inscenaci se daří působivě zprostředkovat křehkou intimitu nebývale otevřené zpovědi, v níž Knausgård poodhaluje mnohé z úskalí partnerského života se vši syrovostí a opravdovostí. Vedle vynikajícího výkonu M. Königa se nikdo neztrácí, všichni podávají soustředěné, autentické výkony, nadto svěřené role ztvárňují s civilním odstupem, což je v kontextu Mikuláškovy režijního rukopisu, bohatého na výraznou hereckou stylizaci, osvěžující. Potlesk M. Cpinovi za scénografické řešení, důvtipně efektivní a metaforicky podtrhující, že smíme nahlédnout opravdu až do skříňe těch nejniternějších autorových pocitů. “Když jsi šťastný a víš o tom, povyskoč.”

<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-na-zabradli/muj-boj-zamilovany-muz>

Na zábradlí zadělali na hit. Spisovatel v něm bojuje s rodinným životem

Kuloáry se nese zpráva, že v Divadle Na zábradlí v adaptaci norské literární senzace vysekli jednu z divadelních událostí sezony. Měli byste rychle sehnat lístky na zářijové reprízy?

Základem je pracovat každý den, vlastně úplně stejně, jako to děláte vy, odpovídá na jevišti Divadla Na zábradlí spisovatel Karl Ove Knausgård na otázky okolí. To marně očekává, že jim autor popíše snad jakési transcendentální třesnění přetékející inspirace. Jenže on publikum spíš vrací na zem, do šatny, obýváku i kuchyně, kde pítvá každodenní život zadaného čtyřicátníka.

Je tohle už všechno? Chtěl jsem to vůbec? A lze z toho vůbec vykročit? To jsou otázky, v nichž se patrně slyšely miliony čtenářů Knausgårdovy šestidílné série *Můj boj*, v níž na 3622 stranách trvá na tom, že píše o sobě.

Režisér Jan Mikulášek a dramaturgyně Dora Štědroňová se zaměřili na druhou z knih, která podrobně líčí vztah spisovatele s manželkou Lindou po přestěhování do Stockholmu.

A tak zatímco v jednu chvíli Karl Miloslava Königa na scéně doslova omdlí štěstí při vidině společného života, o pár minut později už vznáší pochybnosti. To pak padá na zem také, ale už ho našťavaně svalí Linda Simony Lewandowské, o níž Knausgård psal, že je bipolární.

Společné scény posouvají Karlovo glosování života po čtyřicítce, věku, kdy už vám do života nevstupuje nekonečný proud lidí jako dřív a banality všedního dne jsou najednou „obtěžkány osudem“.

Skutečný Knausgård je trochu otravný. Je to očividně jeden z těch autorů, kteří se ostentativně „diví“ své popularitě – vždyť v programové brožuře je úryvek z jeho eseje *Stud psát sám o sobě*, v níž ale zcela beze studu popisuje, jak je jeho fotka „na prvních stránkách novin“, v nichž prý zuří diskuse o morálce jeho knih, kvůli čemuž ho oslovují reportéři.

„Pasáže, za které se nejvíc stydím, označil můj redaktor za nejlepší,“ říká pak na jevišti i Königův Karl a vy s ním chcete zatrást: máš rád slávu a pozornost, Karle, není nutné dělat kolem toho tyto trapné oplétačky falešné skromnosti!

Tvůrci si však dost možná z kulturního provozu, který tyto hlody vděčně replikuje, dělají legraci. Moderátorka Anny Kameníkové totiž v úvodní pasáži dokonale vysekla „tetkovitost“ lifestyleových a kulturních novinářek, které s vervou nadšených učitelek bez talentu fascinuje „svět umění“.

Moderátorka žasne, jak to spisovatel dělá, že je tak skvělý, ptá se, v čem vězí jeho kouzlo, proč o sobě vlastně píše, když působí tak plaše. S mikrofonem vraženým milimetr před Königova ústa chybí jen nejservilnější z dotazů – a kde na to všechno berete čas?

Ten naštěstí jako diváci příliš nevnímáte, protože vznikla svižná inscenace, jež graduje na tradičně čisté scéně Marka Cpina, která imituje tichý luxus skandinávského bytu, v němž funkční chodby plynule přecházejí v prostorné úložné prostory v „sanitizované ubikaci“, jak sídlo nekompatibilních partnerů nazve Karlův přítel Jiřího Vyorálka.

Za dřevěnou stěnou ale může vykouknout i ožralá Ruska, která spisovatele domestikovaného v zemi zaslíbené genderové rovnosti vytrhne z reality a odsekne mu, že s ním nic řešit nebude, protože on tady kalhoty nenosí.

Můj boj. Zamilovaný muž si tak svým mírně kacířským pohledem na skandinávskou „kulturní feminizaci“ i pesimisticky realistickou verzi partnerských vztahů dává záležet, aby nespádl do glosování jak od „moderního fotra“, ani aby se nestal samožerskou malou domů uměleckého světa, jakkoli bylo v něčem až „meta“ vidět v publiku na premiéře jednoho známého českého spisovatele, který se podobně „svlékal“ v jiné své, nutno říct, že výborné, autofikci.

Jistou zlatou střední cestu chytrého mainstreamu zajišťuje i König v hlavní roli, jenž jako vždy dokáže dát své postavě jasný výraz, ale zároveň ji majetnický neunáší, zaujme také Lewandowska ve své první roli v souboru, i když v souhrnu působí její projev poněkud jednostrunně. Při pohledu na obraz scény, v němž je soudtrackem jejího propadu Tlapková patrola, se ale možná není čemu divit.

<https://life.forbes.cz/na-zabradli-zadelali-na-hit-spisovatel-v-nem-bojuje-s-rodinnym-zivotem/>

Na zábradlí hrají skandální Můj boj

V pražském Divadle Na zábradlí nazkoušeli hru podle románu Karla Oveho Knausgärda, čítajícího 3500 stran. Jde tu o děti, lásku, upřímnost. Nebo třeba o luxování.

Anna Kameníková se rozhlíží po zaplněném sále a čeká, až se publikum zklidní. Vypadá to, že před poslední premiérou sezony chce divákům ještě něco říct. Její kolega Miloslav König čeká pod pódium.

„Vítejte na Měsíci autorského čtení,“ mystifikuje herečka narážkou na literární festival, který se každý červenec koná v Brně či Ostravě. Pocit, že představení ještě nezačalo, střídá rozčarování z toho, jak rychle jsme se ocitli ve fikci. König vystoupá na jeviště – a rázem se z něj stává norský spisovatel Karl Ove Knausgård. Autor románové série, jež zkraje minulé dekády způsobila literární senzaci. Její adaptaci nazvanou Můj boj – Zamilovaný muž v Divadle Na zábradlí režíroval Jan Mikulášek.

Knausgård na zhruba 3500 stranách popsal sebe sama. Nekompromisně se odhalil. V megalomanském, narcistně působícím projektu nevynechal ani své nejbližší. V hexalogii, přeložené do více než 35 jazyků včetně češtiny, vypráví také o rodičích, manželce, dětech, kamarádech nebo známých z literární branže. Nebo o Adolfu Hitlerovi, dalším autorovi knihy nazvané Můj boj. Knausgård se v té své celou dobu snaží o jediné: vrátit se z fikce zpět do skutečnosti.

Reakce dopadly podle očekávání. Pro někoho bylo Knausgårdovo dílo skandální, protože odhalování soukromí vlastní rodiny je z morálního hlediska nevkusné nebo přímo nepřijatelné. Pro jiné představoval Můj boj vrchol banality, protože kdo nežije v Norsku, neocení všechny reálie a kniha ztrácí voyeuristický potenciál. A nakonec to možná ani není umění.

„Knausgårdův veřejný literární striptýz má své limity a pravděpodobně i omezenou životnost,“ hodnotila před lety český překlad prvního dílu bohemistka a skandinavistka Barbora Grečnerová. I ona ale uznala, že Můj boj má své kvality. Silný emoční náboj, fascinující posedlost detailem, s nímž Knausgård popisoval každou přípravu jídla, úklid bytu, doprovázení dětí do školky a zpět, dlouhé telefonické konverzace s nejlepším kamarádem či svým editorem. Nebo s bratrem Yngvem, s nímž se v první části schází, aby v jedné z nejsilnějších pasáží uklidil pozůstalost po mrtvém otci.

Banalita smrti

Právě otcova smrt donutila Knausgårda k radikálnímu autorskému kroku. Než rozepsal své dosud nejslavnější dílo, v Norsku už patřil mezi relativně etablované autory. O tragické smrti v rodině ale vyprávět nedokázal.

Jedna z pouček, jak se zbavit tvůrčího bloku, radí vypnout vnitřního editora, vymazat imaginární čtenáře a vrátit se k upřímnosti. Tematizujte věci, kterých se doopravdy bojíte, propište se z vlastního strachu, pobízejí lektori tvůrčího psaní i zkušení autoři. Knausgård učebnicový tip posunul do extrémní polohy.

Ke smrti se dostal přes stovky stran plných zdánlivě nepodstatných okamžiků z vlastního života. Až když popsal, jaké je schovávat si v 16 letech s bratrem Yngvem tajně piva do sněhu, jaké je jít po ulici nebo mít děti, mu vyprávění o skonu otce začalo připadat pravdivé.

Ten „literární striptýz“ tedy neměl být jen obnažením sebe sama, spíš sloupáváním nepotřebných nánosů z literatury. Byl to pokus vystihnout, co všechno obsahuje jedna duše, jaké to je, když zmizí, a kde se dá najít – pod kterou vrstvou jazyka.

IKEA a ukňouranost

„Píšeš teď něco nového?“ ptá se na jevišti Divadla Na zábradlí Gustav hraný Michalem Bednářem do sebe uzavřeného Knausgärda. „Ale jo, na něčem dělám,“ odpovídá neochotně spisovatel, který stejně jako v knižní předloze baví kontrastem mezi radikální upřímností a totální uzavřeností. Otevřenost si šetří pro diváky, respektive čtenáře. Ostatním nabízí jen redukovanou verzi sebe sama – málomluvnou, odtažitou, neochotnou zapojovat se do nepodstatného tlachání na dětské narozeninové oslavě.

Emoce, kterých jako by se sám bál, z Knausgärda občas nekontrolovaně vyřeznou – dopadají hlavně na partnerku Lindu v podání Simony Lewandowské. Příběh jejich seznámení, narození tří dětí a následných rozporů kolem péče, rodinných povinností a času na psaní přibližuje druhý díl s podtitulem Zamilovaný muž. Právě ten tvoří jádro dramaturgie díla v režii Jana Mikuláška a dramaturgii Dory Štědroňové.

Proč soubor Divadla Na zábradlí nezačal od prvního dílu, popisujícího smrt Knausgärdova otce, může mít jednoduché vysvětlení. Úvodní knihu před několika lety uvedla pražská MeetFactory v režii Petry Tejnorové se Sašou a Václavem Rašilovovými v rolích Karla Oveho a jeho bratra Yngveho. Zpracovat druhou část každopádně působí jako větší výzva – absolutní upřímnost a banalita se tu nemohou jednoduše obhájit bezprostřední blízkostí smrti.

V praxi to znamená, že Na zábradlí divák sleduje dospělého muže, který propuká v hysterický pláč, když ho partnerka nutí, aby po sobě uklidil, nebo se obklopen maminkami a batolaty stydí na kurzu takzvané baby rytmiky. A nadto k infantilně žvatlající instruktorce cítí sexuální touhu. Ano, v inscenaci Můj boj je dost humoru, partnerských, ale také sousedských konfliktů, studu, ponížení i luxování. Nechybí ani hra ve hře, scéna odkazující k Henriku Ibsenovi se odehraje ve skříni. A jeden obří plyšák s odendávací hlavou.

Zcela naopak absentuje zápletka. Nemá ji ani románová předloha. Podle Miloslava Königa se Na zábradlí pokoušeli o divadelní „ambient“, tedy hudební žánr, který místo hitových melodií preferuje pomalá tempa, detaily a minimalismus zbystřující smysly. Dramaturgyně Dora Štědroňová zase popisuje výzvu dostat na jeviště každodennost. Největší katarzi tu představuje plynutí času.

Obrovské špinavé zrcadlo

Divadelní Můj boj vypadá jako výlet do duše muže, který by si snad neměl na co stěžovat, přesto se v bytě plném skandinávsky střídmého, modulárně rozložitelného nábytku – o skvěle funkční scénografii se opět postaral Marek

Cpin – pořád něčím trápí. Svou mužností, vztahem k matce, které se nedokáže otevřít, k vlastnímu psaní nebo k Lindě, která si na první pohled zaslouží mnohem víc empatie než ukňouraný spisovatel.

Miloslav König umí Knausgårdovi dát většinu poloh, které spisovatel v románové hexalogii popisuje. Stačí mu k tomu vážnost, s níž nekompromisně přistupuje ke všemu včetně vlastní duše. Diváka tak vtahuje někdy dovnitř dění i ke zdánlivě nepodstatným detailům. A jindy prostě vyvolává smích.

Každopádně ale vybízí, aby člověk při sledování Knausgårdova pinožení, vyznávání lásky i uklízení přemýšlel, kdy mu literát nastavuje zrcadlo. Na hodinách baby rytmy? Při přemýšlení o tom, jak moc potřebuje psát? Nebo v okamžicích, kdy si připadá na hony vzdálený matce, partnerce i lidem, kteří s ním touží rozmlouvat na dětské narozeninové oslavě? Co když to funguje pořád?

Knausgård nedává rozhovory příliš často, ostatně i Na zábradlí v podání Königa vysvětluje, že po tak otevřeném díle se další komunikace s novináři jeví poněkud zbytečná. Po anglickém vydání posledního dílu série v roce 2018 ale poskytl vyčerpávající interview magazínu New Yorker. Mimo jiné v něm říká, že lidská duše není tak jedinečná. „To, o čem jsem myslel, že patří jen mně, cítili další lidé. To mě velmi překvapilo. Myslím, že jsme si mnohem více podobní, než si obvykle myslíme. To je asi fakt. Musí to být fakt,“ prohlásil.

To je hlavní senzace jeho psaní. Člověk hledal drby, místo nich našel sebe sama.

Vystihnout dílo, které se na tisících stranách snaží vyjevit jedinou lidskou duši a vše, co ji ovlivňuje a tvaruje, je téměř nemožné. Ani romány, které se Knausgårdem otevřeně inspirovaly, nakonec nedokázaly dosáhnout jeho úrovně. Svě o tom vědí čeští spisovatelé Jan Němec nebo David Zábranský. Jejich pokusy o odzbrojující upřímnost a narušení pomyslné čtvrté zdi buď dopadly jako únavné přiznání vlastní sobeckosti, nebo je možná natrvalo připravily o privilegium oddělování autora od díla. Případně o důstojnost. Knausgård programově hlásí, že se jí kvůli psaní vzdal. Zdejší autorům jako by tím poslal návod na podomáčku vyrobenou atomovou bombu.

Krise mozku

Knausgård na jevišti může působit podobně velikašsky a sobecky jako Němec v Možnostech milostného románu nebo Zábranský v próze Jů a Hele. V inscenaci ale protagonistu do velké míry zachraňuje přítomnost partnerky Lindy v podání Simony Lewandowské. Do spisovatelova hermeticky uzavřeného světa propašovala další perspektivu a její hraní jako by reprezentovalo ještě jinou knihu než tu, v níž ji uvěznil manžel.

„Kéž bych tak mohla vypovědět o fabrice všechno. Už to nejde. Co nevidět zapomenu i celý svůj život nebo proč jsem se vůbec narodila. Můžu říct jediné, že mezi lety 2013 a 2017 jsem tam pobývala různě dlouhá období a během nich mi do mozku pustili tolik elektřiny, že byli přesvědčení, že tohle nebudu s to napsat,“ začíná román Jiskra, ve kterém Linda Boström Knausgård popsala život s duševním onemocněním.

Je to boj o vzpomínky, jež může vymazat brutální elektrošoková léčba, i snaha vyrovnat se s rozpadajícím se manželstvím. Jiskra, útlá kniha, v níž Karla Oveho Knausgård oslovuje ve druhé osobě, působí jako tísnivý kontrapunkt Mého boje.

Banalita se mísí s tragédií. A oboje se navzájem tak umocňuje, až jedno bez druhého nemůže být. Přesně jak to Knausgård chtěl.

Sám o svém projektu v rozhovorech mluví jako o neúspěchu. Domnívá se, že propst se k vlastnímu „já“ nakonec nedokázal.

Spisovatelův kamarád Erik Lund kdysi Knausgårdovi radil, aby ve velkolepém projektu pokračoval celý život. Teprve pak by románový pokus o měřítko jedna ku jedné k životu dostal ambicím. Norský autor ale Můj boj po šesti dílech opustil. Uzavřel ho v kruhu a posunul do další roviny. Zatímco píše závěrečný díl, dostávají se k němu rozčarované reakce na první části textu. A partnerství s Lindou se pomalu uzavírá.

Divadelní adaptace druhého dílu si ze závěru hexalogie také vypůjčuje. Pomáhá to ukotvit jinak těžko uchopitelný tvar inscenace, která musí u mnoha divadelníků budit hrůzu. Na druhou stranu možná právě divadlo dokáže potenciál Mého boje naplnit. Co kdyby se hrál donekonečna, nasával do sebe životní zkušenosti ansámblu a podle nich se měnil?

Jan Mikulášek s kolegy tak radikální nejsou. Jistě si ale uvědomují, že na jevišti dostává Knausgårdův pokus o absolutní prozření úplně nové možnosti. Každý večer, kdy Anna Kameníková přivítá diváky na domnělém Měsíci autorského čtení a Miloslav König vyčkává u dveří do foyer, představuje novou příležitost dostat se tak blízko k pravdě, jak to jen umění dokáže.

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-knausgard-muj-boj-divadlo-na-zabradli-279520>

Je vám třicet čtyřicet a máte děti? Zajděte si na Zábradlí na Můj boj

Můj boj. Zamilovaný muž. Tak se jmenuje událost sezony, kterou nově hrají v pražském Divadle Na zábradlí podle bestselleru Karla-Oveho Knausgarda. Z druhého dílu spisovatelovy kontroverzní série se zde režiséru Mikuláškoví a jeho týmu povedlo vydestilovat to nejlepší a stvořit působivé i zábavné představení.

Krise mužství, útrapy rodičovství, sousedské soužití. Generaci dnešních třicátníků a čtyřicátníků patrně silně osloví počín, kterým pražské Divadlo Na zábradlí uzavírá aktuální sezonu.

Režisér Jan Mikulášek zde spolu s dramaturgyní Dorou Štědroňovou zadaptoval druhý díl knižní hexalogie Můj boj. Norský autor Karl-Ove Knausgard v šesti knihách, které svého času způsobily kontroverzi i nadšení a které už dávno všechny vyšly v češtině, popsal celý svůj dosavadní život. Na přeskáčku v nich detailně – a přes množství zdánlivě nepodstatných banalit velice poutavě – popisuje jeho různé fáze.

V druhé knize s podtitulem Zamilovaný muž tak čtenář zakouší jeho život ve Stockholmu, kde se zamiloval do herečky Lindy a zplodil s ní tři děti. Vtipně a autenticky zde tak mimo jiné čteme o všech záležitostech, se kterými musí dnešní muž-otec v moderním městě a světě bojovat.

Ač jsou Knausgardovy knihy jeden mocný nepřetržitý proud myšlenek a vzpomínek, na Zábradlí se Mikuláškoví se Štědroňovou podařilo z nedramatického textu vystavět silnou výpověď o dnešní době. Tvůrci z autorova textu destilují silné momenty, tedy partnerské neshody, vztah s matkou i tchyní, váhání nad rodičovstvím, blížící se porod i třeba kulturní rozdíly, které Nor v čisté švédské společnosti pociťuje.

Ač scény, kdy Linda Karlu-Ovemu popisuje myšlenky na sebevraždu či kdy musí mladý otec probírat s tchyní, aby nevyužívala hlídání dětí k pití alkoholu, rozhodně nejsou vtipné, celkově se častokrát stane, že se z publika ozývá smích. Zasluhu na tom mají vedle režiséra samozřejmě i herci. Autora a ústřední postavu zde ztvárňuje Miloslav König, který po oceňované roli Michela Houellebecqa ve Veřejných nepřítelích dostal v krátké době na krk už druhého významného spisovatele naší doby.

Königovi role ve svém nitru neustále se nípajícího Nora sedla dokonale. Dokáže autenticky podat obě jeho nejvýraznější polohy, tedy ironického komentátora světa kolem sebe i do sebe zahleděného melancholika, který bojuje s mezilidskými vztahy, komunikací i sám se sebou.

Skvělou protihráčkou mu je Simona Lewandowska jako Linda. Podává ji jako možná naivní a dětskou, ovšem ve výsledku krutě sžíravou ženu. Pro herečku je to premiéra na Zábradlí a zdá se, že si se zdejším silným souborem a Mikuláškovou poetikou rozumí výborně. Ve skvělých zkratkách pak hrají i další – Jiří Vyoralík jako spisovatelův druh Geir, Dita Kaplanová jako matka i tchyně či Michal Bednář a Anna Kameníková v dalších rolích.

Knausgardovu výpověď „zamilovaného muže“ na Zábradlí rámuje samotným fenoménem knihy. V úvodu totiž potkáváme Königa jako ztrápeného spisovatele na autorském čtení, v závěru pak divadelní Knausgard popisuje momenty, kdy se se zájmem o svou knižní bezprecedentní zpověď musí vyrovnávat on i jeho nejbližší.

V druhém sledu se totiž na Zábradlí povedlo to samé, co před několika lety v MeetFactory, kde s bratry Rašilovovými zadaptovali (neméně kvalitně) první díl ságy. Totiž onu těžko uchopitelnou hrůzu a nejistotu, se kterou může moderní člověk bojovat ve složitém světě dospělosti v kontrastu s návaly vzpomínek na srozumitelné dětství.

Inscenaci navíc skvěle slouží propracovaná severská scéna Marka Cpina, která perfektně využívá hloubky a výšky zdejšího divadla. Po Paní Dallowayové se tak pražské scéně povedl další silný kus. Který je navíc s předchozím počinem v jasném dialogu.

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/muj-boj-zamilovany-muz-divadlo-na-zabradli-recenze.A250620_090238_divadlo_ts

Vít Peřina

Konina

Režie Michaela Homolová
Premiéra 3. října 2025 v Divadle Na zábradlí

Starosti nech koňovi

I když se tvůrci hrdě (a oprávněně) hlásí k tomu, že jejich dílo skutečně je onou titulní koninou, úplně bezesbytku to pro nový kus liberecké naivní party uváděný v Eliadově knihovně neplatí. V *Konině* má sice docela velkou úlohu mluvící kůň a příběh se posunuje vpřed hodně absurdními poskoky, jádro je nicméně vcelku zřetelně „emancipační“, dá-li se to tak nazvat.

Není to nic zvlášť překvapivého ani objevného. Příběhů, ve kterých se hraje o tom, že princ (nebo nějaký jiný tradiční pohádkový hrdina) za moc nestojí a jeho obvyklou roli zaujme aktivnější a schopnější princezna, se poslední dobou vyrojila řada. Nic proti tomu, pokud nevznikne banální genderová agitka – což naštěstí není tento případ. Originálnější ovšem vyhlíží podoba princova mimořádní: víc, než reálný svět ho zajímají „loutkové hry“, což se v závěru stane předmětem smířlivě pobaveného a svým způsobem rovněž výchovného happyendu. Když sestra vše potřebné vyřeší, přehraje princ celý příběh ještě jednou jako miniaturní loutkové divadlo; s nenápadným podtextem, že umění je stejně důležité jako vládnutí nebo zachraňování unesených dívek.

Nutno dodat, že volba koniny jakožto žánru občas vede k tomu, že si tvůrci tak trochu ulehčují práci: pohodlných svévolností a odbytě působících dějových zápletek je v inscenaci docela dost. Tak napůl vychází i snaha účinkujících vyskakovat z děje, ironicky komentovat dění a kamarádsky komunikovat s dětským publikem. Jako princip je to samozřejmě účinné, nemohl jsem se, ale zbavit dojmu, že legrácky tohoto typu občas působí poněkud chtěně a naučeně. Přinejmenším v porovnání s tím, jak v této více než zrádné disciplíně dovedou zazářit opravdoví specialisté (když se jim daří). Rád však věřím, že právě tohle se může s přibývajícimi reprízami a rostoucí vyhraností výrazně zlepšovat.

V každém případě nutno dodat, že zmíněné zádrhele vyvažuje řada hezky zahranych a velmi dobře vymyšlených situací a jednotlivostí (zásluhy jdou rovným dílem za celou autorsko-režijně-výtvarnickou trojicí Vítek Peřina, Michaela Homolová, Robert Smolík). Nečekanou hvězdou večera je ale již zmíněný mluvící kůň. Hodného, ale malounko tupějšího snaživce, který se mimo mnohé jiné snaží přemluvit princeznu, aby ho políbila (když to vyšlo s žabákem...), hraje David Petrželka zcela nepohádkově, zpomaleně a v zábavném kontrastu ke všem ostatním postavám. I díky němu je *Konina* třičtvrtěhodinkou, kterou si lze vzdor pár výhradám velmi dobře užít – a to bez ohledu na věk.

<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/10/mikulka-konina-divadlo-na-zabradli.html>

Praštěnému koni na zuby nekoukej

„Bylo jednou jedno království...“, začíná nová pohádka tria Vít Peřina – Michaela Homolová – Robert Smolík, uváděná v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí. Tradičněji už to nejde, a i Smolíkovy krásné dřevěné, leč „obyčejné“ marionety a loutkové kukátko s posuvnými malovanými panely s obrázky hradu, saně či rytíře ve zbroji evokují pohádkovou „klasiku“. Do jisté míry je to pravda. Peřinova *Konina* se v zásadě drží jednoho ze základních pohádkových schémat: unesené princezny a dobrodružného putování za její záchranou. Dokonce končí i příslibem svatby, ovšem poněkud nečekané dvojice. A tak je to v *Konině* se vším, počínaje obrácením genderových stereotypů – muži si v téhle pohádce totiž téměř „neškrtnou“ nejen co do chrabrých výkonů, ale i čistě co do zastoupení. Ženy si tu zkrátka nějak všechno obstarají samy. Emancipační linka je ale natolik neagresivní, jaksi samozřejmá, i trochu uhozená, že by snad nedokázala popudit ani radní na Kladně. Přestože nejnovější počíná týmu z libereckého Naivního divadla není na první dobrou tak výrazný jako třeba poetický a scénograficky neotřelý *Červený balónek* nebo skutečně odvážaná, groteskně zběsilá moderní variace na klasiku *Babička Červené Karkulky slaví narozeniny*, pořád jde v rámci tvorby pro děti o nesporný nadstandard – co se vkusu, vtipu i divadelnosti týče.

<https://www.svetadivadlo.cz/cz/625zantovska>

Günter Grass, Armin Petras

Plechový bubínek

Režie Armin Petras

Premiéra 15. listopadu 2025 v Divadle Na zábradlí

Armin Petras: Zaskočila mě kvalita českých herců a hereček

Tohle není vaše první režie v Čechách, že... Před pár lety jste v Městských divadlech pražských režíroval adaptaci novely Petry Hůlové *Stručné dějiny Hnutí*, která se pak hrála jak v Čechách, tak v Německu. Vzpomínáte, jak došlo ke spolupráci s Divadlem Na zábradlí?

To je dobrá otázka. Petra Štědrone (to příjmení mi trochu dělá potíže) jsem znal jako dlouholetého překladatele her Fritze Katera i některých mých adaptací. Tuším, že jedna z nich se stále hraje ve zdejší divadle (*jedná se o adaptaci Tolstého románu Vzkříšení – pozn. red.*). Před třemi nebo čtyřmi lety mě oslovil v Berlíně, že je ředitelem jednoho menšího pražského divadla a zda bych nechtěl zkusit režii v Praze. Tak jsme se dali dohromady a začali si povídat. Trvalo ovšem poměrně dlouho, než jsme došli ke konkrétnímu titulu.

Vaše práce nám není úplně neznámá. Kromě adaptací, o nichž jste mluvil (kromě *Vzkříšení* je to třeba *Anna Karenina*), jsme v rámci Pražského festivalu německého jazyka v Praze viděli vaši inscenaci *We Are the Camera*. To bylo v roce 2004. Takže Praha pro vás není neznámým místem.

To rozhodně ne. Jezdím sem vlastně už někdy od osmdesátých let minulého století. A pamatuju si, že jsem tehdy Petrovi na nabídku odpověděl kladně. Docela jsem si dokázal představit, že bych v Čechách ještě jednou mohl pracovat. Vlastně musím říci, že mě baví hostovat ve východní Evropě. Pracoval jsem v Polsku, Rumunsku, Maďarsku. Všechny ty destinace koneckonců nejsou moc vzdálené od Berlína. A v této souvislosti musím říci, že mě až zaskočila kvalita českých herců a hereček.

To mě těší... Navrhli vám tehdy konkrétní titul, nebo jste si mohl vybrat, co byste chtěl dělat?

Po pravdě, byla to docela dlouhá procedura. Stále se to posunovalo, nemohli jsme najít čas ani správný titul. Nakonec dohoda dopadla dobře a letošní premiéra je jejím výsledkem. Já jsem původně chtěl dělat Milana Kunderu, protože jsem jeho velkým fanouškem. Ale v divadle mi řekli, že na jeho věci nemají práva a že je obtížné je získat. Takže to odpadlo... Pak jsme měli v hledáčku jiného českého autora, ale ten zase trval na tom, abychom dělali jeho adaptaci. Což se mi nelíbilo, protože přece jen jsem způli autor a chci si vždycky dělat vlastní adaptaci, která by mi plně vyhovovala.

Takže nakonec je to *Plechový bubínek*, adaptace kultovního románu Güntera Grasse. Pokud se nemýlím, kdysi jste ji už dělal v Německu. V roce 2010 měla premiéru v Bochumi a následně v Berlíně.

Tehdy mě oslovil režisér Jan Bosse z Maxim Gorki Theater v Berlíně, s nímž jsem úzce spolupracoval: Ty děláš spoustu adaptací, neměl bys chuť pro nás upravit *Plechový bubínek*? Na nabídku jsem kývl s tím, že se pokusím. Ale byla to docela fuška. I když jsem měl určitou předchozí praxi, mimo jiné s adaptacemi Tolstého románů. Tohle však bylo něco jiného. Většina těch novel

pracuje s figurami, které se v průběhu času proměňují. Ale Grass je úplně jiný typ autora. Nejedná se o normální dramatický text či psychologické drama. Je to vlastně pikareskní román. A tak jsem dlouho hledal princip, který by k tomu seděl. A pak jsem narazil na opravdu starý německý román od von Grimmelhausena Dobrodružný *Simplicius Simplicissimus*. Byla to patrně první dobrodružná novela v němčině, někdy z padesátých let 17. století. Z toho vzešel konkrétní nápad, a tak ta první adaptace byla cosi, co připomínalo chór. To znamená, že tam nebyl vypravěčem Oskar Matzerath, ale příběh vyprávěl chór.

Pro Česko jste tedy připravil odlišnou verzi?

Když jsme začali uvažovat nad uvedením adaptace v Praze, měl jsem jasno v tom, že udělám novou adaptaci. Navíc tu předchozí režíroval Jan Bosse, ne já. Tehdy jsem hodně bojoval s tím ohromným množstvím textu a teď po dvanácti třinácti letech jsem se s ním chtěl utkat znova, ale udělat to úplně jinak. Tak jsem minulý rok začal pracovat na druhé dramatizaci. Mým cílem bylo vytvořit opravdu krátkou, stručnou věc, něco na způsob komiksu. To je tedy základní myšlenka tohoto projektu.

Jaká jsou tam pro vás důležitá témata?

Pro mě je tam nejdůležitější jediná věc. Multietnická společnost, která bývala na mnoha územích východní Evropy v předchozích staletích. Snahou bylo ukázat z různých úhlů, jak se tato politická a etnická struktura proměňovala. To je pro mě opravdu zajímavé a určitě stále aktuální téma. Myslím, že dnes máme analogicky podobné problémy. Například: Chceme imigranty? Samozřejmě, nechceme... Nicméně během staletí, určitě na konci 19. a do poloviny 20. století, byla tahle směs různých kultur běžná a přirozená. A mě zajímá otázka, jak to tedy funguje, když se v jedné zemi prolínají různé kultury. Ostatně myslím, že na území Čech kdysi žilo mnohem více Židů a Němců než nyní, a taky třeba velká romská komunita. Je pro mě tedy opravdu velmi zajímavé zkoumat tyhle věci. Navíc viděné očima Oskara Matzeratha, tedy očima malého chlapce.

Jak vás napadlo obsadit do role Oskara Annu Kameníkovou?

Pro mě obecně tyhle genderové věci nehrají žádnou roli. Víím, že je dnes v Německu módní trend obsazovat ženy do mužských rolí, mnohým přijde zajímavé, když třeba Hamleta hraje žena. Já to moc neřeším, po deseti letech už to tak zajímavé není. Ale na druhou stranu jsem si vždycky myslel, že kdokoli, ať je to muž, nebo žena, může zahrát jakoukoli roli, když tam je patrná nějaká logická souvislost. A když jsem Annu poprvé uviděl na scéně, hned jsem věděl, že tohle JE Oskar. Ať už tím, co předváděla na scéně, jaké měla vlasy, jak mrkala těma obrovskýmá očima, nebo jak naivně hledala slova. Určitě si nemyslete, že jsem s ní nějak manipuloval. Ale prostě když to v člověku je, tak je to patrné na první pohled. To, jak se člověk prezentuje světu, jak působí. Tak mi přišlo, že je to dobrý nápad, a myslím, že jsem neprohloupil. (...)

Pražský strážník, 1. 12. 2025, Radka Rüsterová,

Kam za kulturou

(...) Divadlo Na Zábradlí premiérovalo v půlce listopadu dramaturgií slavného románu německého spisovatele a nositele Nobelovy ceny za literaturu Güntera Grassa Plechový bubínek. Hlavní hrdina, Oskar Matzerath, se ve svých třech letech rozhodne přestat růst jako protest proti dospělému světu a proti nacismu. Má svůj plechový bubínek, který dostal právě k třetím narozeninám a který se pro něj stane hlavním komunikačním prostředkem. Své okolí tím dost obtěžuje. Kromě toho je svým křikem schopen rozbít sklo. Roli Oskara, vypravěče, provokatéra, svědka i žalobce dvacátého století ztvárnila Anna Kameníková, v dalších rolích účinkuje K. Císařová, J. Matoušková, Š. Pencová, M. Ptáčnicková, V. Vondráček, M. König a D. Petrželka. V režii Armina Petrase jsou opravdu skvělí. Knihu jsem nedočetla, film nedokoukala, ale z představení jsem odcházela nadšená, snad budou i ostatní.

<https://ps.mppraha.info/rubriky/kultura/kam-za-kulturou>

Oskar Matzerath se dostavil

V Divadle Na zábradlí došlo na *Plechový bubínek*. Nasazení dramaturgie stejnojmenného proslulého románu Güntera Grasse bylo totiž ohlášeno už před několika lety, pak z toho tiše sešlo. Nakonec se tak stalo u příležitosti letošního (celkově třicátého) ročníku Pražského divadelního festivalu německého jazyka. Režirovat přijel Němec Armin Petras. Využil svou dramaturgii, kterou poprvé uvedl na podzim 2010 Maxim Gorki Theater Berlin v režii Jana Bosseho. Jde o tvar, který se v češtině nikterak neopírá o ikonicky třikrát vydaný překlad románu v podání Vladimira Kafky; překladatelem tvaru, který Petras z mnohasetstránkové předlohy vydestiloval, je ředitel Zábradlí Petr Štědroň.

Není zrovna snadné poradit si na divadle s knihou, která má zhruba pět až šest stovek stran (zaleží na hustotě sazby). Nadto existuje adaptace, kterou v roce 1979, dvacet let po prvním zveřejnění *Plechového bubínku*, natočil Volker Schlöndorff a obdržel za ni nejprve Zlatou palmu v Cannes a posléze Oscara pro nejlepší neanglicky mluvený film. Nesnadné je to ovšem zejména proto, že hlavní postava románu, Oskar Matzerath, je bytost zplozena Grassovou „výstřední“ fantazií: v psychiatrické léčebně vzpomínající třicátník, který se ve třech letech, když dostal k narozeninám plechový bubínek, rozhodl dále nerůst. Po druhé světové válce sice došel k tomu, že by povyrůst přece jen mohl, avšak přibýlo mu pouze pár centimetrů, zato mu narostl hrb a nadměrně se mu zvětšila hlava.

Když došlo na zfilmování románu, jenž se stal jedním z úhelných kamenů (západo-) německé poválečné literatury, Grass ani Schlöndorff nechtěli do role Oskara, obsadit liliputánského herce. Natrefili na dvanáctiletého švýcarského hochu drobného vzrůstu Davida Bennenta. Ten byl natolik výtečný, že snad každému, kdo snímek viděl, splyne Oskar Matzerath s jeho tváří a postavou (detail: Bennent v dospělosti dorostl do 155 cm a stal se hercem).

Užitečné vychýlení

Armin Petras v podstatě učinil to, čemu se Schlöndorff vyhnul – přizval na jeviště dospělého člověka s poruchou růstu (nanismem), konkrétně 128 centimetrů vysokou herečku Štěpánku Pencovou. Ona však není Oskarem Matzerathem, nýbrž zosobňuje jednu z postav, jež se pohybují v jeho okolí, absolvují s ním přízračnou cestu předválečným Německem i následně dramatické roky, jež vše převrátí. Krok s obsazením Pencové balancuje na hraně mezi provokativností odkazující k předloze a doslovujícím i rušivým elementem, který zasahuje do postavy Oskara. Pro ni si režisér vybral Annu Kameníkovou a vůbec to není marná volba, určitě běží o zatím nejvýraznější roli této herečky v rámci jejího zdejšího angažmá a možná i v celé její dosavadní divadelní kariéře. Kameníková tu dokáže zvládat poměrně široky rejstřík, nabyt jsem rovněž dojmu, že její pohyb a částečně i jevištní mluva (dosud nevalná) zjistěly. A fakt, že ztvárňuje postavu opačného pohlaví, nepůsobí jako násilná chtěnost, nýbrž vyjádření Oskarovy jinakosti.

Vůbec se da říct, že Petras blahodárně zapůsobil na herecky soubor Zábradlí, poněkud jej vychýlil z komfortní zóny, kterou mu vybudovaly kmenové režie.

Respektive: Vojtěch Vondráček, Miloslav König či Kateřina Císařová dnes už jsou hereckými osobnostmi, jež si danou figuru přivlastní, každé z nich vtisknou něco zásadního ze sebe, ale současně se v ni dokážou v nejlepším slova smyslu rozplynout. Petras využil jejich tvárnosti tak, že je vykloubil – k ostrým konturám, které jsou přitom proměnlivé, vždy totiž jen chvilkové, jak to grassovský průlet dějinami vyžaduje. Do této orchestrace se režisérovi podařilo zasadit také Johana Matouškovou a Davida Petrželku. Petras rozehrál spektakl sice bizarní, chvílemi i divoký, ale stále kontrolovaný s ohledem na diváka, aby se dění nerozpadlo v křečovitě akci (jak se to bohužel přihodilo ve druhé části v tentýž den premiérované inscenace Ivana Buraje *Zlaté město* v Divadle v Dlouhé).

Samostatnou zmínku zasluhuje přizvaní Markety Ptáčnickové, která kromě herecké účasti na jevišti živě provádí scénickou hudbu a jejímž hlavním nástrojem je bicí souprava. Citlivě reaguje na kolegyně a kolegy, live music se tu velmi dobře doplňuje s live cinema, které Petras využívá punkovým způsobem: bazarově zastaralou kameru s dnes už trapným rozlišením (žádné 4K!) využívá při akcích, kdy herci obnaží „zajevištní“ prostor divadla natolik, že vraty, jimiž se do budovy dopravují kulisy, vyběhnou až na ulici a tam třeští mezi lidmi (snad jednou nenarazí na nějaká hovada, která je budou atakovat). Ve finále pak herecká sestava projeví to, co část souboru prokázala už v některých jiných inscenacích: muzikálnost – chopí se nástrojů a dobře zpívají. Přiznávám, že live cinema mám za poslední dobu na divadlech plné zuby nejen kvůli početnosti jeho využívání, ale i proto, že někdy už dost dobře nevím, zda nesedím v nějakém polo-kině. Tentokrát mi využití kamery přišlo přijatelné, neboť funkčně napomáhá zvětšovat hrací prostor směrem do zázemí budovy.

Smysl nejen dějin

Když Maxim Gorki Theater před patnácti lety uvedl onu Petrasovu a Bosseho dramaturgii, divadelní kritička Christine Wall o inscenaci do listu Tagesspiegel napsala, že ji nelze vyčítat „nedostatek scénické fantazie, nedostatečnou režii ani špatné herectví. Z hlediska divadelní estetiky splňuje přinejmenším kritérium solidnosti“ a spíše je i překračuje. A „styl vyprávění je nezaměnitelně současný“. Kritička však poznamenala, že inscenace není s to „přesvědčivě odpovědět na otázku po samotném důvodu své existence“, protože „neodhaluje nic, co by šlo nad rámec románu nebo rozšiřovalo jeho perspektivu“. Wahl klade otázku: „Podstatou je: proč vůbec přenášet materiál z jednoho media do druhého, když transformace nenabízí žádnou přidanou hodnotu?“ A teď si zkuste poctivě odpovědět, u kolika inscenací z posledních let jste nabyli přesvědčení, že vůči předloze přinášejí přidanou hodnotu. Velmi pravděpodobně se tím dostanete do ne zrovna příjemných úvah, neboť se chť nechtě dotknou smyslu a specifčnosti současného divadla. Jestliže Wahl píše, že inscenátoři zvolili „jakési převyprávění s ilustrativními ozdobami“, potom nejen ono převyprávění (románové epické podloží je cítit), ale i výše zmíněná inscenační solidnost charakterizují rovněž *Plechový bubínek* v Divadle Na zábradlí. Co se však podle mě nekoná, jsou ilustrativní ozdoby. Petras svému převyprávění režijně dodal tah, který vypouleny, imaginaci nasyceny příběh z první půle minulého století zpřítomňuje a směřuje nás s ním. Myslím to tak, že smysl existence této dramaturgii se obhájit dá, protože dramaturgii a režii se podařilo vybudovat expresivní obraz, jak s jedinci dokážou mávat velké dějiny, co všechno je člověk ochoten učinit, aby přežil. Vzhledem k aktuálnímu dobovému kontextu lze tento přenos „z jednoho media do druhého“ akceptovat.

<https://www.divadelni-noviny.cz/recenze/200442-oskar-matzerath-se-dostavil>

Chlapec, který se rozhodl nevyrůst

V Divadle Na zábradlí inscenoval vlastní adaptaci Plechového bubínku německý režisér a dramatik Armin Petras. Román Güntera Grasse Plechový bubínek je poetickou ságou i groteskním obrazem dějin, které se v první polovině 20. století prohnaly městem Gdaňsk a okolní kašubskou krajinou. Ve svérázné trojčlenné rodině, do níž se jeho bubnující hrdina Oskar narodil, se symbolicky zrcadlí soužití zdejších národností – Němců, Poláků a Kašubů. V Divadle Na zábradlí inscenoval vlastní adaptaci Plechového bubínku německý režisér a dramatik Armin Petras.

Zásadní dílo poválečné literatury, a nejen té německé, vyšlo poprvé česky v roce 1969 v překladu Vladimíra Kafky. Ten v doslovu přirovnává Oskara, chlapce, který se rozhodl nevyrůst, k jiným dvěma středoevropským románovým hrdinům: Haškovu Švejкови a Kafkovu zeměměřiči K., neboť stejně jako oni podle něj není „románovou postavou ve smyslu psychologicky a morálně strukturované personality (...), existuje jen v médiu své řeči, jinak si ho nelze představit“.

Sám spisovatel se v Gdaňsku narodil kašubské matce a německému otci, stejně jako jeho malý velký hrdina Oskar Matzerath. Ten ovšem v knize za svého skutečného otce považuje Poláka Bronského, matčina milence, všemi akceptovaného jako součást rodiny.

V příběhu chlapce, který irituje okolí neustálým bubnováním, hlasem dokáže tříštit sklo, a i v dospělosti zůstává vidoucím dítětem, autor spojuje svou autobiografickou zkušenost se surreální fantazií, již uplatňuje v magických nebo mytizovaných momentech vyprávění. V zábavném „schizofrenním“ módu popisuje svět Oskarovým očima v ich-formě a zároveň z pozice vypravěče, jímž se ovšem zdá být rovněž hlavní postava románu, která od sebe odstupuje a nahlíží vše zvenčí.

Neobvyklý hrdina, složitá struktura díla a jeho rozsah čítající pět stovek stran a více než pět desetiletí středoevropských dějin zřejmě vedly překladatele románu na konci šedesátých let k závěru, že pokus „přesadit ho do jiného, jemu nevlastního média, třeba divadelně dramatického či filmového“ by musel ztroskotat. Ovšem už v roce 1979 natočil režisér Volker Schlöndorff stejnojmenný film s fenomenálním dvanáctiletým Davidem Bennetem, dostatečně „jiným“ na to, aby se stal zcela uvěřitelným Oskarem.

Je paradoxní, že o jednatřicetileté herečce Anně Kameníkové, které Armin Petras svěřil tuto roli v inscenaci Divadla Na zábradlí, se dá říct v podstatě totéž. Dokáže spojit Oskarovu dětskou bezprostřednost s jeho přesným úsudkem, hravost s provokativní ironií a vzdorem. Před námi nestojí ani muž, ani žena, ani dítě, ale jakási mezní, bezpředsudečná a zvědavá bytost, zkoumající lidskou společnost, život i vlastní sexualitu.

Jednašedesátiletý německý režisér a dramatik Armin Petras, píšící též pod pseudonymem Fritz Kater, má za sebou slušnou kariéru na německých scénách (šéfoval například berlínský Maxim Gorki Theater nebo Staatstheater

Stuttgart). Neznámý ale není ani v Čechách. Jeho inscenaci WE ARE CAMERA / jasonmaterial jsme například mohli už před dvaceti lety vidět na Pražském divadelním festivalu německého jazyka. V divadle Komedie měly premiéru dvě jeho režie, které vznikly v koprodukcí s německými scénami: Švejck / Schwejck a Stručné dějiny Hnutí. Přímo v Divadle Na zábradlí se už před patnácti lety hrál jeho text A tančit! pak adaptace Tolstého románu Anna Karenina a nedávno tu Jan Mikulášek režíroval jeho dramaturgii Vzkříšení.

K adaptaci a režii Plechového bubínku se Petras vrátil po patnácti letech. O první verzi uvedené v rámci festivalu Ruhrtriennale v rozhovoru s Janou Soprovou v Divadelních novinách říká, že „tam nebyl vypravěčem Oskar Matzerath, ale příběh vyprávěl chór“. Pro Zábradlí chtěl připravit „opravdu krátkou, stručnou věc, něco na způsob komiksu“.

Inscenace se nakonec hraje skoro tři hodiny. Má strukturu chronologicky uspořádané koláže situací, která by se dala nejspíš popsat jako narození, dětství a dospívání Oskara Matzeratha v obrazech. Krátké scény, někdy s gustem herecky rozvedené asociativními gagy do delší stopáže nebo oživené záběry live cinema, rámuje Oskarovy komentáře. Zvuk bicích, za nimiž sedí Markéta Ptáčnicková, dění rytmičuje.

Na zcela odhaleném jevišti stojí krychlová kovová konstrukce, kterou lze otáčet a jejíž strany jsou vyplněny průhlednými „závěsy“ z plastových pásů. Na konkrétní prostředí ji proměňují uvolněné, v detailu opět suverénní herecké kreace. Většina herců se vystřídá ve více rolích. Výstupy v zákulisí nebo na ulici se promítají na lehký zatahovací závěs. Scénografickou roli dostalo i zdejší propadlo jako sklep, v němž tříletý Oskar po pádu ze schodů zahájí svůj „nerůst“.

Začátek je těžkopádný. O Oskarově babičce oplodněné uprostřed bramborového pole žhářem prchajícím před policajty vypráví chór. Snad aby zdůraznil až mytický kašubský rodokmen Grassova hrdiny. Když se sborový přednes, místy ne zcela srozumitelný, posléze vytratí, všem se uleví. Pocitově však trvá ještě dlouho, než se Oskar konečně narodí a jeho oficiální otec zapomene zavřít sklep...

Inscenace pořádně ožije až ve scéně Oskarova prvního školního dne. Komickou etudu Vojtěcha Vondráčka coby třídní učitelky přerušované bubnovacím extempore malého Oskara vtipně podtrhují detaily mimiky snímané kamerou. Skvěle vychází i výstup, v němž Oskar s maminkou zamíří do divadla na Bludného Holanďana. Odehrává se na ulici a kamera přitom snímá nejen insitní operní aranžmá, ale i kolemjdoucí čumily. V komediantských výstupech hrbatého Bebry (opět Vojtěch Vondráček) a liliputky Roswithy (Štěpánka Pencová) je spousta humoru, ale i zvláštního nostalgického smutku. A ze surreálních okolností Oskarovy komunikace s ukřižovaným Kristem trochu mrazí.

Pozornost přitahují jednotlivosti. Téma, které by Petrasově adaptaci dalo i nějaký myšlenkový spár a přesah k současnosti, zůstává nejasné. V tomto ohledu působí Plechový bubínek dost roztěkaně a nejistě, jako by si režisér z těch mnoha cest, jež epicky rozkročené dílo nabízí, pořádně nedokázal vybrat, o čem to celé má být. Zůstává u pouhého převyprávění digestu Oskarova příběhu, místy zábavně bizarního a občas zkarikovaného až do nesnesitelné groteskní exprese jako ve scéně zmasakrovaných polských obránců gdaňské pošty.

Inscenaci chybí čerstvý a skutečně současný pohled na Grassovo dílo, jež v tom zvláštním středoevropském prostoru a příběhu nasáklém podvědomými obrazy mimo jiné objevuje příznaky doby, v níž se schyluje k válce. Škoda, tomu bychom dnes ve středu Evropy mohli rozumět více než kdykoli jindy.

<https://divadelni.net/chlapec-ktery-se-rozhodl-nevyrust/>

Výsledky práce Divadla Na zábradlí v roce 2025 očima kritiky v anketě Divadelních novin „Radosti roku 2025“

Inscenační počín v oboru činoherní divadlo:

- 1.–2. místo: *Paní Dallowayová* (DNz, Praha) – 8 hlasů
- 3. místo: *Můj boj. Zamilovaný muž* (DNz, Praha) – 7 hlasů

Inscenační počín v oboru loutkové a výtvarné divadlo:

- 2.–4. místo: *Konina* (DNz, Praha) – 3 hlasy

Jistou pikantností je, že mezi čistě loutkářskými soubory uspělo i víceméně na činohru zaměřené Divadlo na zábradlí s inscenací *Konina*. Propojenost a oborová soudržnost jsou v tomto směru u nás léty prověřenou tradicí

Herecký/performerský výkon bez ohledu na žánr a gender:

- 1.místo: *Magdaléna Sidonová* – Clarissa Dallowayová (*Paní Dallowayová*, DNz, Praha) –7 hlasů
- 5.–6. místo: *Miloslav König* – Karl (*Můj boj. Zamilovaný muž*, DNz, Praha) – 4 hlasy

Z činoherních divadel na sebe větší pozornost poutají inscenace pražského Divadla Na zábradlí (*Paní Dallowayová*, 8 hlasů + *Můj boj. Zamilovaný muž*, 7 hlasů + *Plechový bubínek*, 2 hlasy; celkem 17 hlasů)

<https://divadelni.net/radosti-roku-2025/>

Divadlo Na zábradlí

Příloha č. 2 výroční zpráva za rok 2025 Mediaální ohlasy

zábradlí

Příloha č. 2

Zábradlí v médiích 2025

divadlo.cz, 20. 1. 2025, Simona Andělová
Na scénu Divadla Na zábradlí přichází Paní Dallowayová

Divadlo Na zábradlí připravuje první letošní premiéru, adaptaci románu Virginie Woolfové Paní Dallowayová v režii Anny Klimešové. Titulní roli ztvární dlouholetá členka souboru Magdaléna Sidonová.

<https://www.divadlo.cz/clanky/na-scenu-divadla-na-zabradli-prichazi-pani-dallowayova/>

iDivadlo, Tisková zpráva DNz, 20. 1. 2025
Lucie Flemrová

Divadlo Na zábradlí: Paní Dallowayová
Na scénu Divadla Na zábradlí přichází Paní Dallowayová

Classic. Praha, 4. 2. 2025, Filip Sychra
Do Divadla Na zábradlí přijde Paní Dallowayová. Divadlo Na zábradlí připravuje první letošní premiéru, adaptaci románu Virginie Woolfové Paní Dallowayová v režii Anny Klimešové. Titulní roli ztvární dlouholetá členka souboru Magdaléna Sidonová. V pátek 7. února uvede Divadlo Na zábradlí premiéru inscenace Paní Dallowayová. Pro režisérku Annu Klimešovou jde už o druhou spolupráci s touto pražskou scénou – v dubnu 2023 zde vytvořila úspěšnou inscenaci O Pavlovi. <https://www.classicpraha.cz/aktualne/kulturni-servis/do-divadla-na-zabradli-prijde-pani-dallowayova/>

ČRo Vltava, Mozaika, 6. 2. 2025, Šárka Švábová (+ RECENZE Jana Soprová)

Co si počít se životem, když je vám nad padesát? Divadlo na Zábradlí hledá recept u Paní Dallowayové.

Paní Dallowayová ráno vstane, nakoupí květiny na večírek, chystá se na večer, večírek proběhne. Slavný román Virginie Woolfové pojmenovaný po titulní hrdince pojednává pod popisem banální reality o strachu z ubíhajícího času i ze života. Režisérka Anna Klimešová na jeho motivy nastudovala s herci pražského Divadla na Zábradlí stejnojmennou inscenaci. <https://vltava.rozhlas.cz/co-si-pocit-se-zivotem-kdyz-je-vam-nad-padesat-divadlo-na-zabradli-hleda-recept-9407096>

Nadivadlo, 8. 2. 2025, Vladimír Mikulka
RECENZE: Mikulka: Paní Dallowayová (Divadlo Na zábradlí)

Co je to za ženskou?

Tahle inscenace ve mně zanechala hodně rozporuplné pocity. A nemyslím to jako eufemismus, opravdu si nejsem moc jistý dokonce ani v té úplně nejzákladnější kategorii, jestli se mi představní líbilo nebo ne.

Seznam – zprávy, 10. 2. 2025, Tomáš Maca
RECENZE: Veselá maska Paní Dallowayové. Inscenace nahlíží pod úsměvy stárnoucích žen Paní Dallowayovou hraje Magdalena Sidonová. Zkušeně zachycuje neproniknutelnou masku, pod níž občas prosvítá záblesky vnitřního života.

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-vesela-mask-pani-dallowayove-inscenace-nahlizi-pod-usmevy-starnoucich-zen-269656>

Novinky.cz, 10. 2. 2025, Radmila Hrdinová
RECENZE: Neklidné odpoledne s paní Dallowayovou

Hodnocení: 85%

Paní Dallowayová je žena po padesátce, která neví, co se životem. Má manžela, dceru, přátele, krásný dům, miluje květiny, ale všechno to jaksi není ono. Rozhodne se uspořádat večírek. Ne že by si od toho tolik slibovala, ale aspoň něco.

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-divadlo-recenze-neklidne-odpoledne-s-pani-dallowayovou-40508325>

Aktualne.cz, 12. 2. 2025, Marcela Magdová
RECENZE: Paní Dallowayová pořádá večírek. Na zábradlí hrají prvotřídní divadlo

Červnový den v životě padesátileté, v zásadě nijak sečtělé ani atraktivní Clarissy Dallowayové začíná spontánním rozhodnutím koupit květiny. V románu spisovatelky Virginie Woolfové následuje líčení vyvedené ve stylu takzvaného proudu vědomí: proplétají se v něm vzpomínky, aktuální nálady i úvahy o plynoucím čase, jejichž důsledkem je radost z přítomného okamžiku.

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/pani-dallowayova-divadlo-na-zabradli-recenze/r~6aba2e1ce94c11efbeca0cc47ab5f122/>

HN.cz > Víkend, 21. 2. 25, Irena Jirků
RECENZE: Spousta témat k zamyšlení. Paní Dallowayová zve zase na večírek – tentokrát v Praze

Je to přesně 100 let, kdy Virginia Woolfová dokončila svůj nejslavnější román. Že je superlativ opodstatněný a myšlenky v knize nadčasové, dokazuje nejnovější adaptace v Divadle Na zábradlí.

<https://vikend.hn.cz/c1-67621580-spousta-temat-k-zamysleni-pani-dallowayova-zve-zase-na-vecirek-tentokrat-v-praze>

Divadelní noviny, 1/25, 28. 1. 2025, Josef Chuchma
RECENZE: Al si se Zábradlím rozumí. Možná až moc

Nejzvláštnější dojem, který jsem si odnesl z inscenace Ej Áj Divadla Na zábradlí, spočíval v tom, že kus, na němž se podstatnou měrou podílela Al, uměla inteligence, konkrétně jazykový model ChatGPT, se až tolik neliší od řady titulů, které má či měla tato pražská scéna na repertoáru. Zejména pak těch, pod něž se podepsal – stejně jako pod Ej Áj – její kmenový režisér Jan Mikulášek.

Divadelní noviny, 2/2025, Martin Pšenička
RECENZE: Příběh vnímání
Režisérka Anna Klimešova ve spolupráci s dramaturgyní Kateřinou Součkovou a souborem Divadla Na zábradlí vstoupila do dialogu s experimentální prózou Virginie Woolf Paní Dallowayová.

Ceskoobjektivem.cz, 6. 3. 2025, Petr Brodecký
RECENZE: Paní Dallowayová je první letošní premiérou Divadla Na zábradlí
Adaptaci románu Virginie Woolfové Paní Dallowayová, připravila Anna Klimešová, která se ujala i režie. Román vyšel v roce 1925. Titulní roli ztvárnila dlouholetá členka souboru Magdaléna Sidonová. Paní Dallowayová je první letošní premiérou Divadla Na zábradlí – Česko objektivem

iDnes.cz, 22. 3. 2025, Tomáš Štáštka. Hodnocení 80%
RECENZE: Květiny obstarám sama. Nadčasová Paní Dallowayová na Zábradlí.
Do ústřední role Clarissy Dallowayové tvůrkyně obsadily Magdalénu Sidonovou.

Dlouholetá tvář zdejšího souboru tak po delším čase dostává zaslouženou velkou roli. A zhostila se jí skvěle. Stejně jako ostatní inscenace zdejší tvůrčí dílny i Paní Dallowayová na Zábradlí může těžit ze skvělých hereckých výkonů a téměř hmatatelné provázanosti mezi jednotlivými členy souboru.

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/pani-dallowayova-divadlo-na-zabradli-recenze.A250321164926divadlo_ts?h=546C-09D8EDA4D7087187A229A8668AC2

Deník N, 28. 3. 2025, Barbora Schneiderová
RECENZE: Neviditelné stárnutí Clarissy Dalloway

Divácké i kritické nadšení sklízí i režijní návrat Anny Klimešové do Divadla Na zábradlí, aby tu po dvou letech uvedla své pojetí Paní Dalloway, divadelní adaptaci možná nejslavnějšího románu Virginie Woolf.

<https://denikn.cz/1681925/v-evrope-o-rusku-nevime-nic-mame-ale-cechova-tri-nove-divadelni-premiery-prina-seji-silne-herecke-vykony/?ref=list>

Divadlo.cz, iDivadlo.cz, 8. 4. 2025, TZ DNz, Lucie Flemrová
Divadlo Na zábradlí připravuje jako druhou letošní premiéru inscenaci na motivy knižního bestselleru Mikuláše Křepelky a Kamily Zlatuškové Fušeři Divadlo Na zábradlí připravuje druhou letošní premiéru.

Divadlo Na zábradlí připravuje jako druhou letošní premiéru inscenaci na motivy knižního bestselleru Mikuláše Křepelky a Kamily Zlatuškové Fušeři.

<https://www.divadlo.cz/clanky/divadlo-na-zabradli-pripravuje-ja-ko-druhou-letosni-premieru-inscenaci-na-motivy-knizniho-bestselleru-mikulase-krepelky-a-kamily-zlatuskove-fuseri/>

Classic Praha, 17. 4. 2025, Filip Sychra
Divadlo Na zábradlí se promění v hobbymarket
Divadlo Na zábradlí připravuje druhou letošní premiéru. V režii Anny Davidové uvede na konci dubna inscenaci na motivy knižního bestselleru Mikuláše Křepelky a Kamily Zlatuškové Fušeři. Absurdní historiky plné ostrého humoru i situací ze života zavedou herce i diváky do prostředí hobbymarketu. Divadlo Na zábradlí se promění v hobbymarket.

Scena.cz, 21. 4. 2025
Fušeři: již brzy skladem na Zábradlí
Absurdní historiky plné ostrého humoru

i situací ze života nás zavedou do prostředí hobbymarketu. Hobbymarket je místem, kam se vydávají lidé před tím, než si pokusí splnit své stavitelské sny, místo, kde člověk rozvíjí svůj vztah k přírodě, kde se stává kutilem.
<http://www.scena.cz/index.php?d=1&o=1&c=47308&r=2>

Divadelní noviny 5/25, 29. dubna 2025, Jana Machalická

RECENZE: Tu železnou krávu musíme táhnout dál

Režisérka Anna Davidová a Boris Jedinák zdramatizovali zápisky a postřehy Mikuláše Křepelky z velkoprodějny pro kutily. Insce-nace Fušeři v Divadle Na zábradlí podle jeho stejnojmenné knihy glos, jejichž společným jmenovatelem je ryzí absurdita.

<https://www.divadelni-noviny.cz/recenze/200132-tu-zeleznou-kravu-musime-tahnout-dal>

Nadivadlo.cz, 30. 4. 2025, Vojtěch Voska

RECENZE: Mikulášek light

Fušeři v režii Anny Davidové do repertoáru Divadla Na zábradlí vlastně skvěle sedí. Hned ve dvojím připomínají úspěšné inscenace zdejšího kmenového režiséra Jana Mikuláška. Jednak principem krátkých výstupů vzájemně volně provázaných širším tématem. A jednak kritickým pohledem na malost a sebestřednost lidského konání...

<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/04/voska-fuseri-divadlo-na-zabradli.html>

Aktulne.cz, 7. 5. 2025, Marcela Magdová
Recenze: Hobbymarket jako paralelní vesmír. Na zábradlí ironizují absurditu lidského snažení

Svoji dvacetiletou pracovní zkušenost v jednom z brněnských hobbymarketů vtiskl Mikuláš Křepelka do svérázných mikro příběhů, které postupně zveřejňoval na svém facebookovém profilu.

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/divadlo/fuseri-v-divadle-na-zabradli-divadlo-recenze/r~fbfd2a002ab511f0801c0cc47ab5f122/>

Deník N, 7. 5. 2025, Barbora Schneiderová
Recenze: Svět končí a Češi berou hobbymarket útokem. Nové divadelní premiéry zoufají nad tragikomičností dneška.

Tři nové inscenace z pražských divadelních scén vypovídají o tom, že mezi největší kvality Čechů bezesporu patří brát vše perspektivou specifického humoru. Skrze něj Svět

končí a Češi berou hobbymarket útokem. Nové divadelní premiéry zoufají nad tragikomičností dneška.

<https://denikn.cz/1723703/svet-konci-a-ce-si-berou-hobbymarket-utokem-nove-divadelni-premiery-zoufaji-nad-tragikomichnosti-dneska/>

Seznam zprávy, 13. 5. 2025, Ester Žantovská
RECENZE: „Zrcadlo nefunguje.“ Hra z hobbymarketu líčí frustraci nad lidskou blbostí

V hobbymarketu si nikdo ani sám nerozsvítí, naznačuje inscenace. Na snímku jsou Michal Bednář s Anežkou Kubátovou.

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-fuseri-divadlo-na-zabradli-recenze-276491>

Hospodářské noviny, 20. 6. 2025, Irena Jirků
RECENZE: Vítejte v Hobbymarketu! Aneb jak postavit buldozer či zkrátit krucifix

Ze sarkastických příspěvků na Facebooku vznikla kniha Fušeři, teď deník zaměstnanců z obchodu pro kutily pronikl na jeviště.

V Divadla Na zábradlí padají otázky na tělo.

<https://vikend.hn.cz/c1-67751570-vitejte-v-hobbymarketu-aneb-jak-postavit-buldozer-ci-zkratit-krucifix-na-zabradli-padaji-otazky-na-telo-pro-kazdeho-z-nas>

Echo Prime, 3. 6. 2025, Jiří Peňás

RECENZE: Větu o tom, že „obstará květiny“, pronáší v inscenaci Divadla Na zábradlí sama paní Dallowayová, takže v první osobě: ale až po chvíli, kdy Magdaléna Sidonová, která jako by na tuto roli čekala kus života, přijde a svým tajuplným úsměvem, do kterého zapadá jakýkoli duševní obsah, chvíli se dívá na diváky a pak komentuje květiny na velké obrazovce.

<https://www.echoprime.cz/a/Hnrf8/pani-dallowayova-jde-pro-kvetiny>

Nadivadlo.cz, 14. 6. 2025, Jakub Škorpil
RECENZE: Můj boj. Zamilovaný muž (Divadlo Na zábradlí)

Mým bojem. Zamilovaným mužem pokračuje Zábradlí – po odskoku k Fušeřům – v dramaturgii intimních zpovědí. Tentokrát mužskou perspektivou sledujeme krizi pozdního středního věku na pozadí vzniku a vyhasnutí (nikoli snad nutně konce) jednoho manželství. Jan Mikulášek samozřejmě volí podstatně jiné, protože tradičně chladnější a odtažitější výrazové prostředky než Anna Klimešová

v Paní Dallowayové, ale je nebývale soustředěný, opatrný a „svým způsobem“ i citlivý.
<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/06/skorpil-muj-boj-zamilovany-muz-divadlo.html>

Nadivadlo.cz, 15. 6. 2025, Vojtěch Voska
RECENZE: Vítězný boj
Vlastně to vypadá hrozně banálně – očima spisovatele Karla Oveho Knausgärda (Milošlav König) sledujeme jeho život se všemi naprosto běžnými peripetemi. Křehký vztah s manželkou Lindou (Simona Lewandowska) zažívá každodenní situace svázané s rodinnými a přátelskými vztahy, rodičovstvím nebo třeba řešením rušení nočního klidu z bytu o pár pater níž. Akorát že to celé je v inscenaci Jana Mikuláška neobyčejný požitek sledovat.
<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/06/voska-muj-boj-zamilovany-muz-divadlo-na.html>

Forbes, 18. 6. 2025, Jan Škoda
RECENZE: Na zábradlí zadělali na hit. Spisovatel v něm bojuje s rodinným životem
Kuloáry se nese zpráva, že v Divadle Na zábradlí v adaptaci norské literární senzace vysekli jednu z divadelních událostí sezony. Měli byste rychle sehnat lístky na zářijové reprízy?
<https://life.forbes.cz/na-zabradli-zadelali-na-hit-spisovatel-v-nem-bojuje-s-rodinnym-zi-votem/>

Seznam Zprávy, 18. 6. 2025, Jonáš Zbořil
RECENZE: Na zábradlí hrají skandální Můj boj
V pražském Divadle Na zábradlí nazkoušeli hru podle románu Karla Oveho Knausgärda, čítajícího 3500 stran. Jde tu o děti, lásku, upřímnost. Nebo třeba o luxování.
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-knausgard-muj-boj-divadlo-na-zabradli-279520>

iDnes, 20. 6. 2025, Tomáš Štáška
RECENZE: Je vám třicet čtyřicet a máte děti? Zajděte si na Zábradlí na Můj boj
Můj boj. Zamilovaný muž. Tak se jmenuje událost sezony, kterou nově hrají v pražském Divadle Na zábradlí podle bestselleru Karla-Oveho Knausgarda.
Krise mužství, útrapy rodičovství, sousedské soužití. Generaci dnešních třicátníků a čtyřicátníků patrně silně osloví počin, kterým pražské Divadlo Na zábradlí uzavírá aktuální sezonu.

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/muj-boj-zamilovany-muz-divadlo-na-zabradli-recenze.A250620_090238_divadlo_ts

iDivadlo, 11. 8. 2025
68. sezona Divadla Na zábradlí. Dramaturgický plán 2025/2026
Divadlo Na zábradlí v září zahájí svou 68. sezonu. V nadcházejících deseti měsících uvede pohádku pro děti i jejich rodiče, adaptace románů i filmového dramatu a také autorskou inscenaci o událostech léta roku 1968. Novou sezonu otevře 9. září tradičním přeplaváním Vltavy.
<https://www.i-divadlo.cz/zpravy/68-sezona-divadla-na-zabradli>

Pražský patriot, 9. 9. 2025
Přeplaváním Vltavy zahájili sezonu herci a zaměstnanci Divadla Na zábradlí
Herci a zaměstnanci Divadlo Na zábradlí dnes otevřeli 68. sezonu přeplaváním Vltavy ze Střeleckého ostrova na Smetanovo nábřeží. Program pokračoval zahájením výstavy zákulisních fotografií Kateřiny Janíkové, na které navázala dramaturgyně a umělecká šéfka divadla Dora Štědroňová představením reprízy inscenace „Můj boj. Zamilovaný muž“ na motivy díla norského spisovatele Karla Ove Knausgarda. V sezoně 2025/2026 pražská scéna nabídne šest nových titulů, uvedla ČTK.
<https://www.prazskypatriot.cz/preplavanim-vltavy-zahajili-sezonu-herci-a-zamestnanci-divadla-na-zabradli/>

Divadelní noviny, 7/2025, 10. 9. 2025
Boris Jedinák – ze Zábradlí do Vzletu
Dramaturg, dramatik, příležitostný herec a pedagog Boris Jedinák, který až dosud měl své domovské sídlo v Divadle Na zábradlí, kráčí vstříc nové výzvě, a stává se od nové sezóny členem programového vedení vršovického VZLETU.
<https://archiv.divadelni-noviny.cz/boris-jedinak-ze-zabradli-do-vzletu>

Praha In, 13. 09. 2025
Divadlo Na zábradlí se proplavalo k nové sezoně
V úterý 9. září zahájilo Divadlo Na zábradlí svou 68. sezonu, a to už tradičním způsobem: přeplaváním Vltavy. Ze Střeleckého ostrova plavali na Smetanovo nábřeží zástupci divadla spolu s dalšími plavci z řad veřejnosti.
<https://www.prahain.cz/kultura/divadlo-na-zabradli-se-proplav-24650.html>

Nadivadlo.cz, 5. 10. 2025, Vladimír Mikulka
Konina (Divadlo Na zábradlí)
Starosti nech koňovi

I když se tvůrci hrdě (a oprávněně) hlásí k tomu, že jejich dílo skutečně je onou titulní koninou, úplně bezesbytku to pro nový kus liberecké naivní party uváděný v Eliadově knihovně neplatí. V Konině má sice docela velkou úlohu mluvící kůň a příběh se posunuje vpřed hodně absurdními poskoky, jádro je nicméně vcelku zřetelně „emancipační“, dá-li se to tak nazvat.

<https://nadivadlo.blogspot.com/2025/10/mikulka-konina-divadlo-na-zabradli.html>

Pražský den, 11. 10. 2025, Petra Domašínská
Oskar se vrací. Plechový bubínek rozezní pražské divadlo a položí otázku, kdo z nás vlastně dospěl

Divadlo Na zábradlí se pustilo do zkoušení nové inscenace – Plechového bubínku, legendárního příběhu podle románu Güntera Grasse. Režie se ujal Armin Petras, který má s dramaturgií velkých literárních děl bohaté zkušenosti a jeho rukopis se v divadle už dávno zabydlel.

<https://www.prazskyden.cz/oskar-se-vraci-plechovy-bubinek-rozezni-prazske-divadlo-a-polozi-otazku-kdo-z-nas-vlastne-dospel/>

Svět a divadlo, č.6/2025, Ester Žantovská
RECENZE: Praštěnému koni na zuby nekoukej. (Konina na Zábradlí)

„Bylo jednou jedno království...“, začíná nová pohádka tria Vít Peřina – Michaela Homolová – Robert Smolík, uváděná v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí. Tradičněji už to nejde, a i Smolíkovi krásné dřevěné, leč „obyčejné“ marionety a loutkové kukátko s posuvnými malovanými panely s obrázky hradu, saně či rytíře ve zbroji evokují pohádkovou „klasiku“.

<https://www.svetadivadlo.cz/cz/625zantovska>

Divadlo.cz, 4. 11. 2025

Polyfonie dějin: Plechový bubínek v Divadle Na zábradlí

Divadlo Na zábradlí uvede 15. listopadu 2025 premiéru inscenace Plechový bubínek, dramaturgií stejnojmenného zásadního románu německého spisovatele a nositele Nobelovy ceny za literaturu Güntera Grasse. Režie se ujímá významný německý divadelník Armin Petras, který českému publiku přináší svou expresivní adaptaci příběhu o chlapci, jenž

odmítl vyrůst. V hlavní roli Oskara Matzeratha se představí herečka Anna Kameníková.

<https://www.divadlo.cz/clanky/polyfonie-dejin-plechovy-bubinek-na-zabradli/>

Divadelní noviny, č.10, 2025, Josef Chuchma
RECENZE: Oskar Matzerath se dostavil
Vůbec se da říct, že Petras blahodárně zapůsobil na herecky soubor Zábradlí, poněkud jej vychýlil z komfortní zóny, kterou mu vybudovaly kmenové režie. Respektive: Vojtěch Vondráček, Miloslav König či Kateřina Císařová dnes už jsou hereckými osobnostmi, jež si danou figuru přivlastní, každé z nich vtisknou něco zásadního ze sebe, ale současně se v ni dokážou v nejlepším slova smyslu rozplynout.

<https://www.divadelni-noviny.cz/recenze/200442-oskar-matzerath-se-dostavil>

Novinky.cz, 18. 11. 2025, Radmila Hrdinová
RECENZE: Kabaret svět očima Oskara Matzeratha

Svět v románu je líčen očima Oskara Matzeratha, který ve třech letech odmítl vyrůst a změnil se v monstrum s pronikavou inteligencí v dětském těle. Inscenace má bohatě strukturovanou vizualitu, dravost i velký podíl hudby. Obsazení Anny Kameníkové dodává Oskarovi dráždivou genderovou dvojznačnost i nevinnost kučeravého dítěte.

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-divadlo-recenze-kabaret-svet-ocima-oskara-matzeratha-40549250>

Divadelní noviny, 9/25, 26. 11. 2025, Jana Soprová

Armin Petras: Zaskočila mě kvalita českých herců a hereček.

Zahajovacím představením letošního ročníku Mezinárodního festivalu německého jazyka, kde se symbolicky propojil německý režisér Armin Petras s českými herci, se stala adaptace románu Güntera Grasse Plechový bubínek v Divadle Na zábradlí. Krátce před premiérou jsme si povídali s režisérem.

<https://www.divadelni-noviny.cz/rozhovory/200395-armin-petras-zaskocila-me-kvalita-ceskych-hercu-a-herecek>

Pražský strážník, 1. 12. 2025, Radka Růsterová
RECENZE: Kam za kulturou

Roli Oskara, vypravěče, provokatéra, svědka i žalobce dvacátého století ztvárnila Anna Kameníková, v dalších rolích účinkuje K. Císařová, J. Matoušková, Š. Pencová,

M. Ptáčnicková, V. Vondráček, M. König a D. Petrželka. V režii Armina Petrase jsou opravdu skvělí. Knihu jsem nedočetla, film nedokoukala, ale z představení jsem odcházela nadšená, snad budou i ostatní.
<https://ps.mppraha.info/rubriky/kultura/kam-za-kulturou>

divadelní-net, 11. 12. 2025, Marie Reslová
RECENZE: Chlapec, který se rozhodl nevyrůst

Je paradoxní, že o jednatřicetileté herečce Anně Kameníkové, které Armin Petras svěřil tuto roli v inscenaci Divadla Na zábradlí, se dá říct v podstatě totéž. Dokáže spojit Oskarovu dětskou bezprostřednost s jeho přesným úsudkem, hravost s provokativní ironií a vzdorem. Před námi nestojí ani muž, ani žena, ani dítě, ale jakási mezní, bezpředsudečná a zvědavá bytost, zkoumající lidskou společnost, život i vlastní sexualitu.

<https://divadelni.net/chlapec-ktery-se-rozhodl-nevyrust/>

iDivadlo, Ohlasy diváků, 22. 12. 2025, Jakub Vladimír, 60 %

Musím ocenit velmi zábavné herectví (převážně Davida Petrželku, který krásně vytrhává diváka z pohádkového klišé), scénografii a nádhernou hudbu, u které jsem musel po celou dobu kývat hlavou do rytmu.

Divadelní.net, 8. 1. 2026, Vladimír Hulec
Anketa. Radosti roku 2025

(...) Proto se redakce divadelního netu rozhodla dvě tradiční události – Ceny DN a anketu Inscenace roku – propojit a koncem loňského roku vyhlásila nultý ročník ankety (či možná v budoucnu Cen) divadelního netu, kterou nazvala Radosti roku.

<https://divadelni.net/radosti-roku-2025/>

Ceskoobjektivem.cz, 16. 1. 2026, Petr Brodecký

RECENZE: Plechový bubínek v Divadle Na zábradlí

Inscenace se odehrává v dnes již zaniklém prostoru Gdaňsku, kde se setkávají polské, německé, židovské, maďarské i kašubské vlivy. Gdaňsk – německy Danzig bylo svobodné město. Na pomezí identit i na hranici jazyků sledujeme konec epochy očima člověka, který se rozhodl nevyrůst.

<https://www.ceskoobjektivem.cz/plechovy-bubinek-v-divadle-na-zabradli/>

ገጽ ፩